

TARTALOM

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

DABAS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

HEP 2023-2028

TARTALOM

Helyi esélyegyenlőségi program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Helyi esélyegyenlőségi program céljai	7
A helyi esélyegyenlőségi program helyzetelemzése (HEP HE)	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	9
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	39
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	67
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	73
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	84
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	91
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	93
A helyi esélyegyenlőségi program intézkedési terve (HEP IT)	94
1. A HEP IT részletei.....	94
2. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	94
3. Jövőképünk.....	96
4. Megvalósítás.....	149
5. Elfogadás módja és dátuma.....	152

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel, (Ebkvt.) és a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelettel, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40 § (1) bekezdés 28. pontja alapján kibocsátott 2021. július 1-től hatályos a Belügyminisztérium által elkészített „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentummal összhangban Dabas Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjában (HEP) rögzíti az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében szükséges feladatait. Az önkormányzat az Ebkvt. 31. § (2). bekezdése alapján e programmal összehangolja az esélyegyenlőséget érintő más dokumentumait¹, és a HEP elkészítésébe bevonja partnereit, különösen a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóit.

A település bemutatása

Dabas városa Pest megye déli részén fekszik, két nagyváros, Budapest és Kecskemét között. Dabas Város területe a külterületeivel együtt összesen 16.599 hektár (megközelítőleg 166 km²) A város lakónépességének a száma 17.527 fő (2022.). A város népsűrűsége 101 fő/km², azonban a lakosság túlnyomó többsége belterületen él. Dabasról az első említett írásos források 1264-ből valók, egy királyi adománylevélből. Ekkor még „Dobos” és „Babos” néven szerepelt. A név valószínűleg onnan származik, hogy Dabas volt a királyi dobosok lakhelye. Gyón IV. Béla alatt már fennállt, s ugyan a tatárjáráskor elpusztult, de a 15. század közepére ismét lakott település. A török hódoltság végére az egész környék elnéptelenedett, s az 1690-es összeírás alkalmával, mint lakatlan területet vették számba.

A lakosság visszatelepítésére a felszabadító háborúk után, a XVIII. században került sor, mikor elsősorban magyar, illetve szlovák jobbágycsaládokat telepítettek le a környékbeli földbirtokosok. A letelepítésben részt vevő nemesi családok közül külön kiemelendő a Halász és a Zlinszky család, valamint a hozzájuk beházasodott kismemesi családok szerepe.

A letelepült családok jelentős része mezőgazdaságból élt, és a XVIII-XIX. században kialakult a jellegzetes dabasi településkép, amelyben a jobbágyporták és a zsellérházak körbevették a vidéki birtokos családok kúriáit. Városunk azóta is igyekszik megővni múltjának ezt az emlékét, és vigyázni a régi, több száz éves nemesi lakokra.

A jelenlegi Dabast alkotó négy község egyesítése 1947-ben vette kezdetét, amikor is sor került Felsődabas és Alsódabas egyesítésére, majd 1966.-ban Sári, és Gyón is Dabas részévé vált. 1966 óta a 4, egymástól némely tekintetben élesen, némely tekintetben, árnyalataiban elütő község együtt fejlődik. Az, hogy városunk ilyen sokszínű település, elsősorban pont ennek köszönhető, hogy mind a négy község hozzáadott valamit kultúrájából, identitásából, saját magából ahhoz, hogy egy olyan egészet hozzon létre, mint a mostani Dabas.

Dabas 1989 óta város. A valamikor önálló községek neveit pedig a városrészek elnevezése őrzi: Sári, Dabas, Gyón. A valamikori Alsódabast, Felsődabastól elválasztó határvonalat ma is tábla jelöli a településünkön.

Igazgatási szempontból a város magja körül több egyéb településrész is található. Közülük a legjelentősebb lakosságszámát tekintve Dabas-Szőlő, mely a közigazgatás szempontjából Gyónhoz tartozik, mintegy 2 kilométerre fekszik Gyóntól. A második különálló településrész Dabas-Besnyő, mely Sárihoz tartozik, és Dabas, illetve Inárc község között található. Az előző két településrésznél méreteiben jóval kisebb lakosságzámmal rendelkezik Szőlőhegy, mely Dabas része, Mántelek, amely Sárihoz tartozik, illetve a szintén Sárihoz tartozó Alsóbad, mely lényegében az 5-ös számú főút mellett található különálló tanyákból, tanyacsoportokból áll.

¹A 2.1 alpont alatti koncepciókkal

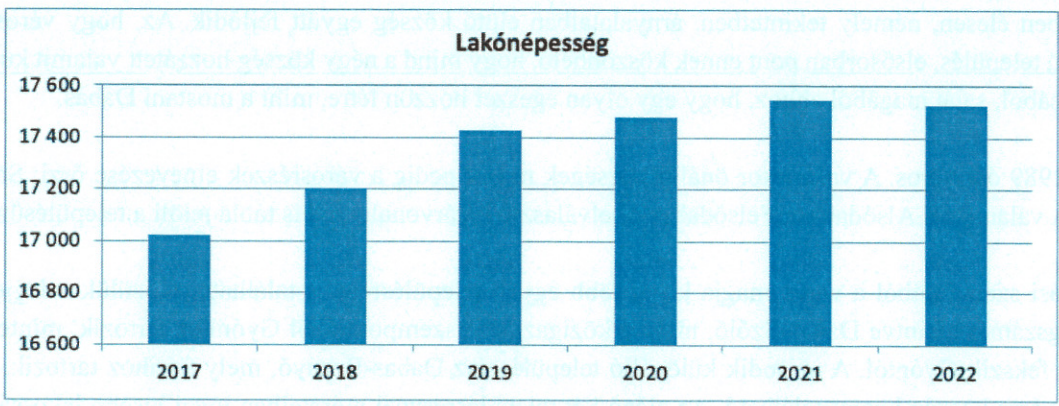
Dabas képét még mindig jelentősen meghatározza a mezőgazdasági jelleg, minden városrészt szántóföldek és mezőgazdasági hasznosítású területek veszik körül ahol mezőgazdasági termelés folyik. A város őstermelőinek 2012-től lehetőségük van megtermelt termékeiket a fokozatosan növekvő látogatottságú helyi piaccsarnokban értékesíteni. A helyi értékesítés fontos pontja – a piaccsarnokon kívül – a minden hónap második hétvégéjén megrendezett Dabasi Vásár, melyet Felsődabason tartanak meg.

A mezőgazdasági munkavégzés mellett azonban egyre nagyobb az ipari, illetve a szolgáltató szektor aránya is. Sáriban a 2000-es évek elején létrejött ipari parkban számos vállalkozás alakította ki székhelyét, telephelyét. A város legnagyobb cégei közé tartozik a Ferro-Sped 2000 Kft., Ferro Trans Kft. és a Steel Trans Kft. melyek elsősorban közúti áruszállítással, valamint a Vitafort Zrt. és leányvállalatai, melyek elsősorban takarmánygyártással foglalkoznak, a Centrál Dabasi Nyomda Zrt. amely nyomdaipari tevékenységet folytat. A legnagyobb vállalkozások között van még a Diego Kft, amelynek Dabason van székhelye és logisztikai központja, a Wellis Magyarország Zrt., a Metál 99 Kft., a Meton Kft., a Tesz 97 Kft. Béres Gumi Kft., a Klíma Max Kft., a Lakto Kft, Dabas Beton Kft.,...etc. A városban jelentős számban működnek családi, kis és középvállalkozások, közúti áru fuvarozással foglalkozó cégek, illetve több nagy élelmiszer áruház is működik (pl.: Tesco, Penny Market, Aldi, Spar) a számos kiskereskedelem mellett.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	17 023	bázisév
2018	17 202	101,05%
2019	17 427	101,31%
2020	17 481	100,31%
2021	17 546	100,37%
2022	17 527	99,89%

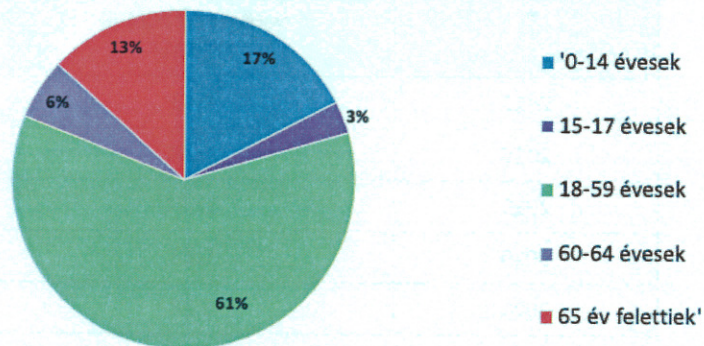
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

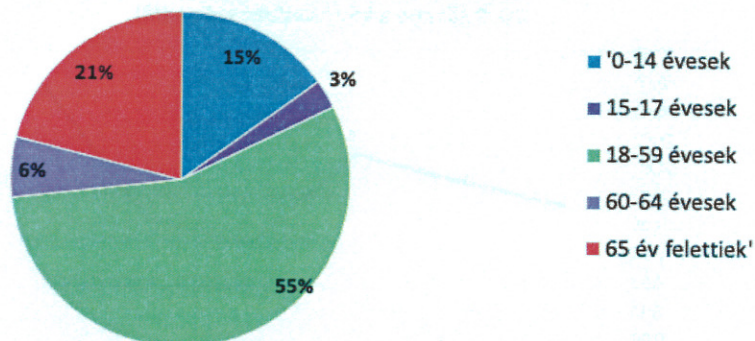
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	8 349	9 012	17 361	48,09%	51,91%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			602	3,47%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	1 451	1 351	2 802	8,36%	7,78%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	257	252	509	1,48%	1,45%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	5 058	4 995	10 053	29,13%	28,77%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	485	526	1 011	2,79%	3,03%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	1 098	1 888	2 986	6,32%	10,87%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

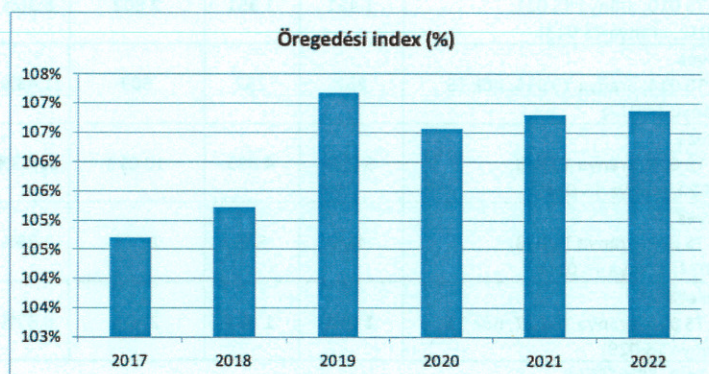

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	2 733	2 610	104,71%
2018	2 817	2 677	105,23%
2019	2 926	2 730	107,18%
2020	2 986	2 802	106,57%
2021	3 027	2 834	106,81%
2022	3 092	2 893	106,88%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

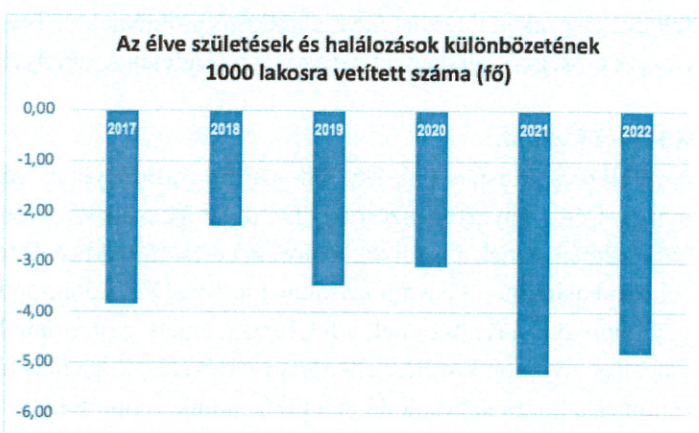
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	9,43
2018	11,04
2019	12,94
2020	6,65
2021	8,28
2022	17,81

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-3,83
2018	-2,28
2019	-3,47
2020	-3,09
2021	-5,20
2022	-4,81

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM CÉLJAI

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja:

Dabas Város Önkormányzata a HEP elfogadásával érvényesíteni kívánja különösen a HEP részét alkotó helyzetelemzés (HEP HE) és az intézkedési terv (HEP IT) által:

- diszkriminációmentességet,³
- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,⁴
- a közösségi közlekedéshez, és közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,⁵
- a szegregációmentességet, különösen a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák kezelése érdekében szükséges intézkedéseket⁶

A Helyi Esélyegyenlőségi Programok, HEP-ek célja különösen az önkormányzati képesség terén a helyi jogalkotási folyamat eredményesebbé tétele, s ehhez kapcsolódóan a partnerség erősítése, továbbá az önkormányzat által ellátott igazgatási szolgáltatások megszervezésének finomhangolása, a társadalmi kohézió erősítése, a fejlesztési forrásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, valamint a tervezési eszköztár bővítése. A kialakult gyakorlattal ellentétben – mely gyakran öt célcsoportot említ – a cél elsősorban hat célcsoport, a mélyszegénységben élők, romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők esélyeinek javítását célozza minden településen. Összességében elmondható, hogy a védelemnek és az esélyek biztosításának a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek helyzetének javítását nagyobb intenzitással kell szolgálnia, mint másokét. A HEP-ek nem mellékesen létrehozhatnak egy, a minisztérium számára hasznosítható értékelési rendszert az egyes HEP-ek összehasonlíthatósága által, különösen akkor, ha az önkormányzatok a HEP-ek tartalmi kereteit nem változtatják meg. A HEP alkalmas és lehetőséget teremt helyi együttműködések generálására, és elősegítheti az önkormányzatok közötti megállapodások megkötését is. A HEP-ek kimondott célja az MNTFS és más felzárkóztató programok érvényre juttatása statisztikai adatok és a mentorok személyes támogatása által is.

A HEP helyzetelemző részének céljai:

„Annak érdekében, hogy az érintett célcsoportok (tartósan rászoruló – romák, gyerekek, idősek, nők, fogyatékos-sággal élők) helyzetének változása és problémáik kezelése érdekében tett intézkedések országos szinten is nyomon követhetőek legyenek, a programokat a települési önkormányzatok egységes elvek mentén kell, hogy elkészítsék.”⁷ Elsődleges cél figyelembe venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.⁸ E mellett fontos a célcsoportokba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférés alakulását, valamint

³ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (1) bek. ⁴ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. ab) pont. ⁵ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 5 § (1) bek. e) pont.

⁶ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. bb) pont. ⁷ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. b), ba), ca) pont. ⁸ MAGYAR NEMZETI TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁSI STRATÉGIA (MNTFS) II. TARTÓSAN RÁSZORULÓK – SZEGÉNY CSALÁDBAN ÉLŐ GYERMEKEK – ROMÁK (2011–2020) Frissített változat. p. 119. ⁹ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (4) bek. ¹⁰ Aaptörvény XV. cikk. (4) bek., 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (3-4) bek.

feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További cél meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, amelyek fejlesztésre szorulnak.

A HEP IT céljai:

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza. Cél a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.⁹ További cél meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozható meg annak az együttműködési rendszernek a felállítása, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés–értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége:

A HEP-ek nem csupán a nemzeti felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmiasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és a fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.¹⁰ A felzárkózási politika helyi szintű lábaként 2013-tól kialakult a HEP-ek elkészítésének új rendszere. Célja, hogy a településeken élő, esélyteremtés szempontjából támogatásra szoruló társadalmi csoportok – különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, fogyatékkal élő személyek, nők és az idősek – helyzete és életminősége javuljon.¹¹

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy azok az embertársaink, akik az életük során valamilyen hátrányban szenvednek, lehetőséget kapjanak arra, hogy a közösség orvosolja vagy legalább csökkentse hátrányukat.

Dabas Város Önkormányzata számára az esélyegyenlőség értéknek számít, ezért az Önkormányzat egész működése során folyamatosan érvényesíti is az esélyegyenlőség szempontjait. Az esélyegyenlőség érvényesítésének át kell hatnia az önkormányzat valamennyi tevékenységét, mind a kötelező önkormányzati feladatok ellátását, mind az önként vállalt feladatok teljesítését.

Az esélyegyenlőség céljainak megvalósítása során Dabas Város Önkormányzata mindent megtesz annak érdekében, hogy az esélyegyenlőségi program megalkotása során, illetve az egyes programok tervezése és végrehajtása során a lehető legteljesebb mértékben bevonja a civil szervezeteket a munkába.

Az esélyegyenlőségi program végrehajtása, és az esélyegyenlőség megteremtése Dabas Város Önkormányzata számára nem elsősorban a hatályos jogszabályok által megfogalmazott kötelezettség, hanem az Önkormányzat, valamint Dabas Város lakosságának rövid és hosszú távú érdeke. Az esélyegyenlőségi program azt a célt szolgálja, hogy az életük során hátrányos helyzetbe került lakosoknak a lehető legnagyobb esélyük legyen a lehető legjobb minőségű közszolgáltatások elérésére, illetve életminőségük javítására.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a város lakosságának hátrányos helyzetben élő részére kell irányulnia.

Dabas Város Önkormányzata számára elsődleges elv a program készítése és végrehajtása során, hogy minden embert egyenlőnek kell tekinteni.

Dabason soha senkit sem érhet sem közvetlen, sem közvetett diszkrimináció faj, szín, nem, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet alapján

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

¹⁰ Alaptörvény XXV. cikk.

¹¹ MNTFS 2030. p. 166.

Emellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, amelyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza. A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer megfelelő adatbázisaiból gyűjtöttük össze. Az országos adatbázisok adatait a helyi nyilvántartással esetlegesen kiegészítettük.

Felhasználásra kerültek az ágazati beszámolók megállapításai, valamint meghallgatott szakemberek véleményei, tapasztalatai.

A statisztikai adatok esetében a lehető legfrissebb és legaktuálisabb adatokat használtuk.

1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR BEMUTATÁSA

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország nemzetközi és szupranacionális jogból származó kötelezettségeire, és a nemzeti hagyományokra való tekintettel, az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdítása nemzeti feladat. Az Alaptörvény különösen a II. cikk, és a XV. cikk (4) pontjára való tekintettel „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A HEP elkészítésének kötelezettségét az Ebktv. 31. § (1) bekezdése tartalmazza. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendelete,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete tartalmazza.¹² A HEP alkalmazása során figyelemmel kell lenni más, az esélyegyenlőséget érintő jogszabályra is, különösen:
 - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötvt.)
 - a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (Njt.)
 - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
 - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
 - a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
 - az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
 - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
 - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.
 - 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

2. STRATÉGIAI KÖRNYEZET BEMUTATÁSA

Az esélyteremtés terén a nemzetközi, a szupranacionális, és a nemzeti célkitűzések egybecsenghetnek.

Nemzetközi¹³ célkitűzések:

1. **Nincs szegénység**
2. **Nincs éhség**
3. **Jó egészség és jó közérzet**
4. **Minőségi oktatás**
5. **Nemek közötti egyenlőség**
6. **Tiszta víz és higiénia**
7. **Megfizethető és tiszta energia**
8. **Tisztességes munka és gazdasági növekedés**
9. **Ipar, innováció és infrastruktúra**
10. **Csökkenett egyenlőtlenség**
11. **Fenntartható városok és közösségek**
12. **Felelősségteljes fogyasztás és termelés**
13. **Klíma akció**
14. **Élet a víz alatt**
15. **Élet a szárazföldön**
16. **Béke, igazságosság és erős intézmények**
17. **Partnerség a célokért**

¹² V6. Jat.24. § (1) bek. ¹³ Forrás: Az Egyesült Nemzetek Szervezetének (2017) határozata, amelyet a Közgyűlés 2017 július 6-án fogadott el, a Statisztikai Bizottságnak a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrenddel kapcsolatos munkája (A/RES/71/313).

SZUPRANACIONÁLIS CÉLKITŰZÉSEK:

A Területi Agenda figyelembe veszi a közelmúltbeli szakpolitikai kereteket és menetrendeket.¹⁵ Európa egységességének megőrzéséhez elengedhetetlen, hogy **hidat képezzünk** az eltérő jövedelmű, oktatási háttérű, kultúrájú, vallású, valamint különböző hagyományokkal rendelkező emberek között. Elő kell segítenünk a civil társadalom tagjai közötti együttműködést, és fokoznunk kell szolidaritásukat a **szegregáció csökkentése**, valamint a **társadalmi befogadás** előmozdítása érdekében, a **sokszínűséget** pedig az **általános jóllét** szolgálatába kell állítanunk.

NEMZETI CÉLKITŰZÉSEK:

A felzárkózáspolitikai alapként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát (1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.), majd 2014-ben a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t (1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.) 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), illetve a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021–2024. évekre szóló kormányzati intézkedési terve (Kormány 1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozata) amely a következő évekre alapozza meg a felzárkózási politika fő irányait:

- I. Születés és gyermekkor
- II. Köznevelési, szakképzési, felsőoktatási rendszer – óvodától egyetemig
- III. Ifjúsági ügyek, gyermekvállalás, családalapítás, életmód
- IV. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság
- V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés – lakhatási és energiaszegénység – környezettudatosság, környezetvédelem
- VI. Testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás
- VII. Romaidentitás, közösségépítés, szemléletformálás, jogérvényesítés
- VIII. A Stratégia megvalósításának intézményrendszere, hazai és Kárpát-medencei partnerség
- IX. A stratégia nyomon követése, monitoring

Társadalmi felzárkóztatást az MNTFS-en kívül, különösen az alábbi nemzeti stratégiák, programok tartalmazzák:

1. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007–2032)
2. Nemzeti Tehetség Program (2008–2028)
3. Nemzeti Környezetvédelmi Program (2022–2026)
4. Új Roma Stratégia (2019–2030)
5. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)¹⁶
6. Időügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)
7. Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)

1. „LEGYEN JOBB A GYEREKEKNEK” NEMZETI STRATÉGIA (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyermekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

2. NEMZETI TEHETSÉG PROGRAM (2008-2028)

126/2008. (XII. 4.) OGY határozat a Nemzeti Tehetség Program elfogadásáról, a Nemzeti Tehetség Program finanszírozásának elveiről, valamint a Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum létrehozásának és működésének elveiről:

¹⁵Forrás : Területi Agenda 2030. ¹⁶Forrás : Területi Agenda 2030 : Idetartozik többek között az Egyesült Nemzetek Szervezetének a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje és a fenntartható fejlődési célok (2015), a Párizsi Megállapodás (2015), az Egyesült Nemzetek Szervezetének Új városfejlesztési menetrendje (2016), az Európai Bizottság „Fenntartható Európa 2030-ra” című vitaanyaga (2019), a 2021–2027- es időszakra szóló, jövőbeli uniós kohéziós politikára irányuló javaslat (2018), az Európai Unió városfejlesztési agendája (2016), az Új Lipcsei Charta (2020), a Jobb életminőség a vidéki területeken című Cork 2.0 nyilatkozat (2016), az OECD város- és vidékpolitikára vonatkozó elvei (2019), az európai zöld megállapodás és az ahhoz kapcsolódó Fenntartható Európa beruházási terv és méltányos átállási mechanizmus (2020), az uniós helyreállítási program (2020), valamint az Európai Unió Tanácsa releváns következtetései.

¹⁷Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

Magyarország gazdasági kibontakozása a tudás- és képességigényes ágazatok fejlesztésével valósulhat meg. Ezen ágazatok fejlődése szempontjából kulcsfontosságú, hogy az adott tudás- és képességtartalomban kiemelkedő teljesítményre képes fiatalok, a tehetségek felszínre kerülnek-e, tehetségük kibontakozhat-e, hasznosulhat-e, a tehetségek pályájukon kellő és folyamatos segítséget kapnak-e és - mindezek következtében - képes lesz-e az ország megtartani a legkiválóbb tehetségeit.

A tehetségek megtalálása és folyamatos fejlesztése a tehetséges fiatal számára mással nem pótolható kitörési, érvényesülési esélyt jelent. A tehetségek ma már egy adott ország versenyképességét meghatározó kulcs tényezővé léptek elő. Ebből is következően a tehetségek megtalálása nem csak a tehetségek és családjuk magánügye, hanem nemzeti ügy, hiszen a tehetség hasznosulása a közvetlen haszon mellett a legversenyképesebb termelés kifejlesztésével és idevonzásával is a teljes nemzetnek többlet lehetőségeket teremt. Így a tehetségek segítésének nemzeti programja gazdasági, esélyjavító és társadalomépítési program is.

A tehetségsegítés komplex formái szervesen illeszkednek a köz- és felsőoktatás megújítását célzó törekvésekhez, a kompetencia alapú, az egyének tanulási sajátosságait is figyelembe vevő oktatás elterjesztéséhez. A tehetségek segítése és fejlesztése az életpálya helyes irányba terelését, az életpálya sikerességének segítését, az innováció és kreativitás ösztönzését és elterjedését, a gazdasági növekedést, a magasabb versenyképességet, az esélyegyenlőtlenségek csökkentését, a magasabb társadalmi mobilitást, a hátrányos helyzet leküzdését és a kistérségek, valamint az egész társadalom kohézióját egyaránt szolgálják. A Nemzeti Tehetség Programnak a foglalkoztatási stratégiában példa- és értékteremtő szerepe van, a magyar gazdaság fejlődésében pedig kitörési pont lehet.

A tehetségek segítése nem áll meg a határoknál. A határon túli magyarság tehetségsegítő hagyományainak megismerése, hasznosítása, a határon túli kezdeményezésekkel való folyamatos együttműködés a tehetségsegítést ilyen értelemben nemzeti üggyé is teszi.

A tehetségek segítésében eddig elért, és a Nemzeti Tehetség Program megvalósítása során várható további eredmények nemcsak Magyarországon, hanem az Európai Unió egésze számára is kiemelkedően értékes, más országokban is adaptálható tapasztalatot jelenthetnek, amelynek terjesztése hozzájárul az ország nemzetközi elismertségének növekedéséhez.

3. NEMZETI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM (2022–2026)

Az Országgyűlés 62/2022. (XII. 9.) OGY határozata a 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programot. A program stratégiai és horizontális céljai: 1. Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése. 2. Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata. 3. Az erőforrás-takarékosság és hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése. 4. A környezetbiztonság javítása. 5. A társadalom környezettudatosságának növelése. 6. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség erősítése.

Környezeti nevelés és oktatás keretében szükséges különböző környezeti nevelési és oktatási programok megerősítése. Köznevelési intézményekben a környezeti nevelés, és a fenntartható életmódra nevelés részét képezi a nevelési-oktatási feladatoknak. Kereteit elsősorban az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja és a Nemzeti Alaptanterv jelentik, valamint az erre épülő kerettantervek ajánlásai. A környezeti nevelés egészintézményes kiválósági hálózata a Magyarországi Zöld Óvodák Hálózata, valamint a Magyarországi Ökoiskola Hálózat. Jelenleg hazánkban minden negyedik gyermek Zöld Óvodába és minden harmadik tanuló ökoiskolába járhat. A felsőoktatásban tovább gyarapodtak a környezet- és természetvédelmi tárgyú graduális, posztgraduális és PhD-programok. A környezeti nevelés és oktatás a személyes példaadással párosuló ismeretátadáson keresztül, a képzés pedig a fenntarthatóságra neveléssel, az ehhez szükséges tudás átadásával ösztönzi a környezettudatos szemlélet alakulását annak érdekében, hogy az egyén képes legyen döntéseiben és életvitelében is alkalmazni, viselkedése szerves részévé tenni az elsajátított ismeretanyagot.

4. ÚJ ROMA STRATÉGIA (2019–2030) (A stratégia csak a határozatban megjelölt településeket érinti)

1. A Kormány 1426/2019. (VII. 26.) Korm. határozata az új Romastratégiával (2019–2030) összefüggő feladatok meghatározásáról című dokumentumban a.) megállapítja, hogy az általa megtárgyalt új Romastratégia (2019–2030) című dokumentum (a továbbiakban: Stratégia) intézkedési tervek és intézkedések kidolgozásának alapjául

szolgálhat; **b.)** felhívja a miniszterelnöki biztos kinevezéséről szóló 3/2019. (IV. 18.) ME utasítással kinevezett miniszterelnöki biztost (a továbbiakban: miniszterelnöki biztos) és a belügyminisztert, hogy a Stratégia tervezetét egészítsék ki a 2021–2027-es európai uniós tervezési ciklus forrásfelhasználásának feltételeiről szóló elemekkel. Felelős: miniszterelnöki biztos belügyminiszter; határidő: a feltételek ismertté válását követő 90. nap

2. A Kormány a.) egyetért azzal, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a „Felzárkózó települések” programjában kijelölt 30 település mellett Csörög, Monor és Nagybárcány településeken fejlesztési programot indítson, valamint felhívja a belügyminisztert, hogy a miniszterelnöki biztos együttműködésével és az érintett miniszterek bevonásával gondoskodjon e három településnek a „Felzárkózó települések” programjába történő bevonásáról a következő fejlesztési feladatok megvalósításával: **aa.)** Csörög településen közösségi tér kialakítása, komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások kiszélesítése, valamint a gyermekjóléti alapellátások fejlesztése, **ab.)** Monor Tabán városrészében felújítás alá eső házak, illetve a közfürdő állapotának felmérése, az ingatlanok tulajdonjogi helyzetének rendezése, lakások vásárlása, a településrész képének, lakhatási viszonyainak javítására infrastrukturális beruházások kivitelezése, **ac.)** Nagybárcány településen komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások fejlesztése, a közösségfejlesztést célzó infrastrukturális fejlesztés és programok indítása; Felelős: belügyminiszter miniszterelnöki biztos érintett miniszterek; határidő: azonnal. **b.)** Felhívja a belügyminisztert, hogy tegyen javaslatot a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló 1404/2019. (VII. 5.) Korm. határozat 1. pontjában meghatározott települési körből a bevonásra javasolt következő 30 településre.

5. „A NŐK SZEREPÉNEK ERŐSÍTÉSE A CSALÁDBAN ÉS A TÁRSADALOMBAN” (2021–2030)¹⁷

1. Az Akcióterv a családi élet és munkavállalás összehangolásának további támogatását tűzi ki célul, amelyet a következő konkrét intézkedésekkel javasolt elérni:

- a.) A női-férfi munkamegosztás elősegítése
- b.) A nők „láthatatlan”, „fizetetlen” munkájának fokozott elismerése
- c.) A munka és családi élet összehangolása a nők és férfiak között a gyermekgondozási szabadság tekintetében
- d.) A gondozási feladatokban való állami és munkaadói segítségnyújtás munkahelyi, vállalati bölcsődék és óvodák számának növelésével figyelembe véve a meglévő óvodák kapacitását;
- e.) Szemléletmód formálás az oktatásban
- f.) Szemléletmód formálás a vállalati magatartásban az 1201/2015. (IV. 9.) Korm. határozatban foglalt a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó Cselekvési Terv aktualizálása a vállalatok felelős magatartásának erősítése érdekében;
- g.) Család-és gyermekbarát környezet kialakítása

2. A nők részvételének segítése azokon a területeken, ahol az jelenleg alacsony.

3. A nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági, egészségi és szociális védelmének megteremtése.

6. IDŐSÜGYI NEMZETI STRATÉGIA (2023–2034)

A 81/2009. (X. 2.) OGY határozat az Idősügyi Nemzeti Stratégiáról című dokumentum az aktuális gazdasági-társadalmi környezethez viszonyulva határozza meg az idősügyi stratégia célkitűzéseire szükséges kormányzati beavatkozási feladatokat. Az életkor meghosszabbodásával a népesség egyre nagyobb arányát alkotó idős generáció mind erőteljesebb társadalmi hasznosságának előmozdítása fontos feladat, megkerülhetetlenül fontos cél. Az idősekről való gondolkodás felöleli a jogbiztonság, kommunikáció, nyilvánosság, képzés, élethosszig tartó tanulás, egészségügy, rehabilitáció, mentális egészség, szociális ellátások, nyugdíjügy, foglalkoztatás, kultúra-közművelődés, sport-rekreáció, strukturált szabadidő-eltöltés, esélyegyenlőség, társadalmi kirekesztődés megelőzése, életútmodell, önkéntesség, generációk közötti együttműködés területeit és kapcsolódási pontjait.

¹⁷ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

A STRATÉGIA PRIORITÁSAI:

1. Esélyegyenlőség, pozitív reakciók az idősödés és a hosszabbéletűség társadalompolitikai kihívásaira, fellépés az ageizmus ellen

A Stratégiában megfogalmazottak rámutatnak arra, hogy fokozni kell az érintettek bevonását és az e céllal történő együttműködések fejlesztését a különböző szektorok (kormányzati, nonprofit, for-profit, informális közösségek), a különböző szakpolitikák és különböző szolgáltató partnerek között. A társadalmi szemlélet változtatása azért is szükséges, hogy csökkenjen az idősekkel szembeni negatív sztereotípiák térnyerése.

2. Társadalmi részvétel és bevonódás, közösségi megbecsültség

A Stratégia lényege egy társadalmi szemléletváltás elfogadtatása és érvényre juttatása, mely szerint az idősekről való gondolkodásban lényeges a meglévő képességek megőrzése, szunnyadó készségek előhívása.

3. Élethosszig tartó fejlődés, törekvés az életöröm, az autonómia megőrzésére és az önmegvalósításra

Az idősek számára képzésekkel is biztosítani kell az önellátás és az életminőségük megőrzésével kapcsolatos ismereteket. Meg kell teremteni a feltételeit az élethosszig tartó tanulásnak, az önségítés lehetőségeinek és az önkéntesség szélesebb körű kiépítésének, a generációk közötti együttműködés lehetőségeinek bővítését is.

4. Biztonság és megfelelő életminőség, a betegségek kockázatának alacsonyan tartása, az emberi méltóság megőrzése és a funkcionális önállóság elősegítése

Az idős emberről a maga emberi teljességében kell gondolkodni. A figyelmet az emberi élet kiteljesedésére kell fordítani és nem szabad kizárólag a szociális és egészségügyi vonatkozásokra leszűkíteni. A Stratégia alapvető irányelve és az időspolitikai fejlesztés egyik célja, hogy az időskorúak jól-léte szempontjából a személyre szabott szolgáltatások széles köre álljon rendelkezésre, figyelembe véve azt, hogy az időskorú személyeknek egyénenként eltérő társadalmi és kulturális szükségleteik vannak. Az időseknek úgy kell hozzáfénniük a különféle szolgáltatásokhoz, hogy azok leginkább igazodjanak a saját szükségleteikhez (a „se többet, se kevesebbet, mint amire éppen szükség van” elv érvényesítése). Az idősek számára minőségi szempontok alapján is ismereteket kell nyújtani a szolgáltatások biztonságáról, megbízhatóságáról, hozzáférhetőségéről és felhasználóbarát voltukról.

5. Aktivitását és függetlenségét, társadalmi presztízsét megőrző idősödő és idős ember

Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok elérését szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind megelőző (pro-aktív), mind a jelenlegi helyzetre választ adó (reaktív) megközelítéseket tartalmaznak. A Stratégiában foglaltak megvalósítása a társadalom valamennyi csoportját érinti – a fiataloktól a nagyon idősekig. A Stratégiában megfogalmazott időspolitika megvalósítása lehetővé teszi az idősek önbecsülésének növelését, méltóságának megóvását, valamint a társadalom többi korcsoportja részéről az idősekkel szembeni tisztelet növelését.

7. ORSZÁGOS FOGYATÉKOSSÁGÜGYI PROGRAM (2015–2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV. 7.) sz. határozatával fogadta el az Országos Fogyatékosügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt, hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek.

Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy tegyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorukat érintő kérdésekben.

Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelnyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviseletét ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

2.1 KAPCSOLÓDÁS STRATÉGIAI ÉS TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATI DOKUMENTUMOKKAL, KONCEPCIÓKKAL, PROGRAMOKKAL

Dabas Város Önkormányzat Települési Esélyegyenlőségi Programjához kapcsolódó helyi dokumentumok: *Dabas Város Településfejlesztési Konceptiója / Dabas Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája – Top Plusz Városfejlesztési Programja / Dabas Város Gazdasági Programja / Dabas Város Fejlesztési Terv – Szennyvízberuházás / Közép- és Hosszútávú Vagyongazdálkodási Terv / Közbiztonsági Konceptió*

2.2 A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM TÉRSÉGI, TÁRSULÁSI KAPCSOLÓDÁSAINAK BEMUTATÁSA

Dabas járási központ, valamint kistérségi székhelytelepülés, közlekedési csomópont, tömegközlekedési és közúti szempontból is. Budapest déli agglomerációjának egyik gyorsan növekvő, fejlődő városaként jelentős vonzáskörzettel rendelkezik. Szakrendelője, Kormányhivatalának Járási Hivatala, Bíróság, valamint középiskolái a környező településen élők számára is fontos ellátásokat, szolgáltatásokat nyújtanak, és a munkaerőpiacon is jelentős szerepet tölt be. Ezért minden intézkedés hatással lehet a térség településein élőkre is.

2.3 A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT RENDELKEZÉSÉRE ÁLLÓ, AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG SZEMPONTJÁBÓL RELEVÁNS ADATOK¹⁸, KUTATÁSOK ÁTTEKINTÉSE, ADATHIÁNYOK KIMUTATÁSA

Az önkormányzat számára az átfogó HEP elkészítéséhez szükséges információk többnyire rendelkezésre állnak. Vannak olyan területek, amelyről az információszerzés nem zökkenőmentes vagy információ nem áll rendelkezésre, esetleg hiányos (ezt nincs adat: n.a. jelöléssel tüntettük fel a táblázatokban). Problémát jelentett, hogy a népszámlálási adatok, tekintve, hogy 10 évente van népszámlálás, 2001 és 2011 évről szólnak, a 2021. évi népszámlálás pedig csak 2022 őszén valósult meg. Az adatok túlnyomó többsége az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR): Szociális Ágazati Információs Rendszerből származik. Az adatok lekérése 2022. szeptember 1. napján történt meg.

Az adatgyűjtésnél az alábbi adatbázisok nyújtottak segítséget:

- *Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR)*
- *Szociális Ágazati Információs Rendszer, Interaktív elemző,*
- *Önkormányzaton belüli saját adatgyűjtés,*
- *Ágazati éves beszámolók.*

3. A MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS A ROMÁK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Az emberi méltóság minden egyén, és társadalmi csoport tekintetében egyenlő, korlátozhatatlan, visszavonhatatlan, megkérdőjelezhetetlen. Nem megengedhető „*A roma kisebbséggel szemben megfogalmazott olyan véleményértő kijelentés, amely figyelmen kívül hagyja a mindenkit egyenlően megillető emberi méltóság értékét.*”¹⁹ A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége abban az esetben fedi egymást, ha a roma személy egyúttal a mélyszegény célcsoportba tartozik. A romák és mélyszegények egy célcsoportban való említése a HEP-ben a munkahelyteremtéssel foglalkoztatással, oktatással és képzéssel, egészségügyi és szociális szolgáltatásokkal, szegregátummal, helyi közélettel kapcsolatban indokolt lehet.

Fontos, hogy a jogalkotó több irányból kívánja a nemzetiségi lakosság esélyeit növelni. Egyrészt, az Njt. 81 § (1) bek. által meghatározott nemzetiségi jogok, „különösen a kollektív nyelvhasználat, hagyományápolás és kultúra, a helyi sajtó, az esélyegyenlőség, társadalmi felzárkózás és a szociális ellátás kérdéskörében a nemzetiségi lakosságot e minőségében érintő helyi önkormányzati határozatot a képviselő-testület csak az e lakosságot képviselő települési nemzetiségi önkormányzat, ennek hiányában az országos nemzetiségi önkormányzat egyetértésével hozhatja meg.” Az Njt. 81 § (1a.) bek. alapján, a nemzetiségi önkormányzat részére az (1) bekezdésben biztosított egyetértési joggal kapcsolatban, a nyilatkozat megtételére – jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – harminc nap áll rendelkezésre. A határidő – bármely érdekeltnak a másik félhez intézett nyilatkozata alapján – egy alkalommal további tizenöt nappal meghosszabbodik. A határidő jogvesztő. Másrészt, az Njt. 115. § d) pontja

¹⁸Különösen a közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv, és a szakképzési intézkedési terv.

¹⁹Bővebben lásd : 828/2011. (VI. 22.) számú médiatanácsi határozat kivonata.

alapján a helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata „d.) a képviselt közösség érdekképviseletével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különös tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira.”²⁰

A fejlett országokban mélyszegénységen azt a jelenséget értjük, amikor valaki egy relatív szegénységi küszöb alatt, alapvető javakat és közszolgáltatásokat nélkülözve él, és kevés esélye van arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjen. A benne élőket jelentős hátrányok sújtják az élet szinte minden (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy) területén. A mélyszegénységben élők számát leggyakrabban a jövedelmi szegénységgel mérik. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák szegénysége nagyrészt alacsonyabb iskolázottságuknak tudható be, részben annak, hogy nagyobb számban élnek leszakadt térségekben, és végül az őket sújtó diszkrimináció is szerepet játszik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is a legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak. Településünkön a 2011. évi népszámlálás során 487 fő vallotta magát romának. Szegregációval veszélyeztetett területeken a roma lakosság tömbszerűen él együtt a város különböző részein elsősorban Gyónon és Mántelken vannak ilyen lakóterületek.

3.1 JÖVEDELMI ÉS VAGYONI HELYZET

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. A Szociális Iroda ügyfélkörének összetétele alapján elmondható, hogy az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

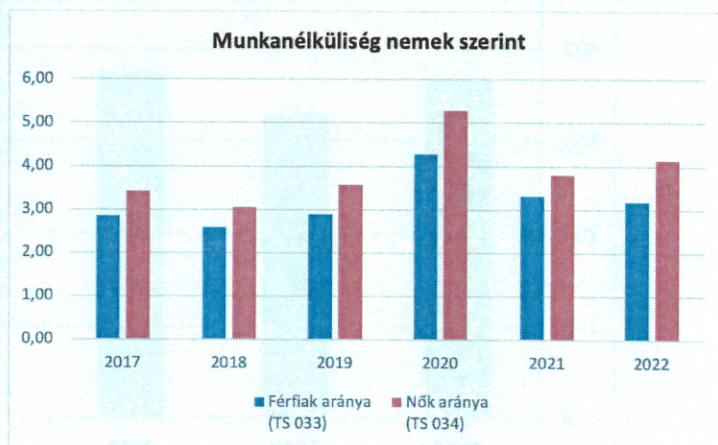
3.2 FOGLALKOZTATOTTSÁG, MUNKAERŐ-PIACI INTEGRÁCIÓ

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a.) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

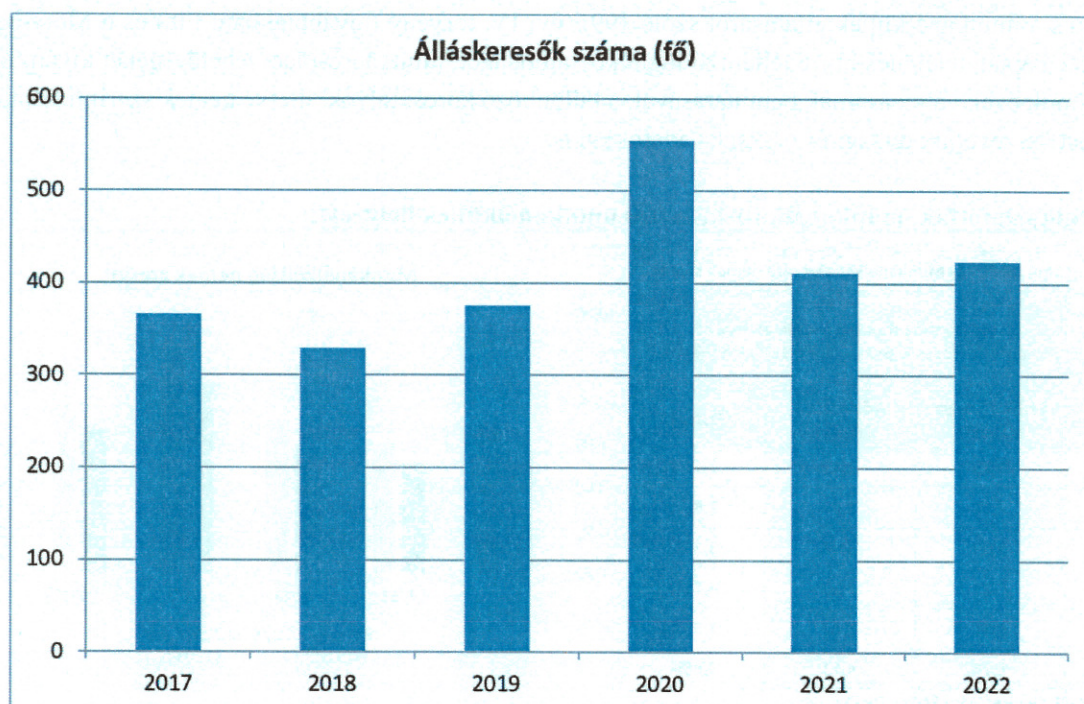
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	2,85	3,42	3,14%
2018	2,58	3,06	2,82%
2019	2,89	3,57	3,23%
2020	4,29	5,28	4,79%
2021	3,31	3,80	3,56%
2022	3,18	4,13	3,66%

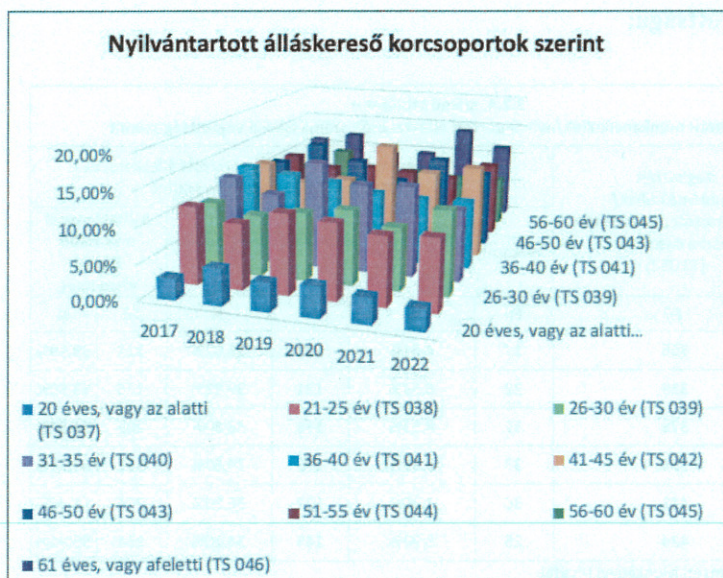
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

²⁰2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól (Njt.)

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	366	329	375	554	411	424
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	11,00	17,00	15,00	24,00	15,00	13,00
	%	3,01%	5,17%	4,00%	4,33%	3,65%	3,07%
21–25 év (TS 038)	Fő	41,00	31,00	43,00	60,00	40,00	43,00
	%	11,20%	9,42%	11,47%	10,83%	9,73%	10,14%
26–30 év (TS 039)	Fő	37,00	29,00	37,00	60,00	37,00	51,00
	%	10,11%	8,81%	9,87%	10,83%	9,00%	12,03%
31–35 év (TS 040)	Fő	45,00	34,00	58,00	71,00	54,00	44,00
	%	12,30%	10,33%	15,47%	12,82%	13,14%	10,38%
36–40 év (TS 041)	Fő	46,00	39,00	42,00	56,00	40,00	42,00
	%	12,57%	11,85%	11,20%	10,11%	9,73%	9,91%
41–45 év (TS 042)	Fő	43,00	30,00	38,00	88,00	50,00	57,00
	%	11,75%	9,12%	10,13%	15,88%	12,17%	13,44%
46–50 év (TS 043)	Fő	39,00	46,00	44,00	50,00	53,00	47,00
	%	10,66%	13,98%	11,73%	9,03%	12,90%	11,08%
51–55 év (TS 044)	Fő	38,00	29,00	35,00	50,00	35,00	47,00
	%	10,38%	8,81%	9,33%	9,03%	8,52%	11,08%
56–60 év (TS 045)	Fő	26,00	34,00	29,00	42,00	29,00	31,00
	%	7,10%	10,33%	7,73%	7,58%	7,06%	7,31%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	40,00	40,00	34,00	53,00	58,00	49,00
	%	10,93%	12,16%	9,07%	9,57%	14,11%	11,56%

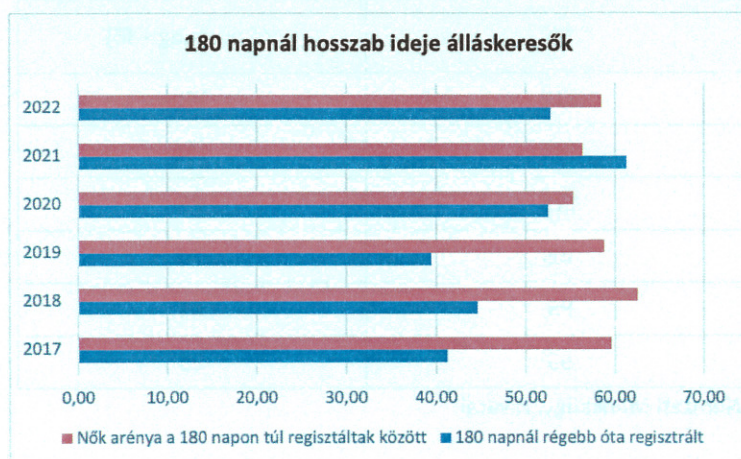

2022. évi munkaerőpiaci helyzet és az álláskeresők aránya

**3.2.3. számú tábla –
A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya**

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	41,26	59,60
2018	44,68	62,59
2019	39,47	58,78
2020	52,53	55,33
2021	61,31	56,35
2022	52,83	58,48

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliség szempontjából a 2019-es évben javulás mutatkozott, a nyilvántartott álláskeresők száma csökkent, azonban az ezt követő években az álláskeresők száma lassú emelkedésnek indult. Ebben jelentős szerepet töltött be a COVID 19-világjárvány, ez időszak alatt sok munkahely, vállalkozás fenntarthatósága vált bizonytalanná, ami számtalan ember számára a biztos megélhetési forrás, a munkája elvesztését jelentette.

A világjárvány lezajlását követően a 2022-es év ismét javulást hozott. A 180 napnál hosszabb idejű álláskeresők számában csökkenés mutatkozott a 2018. évi 44,68%-ról a 2019-es évre 39,47%-re csökkent, de az álláskeresők között a nők aránya továbbra is magasabb. Az álláskeresők nemenkénti megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy a nők aránya szinte folyamatosan magasabb, egyetlen évet kivéve. A kormány számos intézkedést hozott ennek csökkentése érdekében, így jelentős állami támogatást igénybe véve, növekedni tudtak országszerte – és városunkban is – a bölcsődei férőhelyek, ezzel támogatva az édesanyák munkaerőpiaci visszatérését. Azonban a család és karrier, a gyermekek ellátása és a munka összeegyeztethetősége még mindig hatalmas teher a nők számára, és sajnos az ezt segítő rész-munkaidős állások kisebb számban elérhetőek városunkban. Nagyobb városokban a COVID-járvány felpezsdítette a home office munka lehetőségét, a kisebb településeken, kisebb vállalkozások esetén ez azonban ritkán megengedett, pedig ez nagyban segíteni tudná a nők, családanyák elhelyezkedését a munkaerőpiacon.

Az álláskeresők korösszetételét vizsgálva látható, hogy a munkanélküliek aránya a 31–35 éves és a 41–45 éves korosztály, valamint a 61 év feletti körében magasabb. A nyugdíjkorhatár emelkedése következtében megfigyelhető az 56 évesnél idősebb regisztrált munkanélküliek számának növekedése. Ebből a korosztályból sokan egészségi problémákkal küzdenek, valamint végzettségük sem piacképes, azaz a lakosság elöregedésének problémája kihat a foglalkoztatásra is.

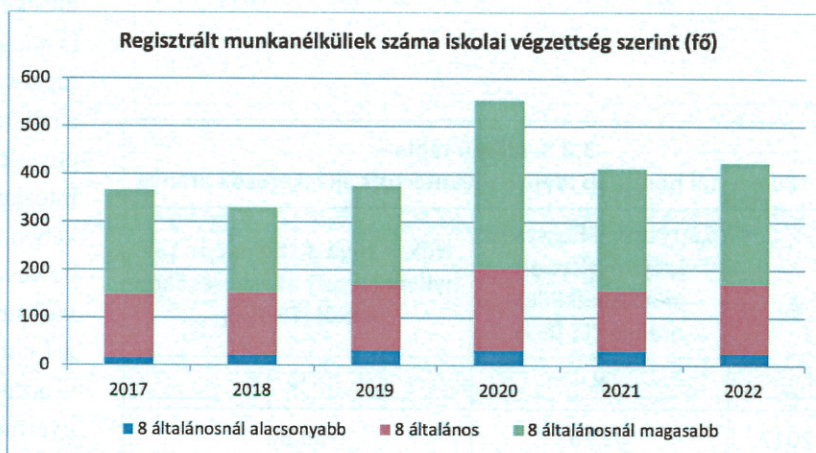
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A foglalkoztatás szintje függ az egyének iskolai végzettségétől. A regisztrált állás-keresők közel egyharmada a munkaerőpiacon alig konvertálható általános iskolai – vagy annál alacsonyabb végzettséggel rendelkezik, amelynek egyik oka az újratermelődés azokban a családokban, ahol a szülők iskolai végzettsége szintén alacsony. Emellett a magyar képzési rendszerre jellemző a túlképzés, elsősorban a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya nőtt meg az utóbbi években, oly mértékben, amelyet a munkaerő-piaci szükségletek nem indokolnak. A szakmunkás-képzés visszaszorulása miatt a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő, szakképzettséggel rendelkező munkaerő egyre kevesebb.

**3.2.4. számú táblázat –
Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás-keresők száma iskolai végzettség szerint**

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás-keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás-keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	366	17	4,64%	132	36,07%	217	59,29%
2018	329	22	6,69%	131	39,82%	176	53,50%
2019	375	32	8,53%	138	36,80%	205	54,67%
2020	554	33	5,96%	170	30,69%	351	63,36%
2021	411	30	7,30%	127	30,90%	254	61,80%
2022	424	25	5,90%	145	34,20%	254	59,91%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

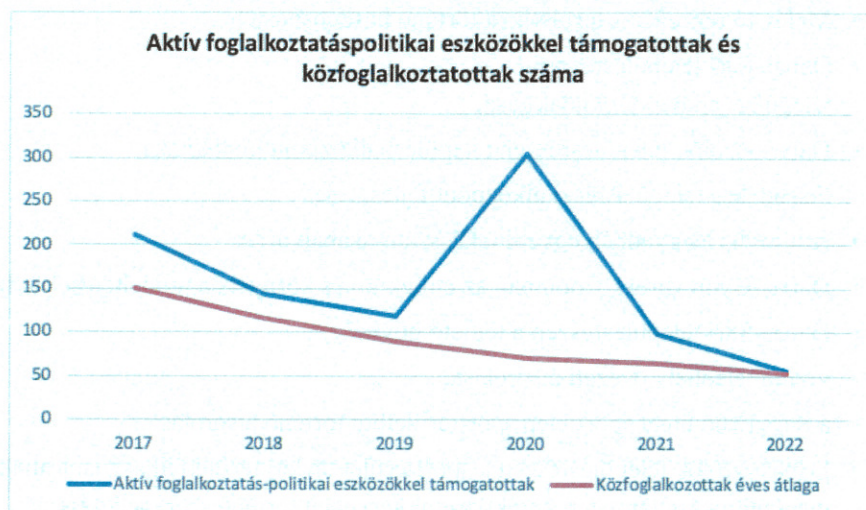
A közfoglalkoztatás célja a munkavállalók részéről a munkakedv, az aktivitás növelése, az önkormányzatok részéről az értékteremtés, településüzemeltetés és településfejlesztés, a társadalom részéről a tranzitfoglalkoztatás, valamint a szegénységnyíró funkcióban ragadható meg.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag – fő)
2017	211	150
2018	143	116
2019	118	89
2020	305	70
2021	98	64
2022	56	53

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma igen változó, a 2020-as évben az előző évekhez viszonyítva jelentős kiugrás tapasztalható, ami feltehetően a 2020 SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány következménye lehet. Emellett a közfoglalkoztatottak száma minimálisra csökkent.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A városnak jó országos közúthálózati kapcsolatai vannak:

- Az M5 autópálya a település központjától 10 km-en belül halad el, az E75 európai főúthálózat része, Budapestről 30–40 perces eljutást biztosít. Forgalma 52 000 E/nap.
- Az 5. sz. főút Dabas észak-keleti határán halad, 2x1 forgalmi sávú, külterületi jellegű, forgalma 10 000 E/nap.
- Az M5 és 5. sz. főút felőli kapcsolatot biztosító összekötő és bekötő utak (4606, 52105, 52108, 52109) az egyes településrészek megközelítő útjai is.
- A 4606 jelű út az M5 és a 4. sz. főút felé az országos hálózat egyik fő megközelítési iránya, jelentős forgalmú: 5800 E/nap.
- Az 5202 jelű út az 5. sz. főúttól délre eső településeket köti össze, és a település belső közúti tengelye, forgalma a városközpontban 5500 E/nap, a külterületen 2700 E/nap.

Dabas közösségi közlekedési kapcsolatai közül a Budapest–Lajosmizse 142. sz. vasútvonal egyvágányú, korszerűtlen infrastruktúrájú mellékvonal. Az utazási sebesség a vonalon alacsony. Kőbánya-Kispesttől Dabásig az utazási idő átlagosan 70 perc. Vasútállomásai és vasúti megállóhelyei a belterület határain vannak, gyalogos megközelítésük kedvezőtlen. Tervezet szerint Dabas közelében a jelenlegi vasútpálya-felújítás és szükség szerinti -kiépítés segítségével kialakított nagy sebességű vasútvonal (Budapest–Lajosmizse- Kecskemét), illetve országos törzshálózati vasúti pálya adná meg a könnyebb és gyorsabb vasúti utazás feltételeit.

A Volánbusz távolsági járatai (1080, 1081, 1090) az 5. sz. főúton közlekednek, a helyközi járatok Budapest, Kecskemét és a környező települések felé bonyolítják le az utasforgalmat. A helyközi járatok az 5202 jelű úton illetve a 4606 jelű úton közlekedve településen belüli forgalmat is lebonyolítanak. Hosszú távon a helyi buszközlekedés, valamint a helyközi járatok útvonala, a járatok gyakorisága is fejlesztendő.

Tervezett beruházások, potenciális munkalehetőségek, fejlesztések a Településfejlesztési Konceptióban megfogalmazott célok alapján az alábbi területek területfelhasználásának felülvizsgálata, további fejlesztések, munkalehetőségek biztosítása:

- az új városközpont területének kijelölése és a területet érintő változások,
- új kisvárosias és kertvárosias lakóterületek, lakóterületi övezetek kijelölése,
- szálloda építésére alkalmas terület kijelölése,
- a Tós-kert területének rendezése, tömbfeltárás,
- Dabas-Sári sportpálya további fejlesztési területének kialakítása,
- Dabas-Sári településrészen 2-nél több lakást tartalmazó lakóépületek építési lehetőségének biztosítása,
- Dabas-Gyónon a volt piac területének átszervezése, vegyes lakóterületi hasznosítása,

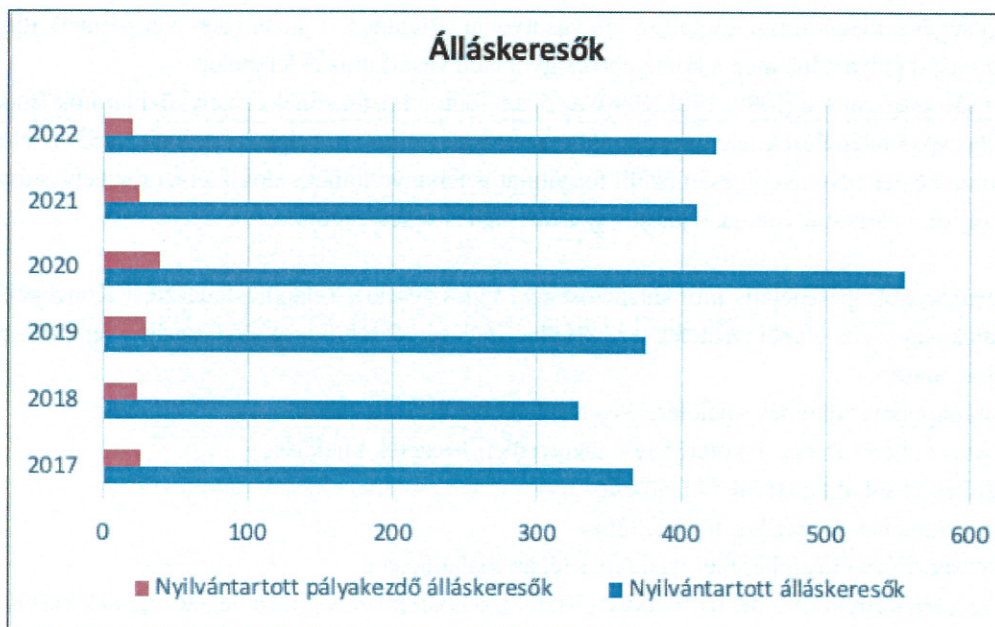
- Malév-tó rekreációs területként történő hasznosítása,
- Dabas-Sári településrészen települési alközpont kialakítása,
- Dabasi-szőlők településrészen települési alközpont kialakítása,
- Felsődabas településrészi alközpont fejlesztése,
- Kulturális Negyedben egyedi lakásszám-szabályozás,
- Dabas-Gyón városközpontban az emlékmű és környékén rendeltetési kör bővítése,
- Dabas-Sári településrészen a temető bővítése,
- vízmű telephely övezeti átsorolása,
- a Kiss Ernő utcai sporttelep sportterületből történő átsorolása,
- Dabasi-szőlők településrészen a sportterület távlati területfelhasználásának meghatározása, tervezett kerékpárutak terveken történő szerepeltetése.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	366	26
2018	329	24
2019	375	29
2020	554	39
2021	411	25
2022	424	20

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők aránya jelentősen csökkent, itt is csak a 2020-as év mutatott némi kiugrást, számuk a nyilvántartott álláskeresők számához képest nem jelentős. A fiatalok számára a diákmunkaprogram lehetősége segítséget nyújt a még tanuló diákok számára, hogy kipróbálhassák magukat több területen, ezáltal a pályaválasztás, továbbtanulás célirányossá tud válni és nagyon jó lehetőséget kínál a kapcsolatépítésre, a megfelelő munka és munkahely kiválasztására.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A társadalmi kihívásokhoz illeszkedve a településen több intézményben folyik felnőttoktatás. Államilag finanszírozott iskolarendszerű képzés keretei között lehetőség van esti tagozaton az érettségi bizonyítvány megszerzésére. A képzés időtartama: 1–2–3–4 év, A képzés díja: ingyenes. Emellett számos felnőttképzési lehetőség is elérhető Dabason, OKJ-képzések, valamint iskolarendszeren kívüli gyakorlatias tanfolyamok. A Dabasi Család- és Gyermejjóléti Szolgálat és Központ munkatársai egyéni tanácsadás formájában lehetőséget nyújtanak munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás igénybevételére, melynek során tanácsadó segít az önéletrajz elkészítésében, különböző hasznos tanácsokkal látja el az álláskeresőt annak érdekében, hogy az álláskeresése, illetve az állásinterjúval való részvétele minél hatékonyabb legyen. A tanácsadás során lehetőség van egyénre szabott álláskeresésre is.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Dabason az önkormányzat saját fenntartású köznevelési és szociális intézményeinél, illetve a településen a városgondozási tevékenységet végző városüzemeltetési osztálynál, vagy a velük munkakapcsolatban lévő szervezeteknél meghirdetett állaspályázatok függvényében alacsony iskolai végzettséggel is van lehetőség elhelyezkedni.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésről nincs az Önkormányzatnak tudomása. A Dabasi Család- és Gyermejjóléti Szolgálat és Központ által végzett egyik speciális szolgáltatás a jogi tanácsadás: különböző jogi kérdésekben, vitás ügyekben kaphatnak felvilágosítást, jogi tanácsot az ügyfelek. A központ munkatársai segítenek keresetlevelet, fellebbezéseket megírni. A tanácsadás előtt az ügyfélnek minden esetben szükséges családsegítővel személyesen találkozni és rajta keresztül időpontot egyeztetni.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésére felnőttképzés keretében tanfolyamok formájában van lehetőség. A felnövekvő generáció a digitális ismereteket már az általános iskola alsó tagozatától órarendbe beépítve tanulja. A Városi Könyvtárba beiratkozónak, lehetősége van akár minden nap ingyen használni az internetet. A Magyar Vöröskereszt a digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférés feltételeinek megteremtése érdekében a Telenor támogatásával a 2022. évben pályázati lehetőséget biztosított gyermekek és egyedül élő idősek részére laptop, okostelefon beszerzésére. A pályázat a 2023. évben is kiírásra kerül, a pályázati feltételek a vöröskereszt honlapján várhatóan májusban fognak megjelenni, valamint a közoktatási intézmények is az RRF-1.2.1 projekt keretében 7. és 10. évfolyamos diákok szülei/törvényes képviselői számára, oktatási célú, személyes használatú notebookok igénylésére ad lehetőséget. Összességében elmondható, hogy a városban lévő munkahelyek, az itt létesült ipari parkok, a közlekedés fejlesztése (buszjáratok, bicikliutak) mind az elhelyezkedés lehetőségét segítik. Emellett lehetőség van az agglomerációban élő lakosság fővárosban történő munkavállalásra is. A városban élő munkanélküliek elhelyezkedésének nem a munkahelyek hiánya az oka, inkább a nem megfelelő képzettség, egészségi állapot, és a hosszas munkanélküli életformából fakadó motiválatlanságban keresendő.

3.3 PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK, AKTÍV KORÚAK ELLÁTÁSA, MUNKANÉLKÜLISÉGHEZ KAPCSOLÓDÓ TÁMOGATÁSOK

A képviselő-testület az Sztv. rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, a felnőtt korúakra vonatkozó szociális gondoskodásról szóló 9/2023(II.14.) Önkormányzati rendeletben (továbbiakban Ör.) meghatározott feltételek alapján – pénzbeli vagy természetbeni formában – települési támogatást nyújt.

TELEPÜLÉSI TÁMOGATÁS KERETÉBEN NYÚJTHATÓ TÁMOGATÁS KÜLÖNÖSEN:

- tel. gondozási támogatás
- tel. létfenntartási támogatás
- tel. gyógyszer-támogatás
- tel. lakhatási támogatás
- köztemetés
- első lakhatáshoz jutók támogatása
- lakásfelújítás
- hulladékszállítási díj átvállalása
- élethelyzetet javító szolgáltatás támogatása
- születési-és életkezdesi támogatás
- mezőgazdasági szociális támogatás
- beiskolázási támogatás
- rendszeres gyermekvédelmi támogatás mélt.
- időskorúak egészségmegőrző támogatása (házassági évforduló)
- idős egészségmegőrző támogatása (90. év feletti)
- idősek egészségmegőrző támogatása (évi egyszeri alma, stb.)

A fenti rendszeres támogatásokon túl a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások – így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások – vagy a gyermek

hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak. Több támogatási forma esetében is lehetőség nyílik pénzbeli, vagy természetbeni támogatás megállapítására. A rendkívüli települési támogatás kérelemre és hivatalból – különösen nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság vagy más családvédelemmel foglalkozó intézmény, illetve természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet kezdeményezésére – is megállapítható.

A fenti települési támogatásokon túl még az alábbi ellátásokat, támogatásokat – önkormányzati rendeletben szabályozva- biztosítja az Önkormányzat:

- nyári gyermekétkeztetés biztosítása
- Bursa Hungarica ösztöndíj-támogatás,

A 9/2023(II. 14.) Önkormányzati rendelet megalkotását követően a települési támogatások jogosultsági feltételeiben, a megállapítható összeg tekintetében változás történt. A jövedelmek változásához igazodva emelkedtek a támogatási összegek.

2022. 12. 31-ig a szociáliskeret-felhasználás

	2022.	FŐ	ALKALOM	FELH. ÖSSZEG	%
TELEPÜLÉSI GONDOZÁSI TÁMOGATÁS	1 000 000	8	15	354 500	35,00%
TELEPÜLÉSI LÉTFENNTARTÁSI TÁMOGATÁS	10 000 000	126	331	8 941 722	89,00%
TELEPÜLÉSI GYÓGYSZERTÁMOGATÁS	1 000 000	8	51	436 000	44,00%
TELEPÜLÉSI LAKHATÁSI TÁMOGATÁS	3 000 000	9	36	400 559	13,00%
KÖZTEMETÉS	1 000 000	3	4	569 929	57,00%
ELSŐ LAKÁSHOZ JUTÓK TÁMOGATÁSA	6 000 000	8	8	2 450 000	42,00%
LAKÁSFELÚJÍTÁS		1	1	100 000	
HULLADÉKSZÁLLÍTÁSI DÍJ ÁTVÁLLALÁSA	2 000 000	177	2009	1 807 132	90,00%
ÉLETHELYZET JAVÍTÁSÁRA SZOLGÁLÓ TÁMOGATÁS	23 000 000	374	500	31 514 500	137,00%
SZÜLETÉSI ÉS ÉLETKEZDÉSI TÁMOGATÁS	1 500 000	93	95	575 000	38,30%
MEZŐGAZDASÁGI SZOCIÁLIS TÁMOGATÁS	1 500 000	130	220	1 095 000	73,00%
BEISKOLÁZÁSI TÁMOGATÁS	500 000	43	43	395 000	79,00%
RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI TÁMOGATÁS MÉLT.	500 000	4	12	69 600	14,00%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA / Házassági évforduló	700 000	112	112	515 588	74,00%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA /90 év feletti/	500 000	60	60	397 000	79,00%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA /évi egyszeri ALMA, stb./	8 500 000	3150	3150	7 000 348	82,35%
				125 000	
ÖSSZESEN:	60 700 000			56 746 878	93,50%

Szoc. Keret felhasználás 2021. 12. 14-ig

TÁMOGATÁS MEGNEVEZÉSE	2021.	FŐ	ALKALOM	FELH. ÖSSZEG	%
TELEPÜLÉSI GONDOZÁSI TÁMOGATÁS	1 000 000	4	4	220 000	22,00%
TELEPÜLÉSI LÉTFENNTARTÁSI TÁMOGATÁS	17 000 000	182	394	9 646 295	63,00%
TELEPÜLÉSI LÉTFENNTARTÁSI TÁMOGATÁS /Tűzifa/		50	50	1 110 000	
TELEPÜLÉSI GYÓGYSZERTÁMOGATÁS	1 000 000	12	89	817 000	82,00%
TELEPÜLÉSI LAKHATÁSI TÁMOGATÁS	3 000 000	12	35	580 180	19,00%
KÖZTEMETÉS	1 000 000	5	5	1 032 942	103,00%
ELSŐ LAKÁSHOZ JUTÓK TÁMOGATÁSA	6 000 000	9	9	2 150 000	78,00%
LAKÁSFELÚJÍTÁS		26	26	2 530 000	
HULLADÉKSZÁLLÍTÁSI DÍJ ÁTVÁLLALÁSA	8 000 000	210	2352	2 992 669	37,00%
ÉLETHELYZET JAVÍTÁSÁRA SZOLGÁLÓ TÁMOGATÁS	10 000 000	121	144	15 195 315	152,00%
SZÜLETÉSI ÉS ÉLETKEZDÉSI TÁMOGATÁS	1 500 000				
MEZŐGAZDASÁGI SZOCIÁLIS TÁMOGATÁS	1 500 000	77	178	784 100	52,00%
BEISKOLÁZÁSI TÁMOGATÁS	500 000	35	35	192 000	38,00%
RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI TÁMOGATÁS MÉLT.	500 000	13	40	232 000	46,00%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA /Házassági évforduló/	700 000	50	50	500 000	71,00%
IDŐSEK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA/ 90. év feletti/	500 000	66	67	431 000	86,00%
IDŐSEK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA / évi egyszeri ALMA, stb./	8 500 000	3100	3100	6 159 350	72,00%
ÖSSZESEN:	60 700 000			44 572 851	73,50%

2020. december 30-ig

TÁMOGATÁS MEGNEVEZÉSE	2020.	FŐ	ALKALOM	FELH. ÖSSZEG	%
TELEPÜLÉSI GONDOZÁSI TÁMOGATÁS	1 000 000	3	3	230 000	23,00%
TELEPÜLÉSI LÉTFENNTARTÁSI TÁMOGATÁS	17 000 000	264	530	14 225 672	83,68%
TELEPÜLÉSI LÉTFENNTARTÁSI TÁMOGATÁS /Tűzifa/		40	40	1 231 700	
TELEPÜLÉSI GYÓGYSZERTÁMOGATÁS	1 000 000	18	135	1 265 620	126,56%
TELEPÜLÉSI LAKHATÁSI TÁMOGATÁS	3 000 000	6	37	244 022	8,13%
KÖZTEMETÉS	1 000 000	5	5	1 165 155	116,51%
ELSŐ LAKÁSHOZ JUTÓK TÁMOGATÁSA	6 000 000	22	22	5 630 000	93,83%
LAKÁSFELÚJÍTÁS		2	2	130 000	
HULLADÉKSZÁLLÍTÁSI DÍJ ÁTVÁLLALÁSA	8 000 000	257	2 777	2 493 604	31,17%
ÉLETHELYZET JAVÍTÁSÁRA SZOLGÁLÓ TÁMOGATÁS	10 000 000	624	686	17 750 985	177,50%
SZÜLETÉSI ÉS ÉLETKEZDÉSI TÁMOGATÁS	1 500 000	0	0	0	0%
MEZŐGAZDASÁGI SZOCIÁLIS TÁMOGATÁS	1 500 000	76	125	597 478	39,83%
BEISKOLÁZÁSI TÁMOGATÁS	500 000	42	42	252 000	50,40%
RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI TÁMOGATÁS MÉLT.	500 000	13	33	191 000	38,20%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA /Házassági évforduló/	700 000	0	0	151 638	21,66%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA /90. év feletti/	500 000	90	90	450 000	90,00%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA /évi egyszeri ALMA, stb./	8 500 000	2529	2529	6 954 750	81,82%
ÖSSZESEN:	60 700 000			52 963 624	87,00%

2019. 12. 31-ig

TÁMOGATÁS MEGNEVEZÉSE	2019.	FŐ	ALKALOM	FELH. ÖSSZEG	%
TELEPÜLÉSI GONDOZÁSI TÁMOGATÁS	1 000 000	7	15	210 000	21%
TELEPÜLÉSI LÉTFENNTARTÁSI TÁMOGATÁS	17 000 000	228	481	14 189 980	83,47%
TELEPÜLÉSI GYÓGYSZERTÁMOGATÁS	10 000 000	16	127	1 270 000	127,00%
TELEPÜLÉSI LAKHATÁSI TÁMOGATÁS	3 000 000	16	44	693 715	23,12%
KÖZTEMETÉS	1 000 000	8	11	1 628 436	162,84%
ELSŐ LAKÁSHOZ JUTÓK TÁMOGATÁSA	8 000 000	17	17	4 250 000	53,13%
HULLADÉKSZÁLLÍTÁSI DÍJ ÁTVÁLLALÁSA	10 000 000	274	246	2 171 700	21,72%
ÉLETHELYZET JAVÍTÁSÁRA SZOLGÁLÓ TÁMOGATÁS	10 000 000	113	80	26 044 520	260,45%
SZÜLETÉSI ÉS ÉLETKEZDÉSI TÁMOGATÁS	1 500 000	35	35	430 000	28,67%
MEZŐGAZDASÁGI SZOCIÁLIS TÁMOGATÁS	1 500 000	61	63	2 194 887	146,33%
BEISKOLÁZÁSI TÁMOGATÁS	500 000	65	65	342 000	68,40%
RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI TÁMOGATÁS MÉLT.	500 000	26	26	208 809	41,76%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA /Házassági évforduló/	700 000	97	97	970 000	138,57%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA /90. év feletti/	500 000	73	73	459 000	91,80%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA /évi egyszeri ALMA, stb./	4 500 000			5 668 090	125,96%
ÖSSZESEN:	60 700 000			60 731 137	100,05%

2018. december 13-ig.

TÁMOGATÁS MEGNEVEZÉSE	2018.	FŐ	ALKALOM	FELH. ÖSSZEG	%
TELEPÜLÉSI GONDOZÁSI TÁMOGATÁS	1 000 000	10	21	334 000	33,40%
TELEPÜLÉSI LÉTFENNTARTÁSI TÁMOGATÁS	17 000 000	176	426	13 090 955	77,00%
TELEPÜLÉSI GYÓGYSZERTÁMOGATÁS	1 000 000	20	172	1 615 000	161,00%
TELEPÜLÉSI LAKHATÁSI TÁMOGATÁS	3 000 000	33	74	2 033 184	67,70%
KÖZTETETÉS	1 000 000	4	4	687 049	69,00%
ELSŐ LAKÁSHOZ JUTÓK TÁMOGATÁSA	8 000 000	18	18	4 650 000	58,00%
HULLADÉKSZÁLLÍTÁSI DÍJ ÁTVÁLLALÁSA	10 000 000	307	3532	3 187 172	32%
ÉLETHELYZET JAVÍTÁSÁRA SZOLGÁLO TÁMOGATÁS	10 000 000	258	274	24 645 550	246%
SZÜLETÉSI ÉS ÉLETKEZDÉSI TÁMOGATÁS	1 500 000	143	146	920 000	61%
MEZŐGAZDASÁGI SZOCIÁLIS TÁM.	1 500 000	75	116	1 107 200	74%
BEISKOLÁZÁSI TÁMOGATÁS	500 000	61	62	300 000	60%
RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI TÁMOGATÁS MÉLT.	500 000	16	38	272 600	54%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA (90 év feletti)	500 000	68	68	340 000	68%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA (évi egyszeri ALMA, stb.)	4 500 000	3450	3450	5 000 194	112,00%
GYERMEKVÉDELMI K. 2X UTALVÁNY					
GRÓF VAY PÉTER ALAP-TÁMOGATÁS		1	1	65 000	
ÉTKEZÉSI TÁMOGATÁS	300 000				
ÖSSZESEN:	61 000 000			58 947 904	96,60%

2017.12.18.

TÁMOGATÁS MEGNEVEZÉSE	2017.	FŐ	ALKALOM	FELH. ÖSSZEG	%
TELEPÜLÉSI GONDOZÁSI TÁMOGATÁS	1 000 000	10	34	463 300	46%
TELEPÜLÉSI LÉTFENNTARTÁSI TÁMOGATÁS	17 000 000	279	675	17 362 470	100%
TELEPÜLÉSI GYÓGYSZERTÁMOGATÁS	1 000 000	32	235	1 422 500	142%
TELEPÜLÉSI LAKHATÁSI TÁMOGATÁS	3 000 000	21	78	1 253 800	42%
KÖZTETETÉS	1 000 000	7	10	1 213 115	121%
ELSŐ LAKÁSHOZ JUTÓK TÁMOGATÁSA	8 000 000	17	17	4 100 000	51%
BIZOTTSÁGI TÁMOGATÁSOK	500 000	3	3	170 000	34%
HULLADÉKSZÁLLÍTÁSI DÍJ ÁTVÁLLALÁSA	5 000 000	350	3873	3 502 980	70%
ÉLETHELYZET JAVÍTÁSÁRA SZOLGÁLO TÁMOGATÁS	15 000 000	1367	1367	27 872 025	186%
SZÜLETÉSI ÉS ÉLETKEZDÉSI TÁMOGATÁS	1 500 000	153	153	875 000	58%
MEZŐGAZDASÁGI SZOCIÁLIS TÁMOGATÁS	1 500 000	77	153	1 357 572	90%
BEISKOLÁZÁSI TÁMOGATÁS	500 000	65	65	312 000	62%
RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI TÁMOGATÁS MÉLT.	500 000	5	9	52 200	10%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA /Házassági évforduló/	700 000	44	44	697 400	100%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA /90 év feletti/	500 000	55	55	275 000	55%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA /évi egyszeri ALMA, stb./	4 500 000	3 500	3 500	4 979 116	110,64%
KIEGÉSZÍTŐ GYERMEKVÉD. TÁM.					
KÁRPÓTLÁS					
GYERMEKVÉDELMI K. 2X UTALVÁNY					
GRÓF VAY PÉTER ALAP-TÁMOGATÁS		4	9	125 000	
ÖSSZESEN:	61 200 000			66 033 478	107,89%

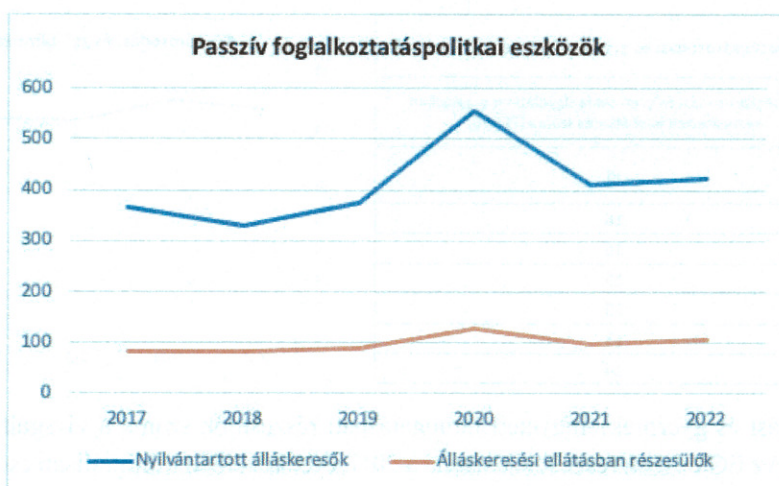
2023.08.31-ig a szociális keret felhasználás

TÁMOGATÁS MEGNEVEZÉSE	2023.	FŐ	ALKALOM	FELHASZNÁLT ÖSSZEG	%
TELEPÜLÉSI GONDOZÁSI TÁMOGATÁS	500 000				
TELEPÜLÉSI LÉTFENNTARTÁSI TÁMOGATÁS	10 000 000	62	172	4 785 800	47,80%
TELEPÜLÉSI GYÓGYSZERTÁMOGATÁS	2 000 000	6	27	262 000	13,10%
TELEPÜLÉSI LAKHATÁSI TÁMOGATÁS	2 000 000	6	28	250 714	12,50%
KÖZTEMETÉS	2 100 000				
ELSŐ LAKÁSHOZ JUTÓK TÁMOGATÁSA	6 000 000	9	9	2 450 000	43,00%
LAKÁSFELÚJÍTÁS		1	1	150 000	
HULLADÉKSZÁLLÍTÁSI DÍJ ÁTVÁLLALÁSA	2 000 000	148	1172	1 055 560	52,70%
ÉLETHELYZET JAVÍTÁSÁRA SZOLGÁLÓ TÁMOGATÁS	18 000 000	52	112	7 470 100	41,50%
SZÜLETÉSI ÉS ÉLETKEZDÉSI TÁMOGATÁS	1 500 000	108	108	1 300 000	95,00%
MEZŐGAZDASÁGI SZOCIÁLIS TÁMOGATÁS	1 500 000	165	300	1 237 500	82,50%
BEISKOLÁZÁSI TÁMOGATÁS	500 000	26	26	250 000	50,00%
RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI TÁMOGATÁS MÉLT.	500 000	7	9	52 200	10,40%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA /Házassági évforduló/	900 000				
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA /90. év feletti/	500 000	45	46	328 000	65,60%
IDŐSKORÚAK EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ TÁMOGATÁSA /évi egyszeri ALMA, stb./	7 000 000				
ÖSSZESEN:	55 000 000			19 591 874	35,62%

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök –
Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	366	3,13%	84	22,95%
2018	329	2,81%	83	25,23%
2019	375	3,19%	88	23,47%
2020	554	4,74%	129	23,29%
2021	411	3,52%	98	23,84%
2022	424	3,67%	107	25,24%

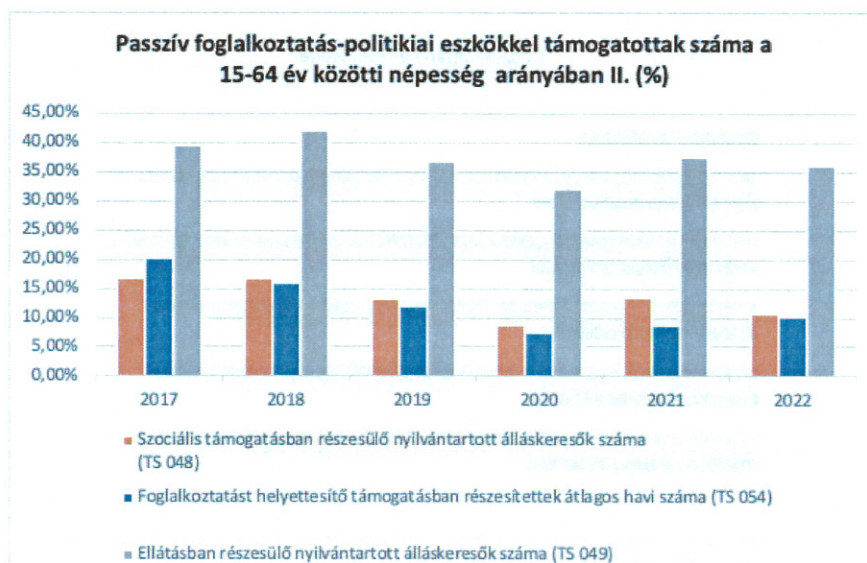
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

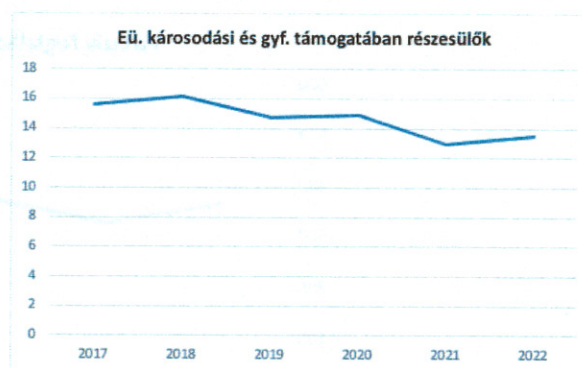
A nyilvántartott álláskeresők száma 2017 és 2018 között csökkent, majd stagnálás után 2020 évben megemelkedett, ami feltehetően a 2020 SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány következménye lehet. Az álláskeresési ellátásban részesülők száma kiegyensúlyozott, megfigyelhető, hogy az ellátásban részesülők száma a 2017-es évtől kezdődően évről évre minimálisan emelkedik, majd a 2021-es évtől némi csökkenést mutat. A passzív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatott álláskeresők megoszlását a 3.3.2. táblázat mutatja. Az ellátásban részesülők száma 35% körül mozog. A szociális támogatásban részesülők száma 2017 évi 16,67%-ról 2020 évre 8,66%-ra lecsökkent, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma 2017 évi 20,33%-ról 2020-ra 7,54%-ra lecsökkent, ezt követően azonban mindkét esetben némi növekedés figyelhető meg.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	61	16,67%	74	20,33%	145	39,62%
2018	55	16,72%	52	15,90%	138	41,95%
2019	50	13,33%	45	11,89%	138	36,80%
2020	48	8,66%	42	7,54%	177	31,95%
2021	56	13,63%	36	8,68%	154	37,47%
2022	46	10,85%	43	10,25%	153	36,08%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	16
2018	16
2019	15
2020	15
2021	13
2022	14

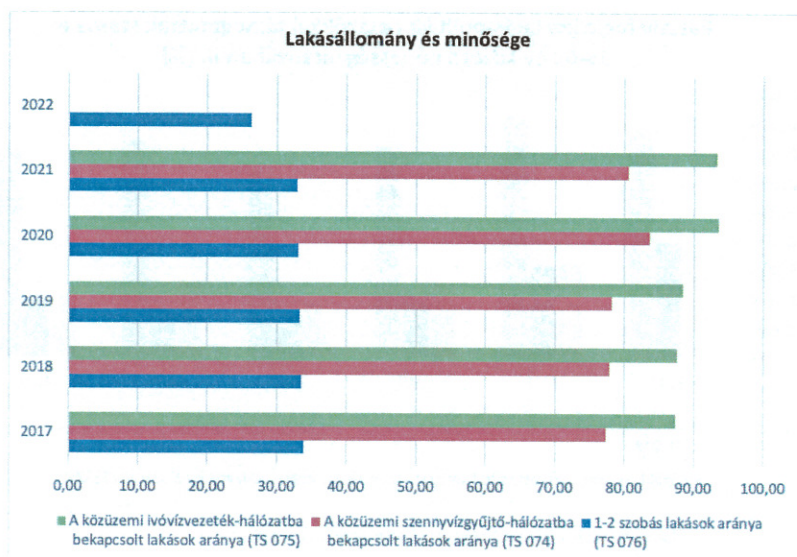
Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma a vizsgált időszakban csökkenő tendenciát mutatott. Az EGYT-ben részesülők száma a 2017. évet követően minimálisan csökkent, majd 1-1 évben stagnált, végül 2022-ben ismét minimális emelkedés látható.

3.4 LAKHATÁS, LAKÁSHOZ JUTÁS, LAKHATÁSI SZEGREGÁCIÓ

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakásállományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. Emellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	6736	37	5,49	33,82	77,43	87,37
2018	6770	48	7,09	33,57	77,86	87,56
2019	6813	55	8,07	33,27	78,23	88,38
2020	6879	71	10,32	33,00	83,60	93,52
2021	6951	74	10,65	32,96	80,54	93,37
2022	6875	94	13,67	26,23	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A település lakóterületének szerkezetére jellemző a három részre való tagozódás: a lakótelepi rész, a társasház-as építkezés és a falusias, kertvárosias jellegű magánházak. Dabas lakásállományának növekedése folyamatos, és rendkívül magas értéket mutat 1997-től folyamatosan. 2009–2011 között jelentős volt a lakásállomány növekedése, ebben az időszakban ugrásszerűen megnőtt az új lakások száma a támogatott lakáshitel-konstrukciók következtében. A gazdaságban bekövetkezett kedvezőtlen hatások miatt ez a robbanásszerű növekedés 2014-től lelassult, de továbbra is emelkedik. A növekedés 2021-ben a koronavírus miatt elrendelt veszélyhelyzet ellenére sem csökkent, a lakóépületek száma évről-évre növekszik, amelyhez jelentősen hozzájárultak a kormány otthonteremtési, és otthonfelújítási programjai az igénybe vehető jelentős adókedvezmények is. A lakásállomány a vizsgált időszakban évről évre emelkedett, mely a 3.4.1 táblázatban is látható, és 2022-es évre a lakásállomány a településen elérte a 6875 darabot. A lakásállomány közel 30%-át az egy- és kétszobás lakások teszik ki. A közüzemi szennyvízhálózatra rákötött lakóingatlanok száma folyamatosan emelkedik, a 2021-es évben közel 90% volt, míg az ivóvíz hálózatra rákötött lakások aránya 2021-ben közel 95% volt.

a) bérlakásállomány

A bérlakás legfontosabb jellemzője, hogy lakhatást biztosít a rászorulóknak, nem tulajdont.

A településen található önkormányzati bérlakásokat és szociális lakásállományt az alábbi táblázat mutatja.

Az önkormányzati lakások számában jelentős változás nem történt.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	6 736	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	6 770	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	6 813	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	6 879	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	6 951	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	6 875	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

A szociális lakhatás megnevezés társadalmi felelősségvállalásból fenntartott bérlakást takar, mely olyan személyek számára biztosít megfelelő lakhatási viszonyokat, akik arra rászorulnak.

A lakásállomány 2017 és 2021 közötti időszakot vizsgálva évről évre emelkedett és 2021-re a lakásállomány száma elérte a 6951-et, majd a 2022-es évben némi csökkenés következett be. Az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakásokra vonatkozóan az önkormányzat adattal nem rendelkezik. Önkormányzatunk összesen 26 önkormányzati bérlati jogviszonnyal rendelkezik. Elégtelen lakhatási körülményeket biztosító bérlakás a településen nincs. Az ingatlanárak és az albérlati díjak drasztikus emelkedése miatt a szociális bérlakások iránti igény a településen nagyon megnövekedett. A kiadó, üres bérlakásokat a Dabasi Polgármesteri Hivatal Dabas Város Honlapján meghirdeti. Az önkormányzati lakások bérlati jogát pályázat útján lehet elnyerni. Folyamatosan nagy az érdeklődés az önkormányzati bérlakások iránt, a lakhatás feltételeinek biztosítására.

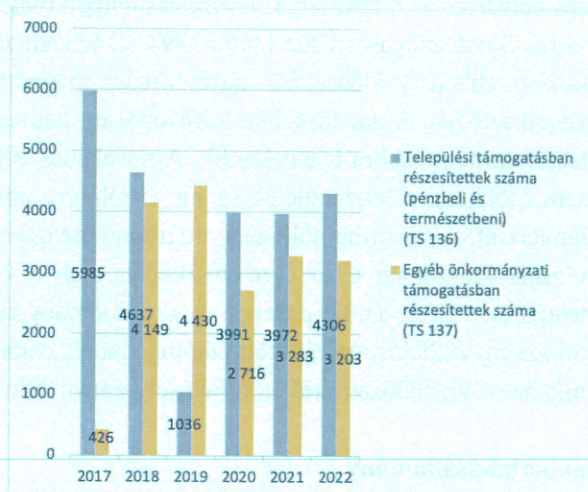
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan Dabas Város Önkormányzata nem rendelkezik.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	5 985	426
2018	4 637	4 149
2019	1 036	4 430
2020	3 991	2 716
2021	3 972	3 283
2022	4 306	3 203

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A települési támogatásban részesítettek száma 2017 és 2022 évek közötti időszakot vizsgálva éves szinten 3500 körül mozgott, míg az egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma évente 4000 fő körül volt. Lakhatást segítő támogatás a szociálisan rászorulóknak, vagy nyugdíjasok esetében a lakhatási települési támogatás, az első lakáshoz jutók támogatása, és a lakásfelújítási támogatás. Ebből egy támogatás rendszeres támogatás, a jogosultak részére egy év időtartamra kerül megállapításra, az első lakáshoz jutók támogatása és a lakásfelújítási támogatás egyszeri támogatás, amely első esetben a fiatalokat, második esetben a nyugdíjszerű ellátásban részesülőket támogatja. A lakhatási települési támogatás az ügyfél által választott közüzemi számla (víz, gáz, áram, közös költség, albérleti díj) fizetéséhez nyújt segítséget, a hulladékszállítási díj átvállalás települési támogatást a 70. életévüket betöltött nyugdíjszerű ellátásban részesülő egyedül élők 2012. június 30-ig igényelhetik. Az ez idő előtt igénylők támogatása életük végéig fenntartható, de ez a támogatás 2012 után igénylőknek annyiban változott, hogy az ingyenesség megszűnt, de lehetőséget biztosít az önkormányzat által az NHSZ OKÖT Nonprofit Kft., hogy kérés esetén kisebb úrtartalmú hulladékgyűjtő edényt igényeljenek, ezáltal a díjfizetés is kedvezőbb lehet. A létfenntartási támogatás 126 szociálisan rászoruló részére a villanyáram, gázfogyasztás vagy közös költség költségeinek csökkentéséhez nyújtott egyszeri támogatást 2022-es évben.

e) eladósodottság

A Jegyző lakhatási kiadáshoz kapcsolódó, önhibáján kívül adósságot felhalmozó személyek részére adósságcsökkentési támogatást nyújthat. Önkormányzatunkhoz az utóbbi években ilyen jellegű igény nem érkezett. A hátralékkal rendelkező családok az adósságcsökkentés érdekében a Dabasi Család-és Gyermejköltségi Szolgálat és Központban igényelhetnek jogi segítségnyújtást és életvezetési tanácsadást.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településünkön fellelhető hajléktalanság alatt nem a szó szerinti „utcán éleést” kell érteni. A lakcím nélküli személyek nagyobb arányban inkább a nem lakáscélú ingatlanokban, gazdasági épületekben, vagy ismerősöknél élnek. Számuk 2020-as adatok szerint 17 fő. A Dabasi Család-és Gyermejköltségi Szolgálat és Központ munkatársai szociális munka keretében nyújtanak segítséget ellátásukban, ügyeik intézésében.

3.5 TELEPEK, SZEGREGÁTUMOK HELYZETE

Szegregált lakóterület az, ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek. A szegregátumok felszámolására irányuló EU-s pályázatok meghatározását figyelembe véve szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15–64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

a.) A telep/szegregátum mint lakókönyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Dabason szegregátum nincs, de szegregációval veszélyeztetett két különálló, terület is található a 2011-es népszámlálás alapján. Ezek a területeken jellemzően magasabb a romák és a mélyszegénységben élők száma a városi átlagnál, az itt található utak rosszabb minőségűek, a lakóépületek műszaki állapota leromló, a beépíthetőség aránya lassabb. Az érintett területeken nagyszámú gyerek él, és az itt lakók foglalkoztatottsági aránya, illetve iskolai végzettsége alacsony. A szegregációval veszélyeztetett területeken olyan területi alapú beavatkozásokat kell tervezni, amelyek közé az alacsony státuszú népesség koncentrációjának csökkentése, a társadalmi integráció erősítése, a munkaerő-piac, oktatás, szociális és társadalmi kirekesztettség mértékének csökkentése tartoznak. Ilyen területek Gyónon az infrastrukturális szempontból veszélyeztetett periférikus utcák (Rabárerdő utca, Erdő alatti út, Állomás utca, Betonút) valamint a mély szegénységben élők és romák száma alapján veszélyeztetett utcák (Honvéd utca, Egyház utca, Belsőmántelek) Ehhez a munkához megfelelő konstrukciójú pályázati forrás biztosítása szükséges, mivel önerőből ezt a komplex feladatot az önkormányzat nehezen tudja megoldani. Az infrastrukturális és a közterületi fejlesztések mellett cselekvési tervet kell kidolgozni az itt élők iskolázottsági szintjének és munkaerőpiaci helyzetének javítása érdekében. A cél eléréséhez az önkormányzatnak a pályázat nyújtotta lehetőségeken kívül jól képzett szakemberek segítségére is szüksége van.

Beavatkozások:

- bérlakás- építési program kidolgozása,
- lakóterület bővítés (Dabas-Gyón településrészen lakóterület-fejlesztés),
- tömbbelső feltárásának vizsgálata (pl. Tóskert, Sári lakótömbök),
- városközpont fejlesztése,
- városrészi alközpontok fejlesztése,
- összehangolt cselekvési terv kidolgozása a szegregációval veszélyeztetett területekre,
- közterületek állapotának javítása.

Az elmúlt évek során kialakult „szegregátumként” említett utcák közös jellemzője még, hogy hiányoznak a szilárd burkolatú utak, illetve amennyiben mégis vannak, azok rendkívül rossz minőségűek. Az itt élők rendszerint az átlagméretnél kisebb lakásokban laknak. Az ebbe a kategóriába sorolt lakások jelentős része is elsősorban régi építésű lakóépület. Jellemző az ilyen területen lévő házakra, hogy nagy számú vályogházat lehet találni, illetve megjelennek olyan épületek is, amelyben „társasházszerűen” több család is lakik, elkülönülő, vagy nem elkülönülő lakásokban. Az Önkormányzat célja ezekkel az utcákkal az, hogy a közlekedési feltételeket javítsa. Az Önkormányzat az elmúlt években is létesített szilárd burkolatú utakat, valamint végzett útfelújításokat is, ezért kitűzött cél, hogy ezek a beruházások az említett utcákban is megvalósuljanak.

b.) a telepeken/szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Az említett utcákban élő lakosságról alapvetően elmondható, hogy nagyszámú gyermek él ezen a területen. A foglalkoztatottsági helyzet itt nem éri el a települési átlagot, az itt lakók nagy többsége munkanélküli. Az Önkormányzat természetesen megpróbálja ezeket a személyeket a lehetőségeihez mérten visszavezetni a munka világába, valamint konyhakerti növények megvételével szeretné elérni, hogy a dolgozni tudó és akaró családok megpróbálják az idejüket egyfelől valamely célhoz kötötten elvégezni, másfelől a saját konyhakertjüknek köszönhetően az ellátásukról részben gondoskodni.

Az itt élő lakosságról ezenfelül elmondható, hogy az iskolai végzettség itt az átlag alatti. Ez sajnos oka annak, hogy az itt élők a későbbiekben nem, vagy csak nehezen tudnak elhelyezkedni a munkaerő-piacon. Az ő esetükben a megoldás egy képzési rendszer bevezetése lenne.

c.) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai. Önkormányzatunk évek óta keresi a megoldást az itt élő lakosok lakhatási és szociális helyzetének javítására.

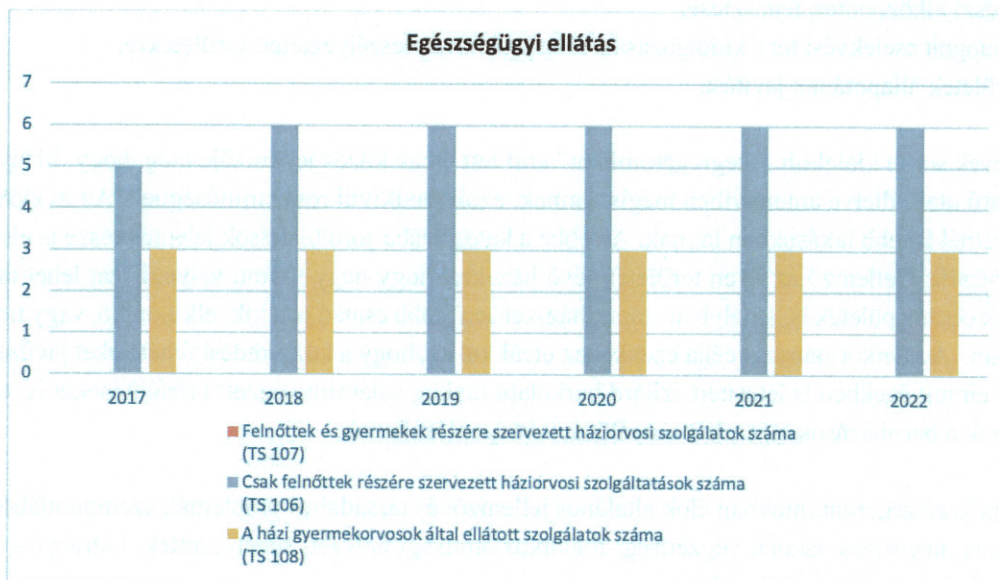
3.6 EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

a.) Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Kovai szerint „több mint 10 év a különbség a legjobb és a legrosszabb gazdasági helyzetű területeken élők várható élettartama között.”²¹

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	5	3	4	293	61,02
2018	0	6	3	4	259	56,16
2019	0	6	3	4	241	30,06
2020	0	6	3	4	220	22,42
2021	0	6	3	4	219	21,28
2022	0	6	3	4	220	17,49

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Az egészségügyi és szociális szolgáltatások Dabason túlterheltség mellett is megoldottak, széles körben elérhetőek. Az önkormányzat kiemelten foglalkozik az idősekkel, aktívan vesz részt az ellátásukban, amelyben segítik a civil szervezetek, alapítványok, valamint az egyházak. A népesség elöregedése, az elmagányosodás folyamata Dabason is jelen van, amelyet az ellátórendszer megerősítésével, az aktív életmódhoz, a szabadidő hasznos eltöltéséhez szükséges infrastrukturális és képzési lehetőségek további bővítésével szükséges kezelni.

Dabas lakossága az egészségügyi közszolgáltatások jelentős részét, a kistérségben egyedülálló módon, helyben elérheti. A városban egy rendkívül jól felszerelt és jól működő rendelőintézet található (Dr. Halász Géza Szakorvosi Rendelőintézet) melyben a legújabb fejlesztéseknek köszönhetően helyet kap egy 10 ágyas nappali kórház,

²¹KOVAI Cecília: Az etnicitás szerepe az egészségügyenlétlenségek magyarzatában, és a hozzáférés esélyei a magyarországi hátrányos helyzetű csoportoknál Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Budapest, 2017. p. 229.

valamint úgynevezett „egynapos sebészet”, illetve ami ennél is fontosabb, remek orvosok, és kitűnő ápoló- és segédszemélyzet. Szakorvosi rendelőintézetünk Dabas város lakosságának egészségügyi alapellátási és a térség 13 községének lakossága részére járóbeteg szakellátási feladatot biztosít.

A 2011-ben megújult szakorvosi rendelőintézetünk, a megnőtt alapterülettel és a munkánkhoz szükséges orvosi gépekkel képes arra, hogy biztosítsa azt, ami a járóbeteg szakellátás feladata ma a 21. századi Magyarországon. Az egészségügyi szolgáltatások bővítésével az a célunk, hogy a térség betegei számára minél több befejezett egészségügyi szolgáltatást tudjunk nyújtani, és csak azok a betegek kerüljenek kórházba továbbküldésre, akiknek ellátása ezt igényli és indokolt.

További feladatunk, hogy az orvostudomány fejlődését lehetőségeinkhez mérten, a járóbeteg szakellátásban ellátható betegek igényeinek, szükségleteinek eleget téve, a gazdaságosság szem előtt tartásával próbáljuk meg követni. Mind ehhez a napi folyamatos munkán kívül az orvosok és szakdolgozók állandó továbbképzése, korszerű eszközök, gépek beszerzése szükséges.

Dabason az egészségügyi alapellátás keretén belül a háziiorvosi alapellátást 2017-ig öt, 2018-tól hat felnőtt háziiorvosi körzet biztosítja. A gyermekorvosi ellátást 3 gyermekorvosi körzet gyermekorvosai látják el. A fogászati alapellátást az önkormányzat 3 vegyes fogorvosi körzettel és egy gyermekfogászati körzettel biztosítja.. Országos szinten a háziiorvosok és házi gyermekorvosok száma az elmúlt 20 évben egyre csökken, így az egy orvosra jutó lakosok száma egyre emelkedik. A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) nyilvántartása alapján Pest vármegyében 2715 beteg jut átlagosan egy háziiorvosra. A városban a felnőtt háziiorvosi ügyelet teljes körű ellátása központi ügyeleti szolgálat formájában történik. A szolgáltatást feladatátadási és -átvállalási szerződés keretében munkanapokon 15.00 órától másnap reggel 7.00 óráig, hétfévégén és ünnepnapokon reggel 7.00 órától másnap reggel 7.00 óráig folyamatosan biztosított. A védőnői feladatokat a 2022-es évig 7 területi és 1 iskolavédőnő, 2023-tól 6 területi és 3 iskolai védőnő végzi 5 önkormányzati tanácsadó helyiségben, valamint az iskolák által biztosított orvosi szobákban. Az iskola-egészségügyi ellátást 3 fő iskolavédőnő és 4 fő iskolaorvos biztosítja. Mivel Dabasra folyamatos a kisgyermekes családok beköltözése, és nagy a helyben született kisgyermek száma, így a területi védőnői körzetek további bővítése és fejlesztése is indokolt lehet a későbbiekben. A növekedés által a meglévő védőnői tanácsadók kapacitása nem biztos, hogy megfelelő lesz, mind az ellátást biztosító védőnői irodák szűkösek, mind pedig a jogszabályváltozás következtében a 2017. 09. 01. naptól kibővült státuszvizsgálatok elvégzéséhez szükséges tanácsadási idő növekedése miatt szükség lenne néhány tanácsadói feladat ellátását biztosító helyiség bővítésére, fejlesztésére, felújítására. Önkormányzatunk 2023 tavaszán két egészségügyi alapellátást szolgáló épület megtervezésébe fogott bele annak érdekében, hogy Dabason az új modern városközpontban (a Sportcsarnok és a Manódombi Bölcsőde közötti területen) valamint Gyónon, az új, Vasút utcai körforgalom melletti területen TOP Plusz pályázat támogatásával új védőnői szolgálatnak, illetve háziiorvosi szolgálatnak és szociális intézménynek helyet adó épületet építsen.

Az új Egészségközpontok építése esélyt adna a zsúfoltá vált háziiorvosi, védőnői körzetek bővítésére és fejlesztésére. Dabas város területén 3 helyszínen van életmentő defibrillátor készülék kihelyezve az alábbiak szerint: Dr. Halász Géza Szakorvosi Rendelőintézet (2370 Dabas, Bartók Béla utca 61.) kardiológia 2 db, egynapos sebészet 2 db, Központi Ügyelet (2370 Dabas, Bartók Béla köz 2/A) 1 db, és az Érdi SZC Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskola és Kollégium épületében 1 db. A településen 4 gyógyszertár működik, melyek a hétfégi ügyeletet felváltva biztosítják.

A Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS CoV-2 koronavírus-világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére 2020. március 11-től 2022. május 31-ig veszélyhelyzetet hirdetett ki. A pandémia miatt az egészségügyi ellátások elérése és az orvos–beteg kapcsolatok átalakultak, a COVID védőoltások megjelenésével pedig még több teher nehezedett az egészségügyi ellátórendszerre, mindez a házi-orvosok maximális leterheltségét okozta.

b) Prevenációs és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi és a koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A városban végzett szűrések a lakosság számára egyrészt térítésmentesen, másrészt önkéntesen vehetőek igénybe. Több alkalommal is sor került már olyan szűrésekre, olyan programokra, amelyeket munkaszüneti napokra időzítettek, hogy a felnőtt, munkaviszonyban álló lakosoknak lehetősége legyen a szűréseken való problémamentes megjelenésre. A primer és a szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi-orvosi szolgálat végzi, valamint 2016 óta az önkormányzat egészségügyi referense által kidolgozott egészségnevelő program is eredményesen működik a város óvodáiban, iskoláiban. Külsős szakemberekkel együttműködve 7 prevenció területen (fogászati egészségnevelés, mozgás, helyes táplálkozás, dohányzás megelőzés, tisztálkodás, érzékenyítő program és szexuális felvilágosító program) D-alma egészségnevelő programként lett ismert. A programhoz a város minden intézménye csatlakozott, 2 alkalommal versenyt hirdettünk meg, amelyen elsőként az óvodák, majd a város 7. osztályos gyermekei is részt vehettek. A fogászati szűrést az iskolákban és az óvodákban a gyermekfogorvosok végzik az intézményekkel való megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendeléseken szinte minden gyermek résztvesz.

c) Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A város óvodái, bölcsődéi integráltan működnek, az intézményekben sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása is lehetséges. Az önkormányzat a Pedagógiai Szakszolgálat Dabasi Tagintézménye, valamint utazó gyógypedagógiai hálózatban, és vállalkozásban működő gyógypedagógusokkal és logopédusokkal kötött feladatátvállalási szerződés keretében biztosítja a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását. Az óvodás korosztály részére a város minden óvodájában biztosított a gyógypedagógus és a fejlesztő pedagógus által végzett fejlesztő foglalkozásokhoz a hozzáférés lehetősége, bár az utóbbi években egyre nagyobb problémát jelent a feladat ellátása a szakemberhiány miatt. A Pedagógiai Szakszolgálat Dabasi Tagintézményében valamennyi korosztály szakszerű fejlesztése zajlik. A fogyatékkal élő felnőtt lakosság igényeit, nappali ellátásuk biztosítását az Önkormányzat a Reménysugár Fogyatékosok Napközi Otthona által látja el.

d.) A közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés nagyon fontos szerepet kap az egészséges táplálkozás kialakításában, hiszen a gyermekek idejük jelentős részét az iskolában, óvodákban töltik, így egészségükre nagy hatással van, hogy ott milyen ételeket fogyasztanak. A helyes táplálkozás nem csupán a gyermekek megfelelő fejlődéséhez szükséges, de pozitív hatással van szellemi képességeikre is. Ebben a korban alakulnak ki a felnőttkori szokások, ezért fontos, hogy támogassuk a megfelelő táplálkozási magatartás kialakulását, hiszen a betegségek 80%-a összefügg a táplálkozással. A nem megfelelő táplálkozás kiemelt kockázati tényezőt jelent a szív- és érrendszeri megbetegedések, a cukorbetegség, a magas vérnyomás, az elhízás és a daganatos betegségek kialakulásáért. A 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozásegészségügyi előírásokról pontosan meghatározza a különböző korosztályok számára szükséges energia- és tápanyagigényt. A Rendelet tartalmazza az egy adagra vonatkozó felhasználandó nyersanyagok mennyiségét és az adagolási útmutatót is. Fontos része az új szabályozásnak a korcsoportonként megengedett napi sóbevitel (g/fő) előírása. A fenti előírásokat az önkormányzati főzőkonyhán maximálisan betartják. Az országban egyelőre csak néhány olyan iskolai menza működik, ahol a hagyományos tálalókonyhas gyakorlatl szemben a szakemberek által ajánlott büféasztalos étkezővel várják a gyerekeket. A svédasztalos tálalás kialakítása nem bonyolultabb, ugyanakkor a pazarlás visszaszorítása mellett az étkezési kultúra fejlesztéséhez is hozzájárul.

Az ideje már a második olyan tanév, amikor a hagyományos tálalókonyhas menza helyett a kellemes atmoszférájú büféasztalos étkezőben fogyaszthatják el ebédjüket a Dabasi Táncsics Mihály Gimnázium nyolc- és négyosztályos intézményének diákjai. A gimnázium konyháját a helyi önkormányzat által alapított Dabasi Intézményfenntartó Központ működteti, amely saját költségvetéséből hozta létre az étkezőt. A városi közintézményeket ellátó központi konyháról összesen 28 telephelyre szállítanak ebédet, naponta több mint kétezer adagot. Ebből 350 a Dabasi Táncsics Mihály Gimnáziumba kerül.

A menza hangulata egyáltalán nem olyan, mint a hagyományos iskolai étkezdékben. A gyerekek maguk szedhetnek az önkiszolgáló, melegentartó pultból. Választásukat adagolási útmutató segíti.

A testvérvárosi finn minta átvételével a fő szándékuk az volt, hogy amennyire csak lehet, csökkentsék a konyhai felesleget. Korábban nagy szívfájdalom volt látni, amint a gyerekek érintetlenül viszik vissza a menüt, hogy aztán a konyhai hulladékba kerüljön.

A dabasi közétkeztetésben jó gazdaként 60-70 százalékban helyi alapanyagokat, köztük dabasi húst, tésztát, savanyúságot használnak, ami jelentős költségsökkentő tényező, de júliustól így is átlagosan 25 százalékkal kellett megemelni a menzai árakat. A díjszabást az önkormányzat hagyja jóvá, a képviselő-testület döntése nyomán.

Jelenleg a nyolcosztályos gimnáziumban 450, a négyosztályosban 560 forint az ebéd napi térítési díja, ami azt jelenti, hogy a szülőknek ezt az összeget kell befizetniük az étkezésért. Ez azonban az összes költségeknek csak mintegy harmadát teszi ki. Ez az összeg lényegében csak a nyersanyagköltséget fedezi, a bérkiadást és rezsiráfordítást állami normatívából, illetve önkormányzati támogatásból pótolják.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Dabas a sportéletben országos hírnévvel rendelkezik, melyet számos sportágban megalapozott sikeres szereplésének köszönhet. A város jövőbeli sport- és szabadidő-infrastruktúra fejlesztéseinek célja a profi és tömegsport tevékenységek továbbélésének, fejlődésének hosszú távú megalapozása.

A város tömegsportban betöltött térségi szerepének erősítése érdekében szükséges a sportinfrastruktúra fejlesztése.

A városban és vonzáskörzetében élők számára minőségi sportolási és szabadidős tevékenység feltételeinek, valamint az általános- és középiskolások számára egyaránt használható korszerű infrastruktúra megteremtése a cél.

A településen jelenleg is van lehetőség sportolási és pihenési tevékenységek szabadban történő elvégzésére, de szükség van ezeknek a területeknek a kor igényeihez igazodó funkcióbővítésére, megfelelő infrastruktúrával történő ellátására a természeti környezet messzemenő figyelembevételével. Ez a folyamat már elkezdődött, hiszen a Gyóni Géza Általános Iskola lakosság számára is elérhető kertjében fedett kondipark és 200 m-es rekortán borítású futókör épült, aot Jubileumi Parkban kültéri fitneszeszközök alkalmazásával szabadtéri kondipark, rekortán borítású, 1 km-es futópálya, mellette pedig extrém sportpálya létesült, illetve az FC Dabas sporttelepén egy tenisz- és labdacarnok és új, szabadtéri salakos teniszpályák kerültek kialakításra. A város területén több óvodai műfüves pálya és kis, illetve nagyméretű műfüves sportpályák épültek, amelyek nem csak intézményi, hanem szabadidős sportolási lehetőségeket is szolgálnak.

A sportolásra történő ösztönzés érdekében a már meglévő területek további fejlesztésére és sportterületek szabályozásban történő kijelölésére is szükség van (pl. a sári futballpálya jelenlegi funkciójának bővítése). Ennek érdekében javasolt a meglévő területek szomszédságában végrehajtani a szükséges bővítést. Vizsgálni kell azokat a kezdeményezéseket is, ahol meglévő sportolással kapcsolatos funkciók bővítésére van lehetőség (pl. Margit utca mögötti major terület).

Az Új Városközpontban – a fenntarthatóság elveinek megfelelően és magas építészeti minőségben – tovább kell fejleszteni a város térségi központ szerepéből fakadó kiemelt jelentőségű szolgáltatásokat és funkciókat, amelyek között országos és nemzetközi színvonalú sportlétesítmények (Atlétikai Stadion, Teniszkadémia, Paraspportközpont, uszoda) és ehhez tartozó szállásépületek építése is tervezett.

A település önkormányzata tanösvény, arborétum kialakítását tervezi, melyre Dabasi-szőlők, illetve Dabas-Sári településrészekén található önkormányzati tulajdonú területeken nyílik lehetőség. A fejlesztés megvalósítása érdekében a rendezési eszközök felülvizsgálatára, ütemezett területfelhasználás bevezetésre van szükség.

Meg kell vizsgálni azokat a városi területeket is, melyek már most is rekreációs területként működnek, és ki kell dolgozni ezeknek fejlesztési irányait (pl. Malév-tó rekreációs fejlesztése). Bár a befektetők településre vonzása, a helyben elérhető munkahelyek számának növelése az önkormányzat egyik legfontosabb célja, a lakónépesség megtartásának és településre vonzásának is fontos eszköze lehet a rekreációs területek bővítése, amely felülírhatja a gazdasági törekvést. A Dabas-Gyón FC sportterület és horgászto környékére szabadidőpark kialakítása tervezett, amelyhez a rendezési eszközökben rögzített gazdasági célú hasznosítás módosítása szükséges.

f.) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokat településünkön a Dabasi család-és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ biztosítja szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás, átmeneti elhelyezés formájában.

g.) drogprevenciós szolgáltatások;

A gyermek- és ifjúságvédelem tekintetében a pandémiás helyzet nagy mértékben hátráltatta a bűnmegelőzési tevékenységet az iskolarendőr programban résztvevő iskolákban. Az iskolarendőrök az oktatási intézmények vezetőivel rendszeresen tartják a kapcsolatot, előzetes egyeztetés alapján a diákok részére drogprevenciós, bűnmegelőzési, közlekedési és az internet veszélyei témakörökben előadásokat tartanak.

h.) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A Dabasi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ által végzett egyik speciális szolgáltatás a jogi tanácsadás: Különböző jogi kérdésekben, vitás ügyekben kaphatnak felvilágosítást, jogi tanácsot az ügyfelek. A központ munkatársai segítenek keresetlevelet, fellebbezéseket megírni. A tanácsadás előtt az ügyfélnek minden esetben szükséges a családsegítővel személyesen találkozni és rajta keresztül időpontot egyeztetni.

A hátrányos megkülönböztetés tiltott az önkormányzat számára Ebktv.-ben felsorolt, védett tulajdonságok alapján. Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése kötelezi az önkormányzatot közszolgáltatásai nyújtása esetén.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehényhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: Önkormányzati adat

j.) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A szünidei gyermekétkeztetés keretében az Önkormányzat a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen köteles biztosítani, melyet Önkormányzatunk az étel elvitelével, vagy házhozszállítással biztosít. A szünidei gyermekétkeztetést a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsőde és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon, a tanulói jogviszonyban álló gyermekek számára a nyári szünetben minimum 43 munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez

igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni. A településen népkonyha nem működik, de szükségét érezzük egy olyan a meglévő közösségi színtereinken helyt adó lehetőség biztosítására, ahol a hátrányos helyzetű gyermekek Tanoda jelleggel közösen tudnak tanulni mentorpedagógus közreműködésével, hagyományait őrizni és a közös étkezésekre is lehetőséget biztosít.

3.7 KÖZÖSSÉGI VISZONYOK, HELYI KÖZÉLET BEMUTATÁSA

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
11	igen	1	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a.) közösségi élet szinterei, fórumai;

Dabason élénk közösségi élet van, melyet az Önkormányzat is igyekszik minden rendelkezésére álló eszközzel támogatni. A közösségi programok egy részét maga az Önkormányzat szervezi (ilyen például a szeptemberben megrendezendő városi napok) de a közösségi programok másik része magánkezdemenyezésre és magánszervezéssel jön létre. Az ilyen programok szólhatnak az egész város lakosságához, mint például a Rétes utca, Dabasi Napok és az Adventi Forгатag, de szólhatnak egy kisebb létszámú csoporthoz is, mint például a városban lévő különböző fiatalok, egyházak, nyugdíjasklubok által szervezett programok.

A közösségi élet egy kitüntetett szintere a Kossuth Múvelődési Központ, amely Dabas város központi részén található. A Múvelődési Központ-hoz hasonló szerepet tölt be a Sári Zarándokház Közösségi Szintér és a Rétesház Sáriban, illetve a Halász Móricz-kúria Közösségi Szintér Gyónon, Felső-Dabason a Nemes-Kúria Közösségi Szintér, a városközpontban a Levendulaház Közösségi Szintér és Értéktár, a Halász Boldizsár Városi Könyvtár, Dabas-Szölőben pedig Dabas-Szölősi Közösségi Szintér és Tájház. Így tehát elmondható, hogy a közösségi életnek minden városszész tekintetében van legalább egy-egy kitüntetett központja. A már említett helyszínek azonban nemcsak a szervezett programoknak adnak helyet, hanem fontos szerepük van abban is, hogy teret biztosítanak önszerveződő kezdeményezéseknek, gyermekek táboroknak is. Az intézmények keretein belül különböző tanfolyamok és önképző csoportok, baba–mama klubok működnek. Az említett intézmények adnak helyet különböző egyesületeknek is.

A Halász Boldizsár Városi Könyvtár szintén a város kulturális életének egyik színtere. A könyvtár gyűjteménye több mint 70 ezer kötetet tartalmaz, és külön értéke a könyvtárnak, hogy a helytörténeti gyűjtemény is folyamatosan gyarapszik. Általános gyűjtőkörrel rendelkezik, folyamatosan szervez programokat a város lakói számára, mint például az író–olvasó találkozók, versszínházi előadások. Az intézmény szerves részét képezi a város kulturális életének. A közösségi élet fontos szinterei ezen felül bizonyos nyitott közösségi terek is. Külön kiemelendő a Dabasi Polgármesteri Hivatal előtti főtér, valamint a Rézangyal Piaccsarnok körüli terület, ahol az egyik legnagyobb városi esemény, az Adventi Forгатag kerül megrendezésre. A másik kitüntetett tér a Jubileumi Park, amelyben játszótér létesült a kisgyermekek számára, valamint sportpályák a kicsit nagyobbak részére is. A Jubileumi Park ad otthont a városi majálisnak, illetve a városi napoknak is. A Park külön értékének számítanak az esetenként 100 évnél idősebb fák is, amelyek önmagukban is városunk külön természeti értékeit képviselik.

A településünk rendelkezik ingyenesen hozzáférhető városi lappal, a Dabasi Újsággal. A városi lap beszámol a település közösségének az életéről, tudósít a lakosságot érintő önkormányzati hírekről, és helyet kap benne a város közösségi- kulturális- vallási- és sportéletének bemutatása is. A Képviseelő-testület valamennyi ülésének ismertetése bekerül az újságba. Az újság megjelenésének költségeit Dabas Város Önkormányzata fedezi, és biztosítja azt is, hogy a kiadvány minden dabasi háztartásba eljusson.

Településünkön több civil szervezet is működik.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 29/2013. (XI. 6.) Önkormányzati rendeletet került megalkotásra.

A Dabasi Család- és Gyermejjóléti Szolgálat és Központ konfliktuskezelésre az alábbi konfliktuskezelési megoldásokat kínálja:

- *Család- és párterápia:* Célja a felek közötti konfliktusok feloldásának elősegítése, közöttük megállapodás létrehozása, és annak minden fél részéről történő betartása. A szolgáltatást csak családsegítő kollégával történő személyes egyeztetés alapján lehet igénybe venni a Szigetszentmiklóson élő lakosoknak. Járás területéről a helyi család- és gyermejjóléti szolgálat családsegítő munkatársával való előzetes személyes egyeztetés alapján vehetik igénybe.

- *Mediátorok*: 4 fő mediátor áll rendelkezésre az intézményben, akik a családok vagy közösségeken belül felmerült konfliktusok esetén a mediálás eszközeivel tudnak segíteni önképes alapon. A szociális munka célja hogy az egyének, családok közösségek fejlődését elősegítse egyenlő feltételek biztosítása mellett. A problémák feltárása és azonosítása után a megoldás keresése a cél.

c.) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Több alkalommal súlyosan beteg gyermek gyógyíttatásának költségeire koncert, illetve süttivásár szervezése történt. Szintén fontos közösségi kezdeményezések a jótékonyági gyűjtések, jótékonyági estek. A városban három műanyag kupakgyűjtő sziv is található, az itt összegyűlt kupakokat is jótékony céllal gyűjtjük.

d.) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A kisebbségi, nemzetiségi kultúra megőrzésében kiemelkedő szerepet vállal a Roma, és a Szlovák Nemzetiség Önkormányzat.

1999. XII. 17. Besztercebánya – Szlovákia

2001. IX. 22. Tržič – Szlovénia

2004. I. 29. Barót – Erdély

2006. Albenga – Olaszország

2010. Staunton – Virginia (USA)

2011. Zenta – Délvidék

2012. Kalinkovo – Szlovákia

2012. Újpalota – (Budapest, XV. kerület)

2014. Ajton – Erdély

2016. Munkács – Kárpátalja

2017. Abrudbánya – Erdély

2017. Longqan - Kína

Fontos partnertelepüléseink: Királyfiakarcsa és, Egyházharcsa- Csallóköz, Baina Basta Szerbia

e.) helyi lakossági önszerveződések:

A városra jellemző a vallási sokszínűség. Megtalálhatók a településen református, római katolikus, baptista, evangélikus és más vallási felekezetek hívei is. Templomaik, épületeik kulturális célú rendezvényeknek, kiállításoknak, koncerteknek, hangversenyeknek, kórusbemutatóknak adnak otthont. Az egyházak missziós célja, hogy szolgálják a városban lakókat, ráirányítva figyelmüket az anyagi világon túlmutató magasabb célokra, az erkölcsi értékekre, a lelki élet, a hit jelentőségére, amelyhez felhasználják a közművelődés lehetőségeit és eszközeit is. Az egyházak szeretetszolgálati karitatív tevékenységet is folytatnak, élelmiszercsomagokat, ruhaneműket osztanak szét rászoruló családok, magányosan élők között.

3.8 A ROMA NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT CÉLCSOPORTOKKAL KAPCSOLATOS ESÉLYEGYENLŐSÉGI TEVÉKENYSÉGE, PARTNERSÉGE A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATTAL

Dabason elszórtan több településrészben élnek roma családok, nem jellemzőek az etnikai jellegű konfliktusok, de többen szegregátummal veszélyeztetett területen.

Két Kisebbségi Önkormányzat működik:

- Roma Nemzetiségű Önkormányzat
- Szlovák Nemzetiségű Önkormányzat

Tevékenységük elsősorban kulturális és oktatási jellegű. Nemzetiségi esteket, találkozót, nyári táborokat, vetélkedőket szerveznek.

3.9 KÖVETKEZTETÉSEK:

PROBLÉMÁK BEAZONOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK MEGHATÁROZÁSA.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az önkormányzati támogatásokra szoruló lakosok száma magas.	Önkormányzati rendeletek folyamatos figyelemmel kísérése, a költségvetés függvényében a helyi ellátások fenntartása, a támogatások bővítése, jövedelem határok emelése
Mélyszegénységben élők egészségi állapota az életkörülményeik miatt romlik	Egészségi állapot megőrzésének segítése, ingyenes szűrővizsgálatok, városi egészségnap szervezése, nyitott tornaterem program, sportoláshoz való hozzáférés, anyagi támogatás
A mélyszegénységből kiemelkedés önerőből nehéz.	A kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő, szociálisan rászoruló, Dabason lakó diákok számára biztosított tanulmányi ösztöndíj program szervezése, a pályázati program fenntartása esetleges bővítése.
Rossz lakhatási körülmények	Bérlakás építési program kidolgozása,
„szegregátumként” említett utcák közös jellemzője, hogy hiányoznak a szilárd burkolatú utak	Közúthálózat minőségének javítása

4. A GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE, GYERMEKSZEGÉNYSÉG

„Az esélyteremtés szempontjából a hátrányos helyzetű gyermekek problémáinak megjelenése különösen két nagy területre osztható a kezelés helye alapján: a szociális és az oktatási társadalmi alrendszerre. Valójában e két terület számos területen átfedést mutat, mely természetükből kifolyólag nem jelenti azt, hogy e problémák a családok, települések, járáások, megyék, egyszóval az ország minden területén egyenlő mértékben jelentkeznenek. Természetesen e problémákat a családoknak természetük szerint, és az állam különböző alrendszereinek is jogszabályban előírt módon kezelniük kell, hogy ne növekedjenek a társadalmi különbségek. A szocio-kulturális helyzetből adódó problémák megoldás hiányában aggregálódnak, és a későbbiekben megterhelik a szociális, egészségügyi, végső soron az egyénnel kapcsolatban kerülő valamennyi társadalmi alrendszert. Egyes társadalomtudósok szerint a gyermekkori problémák kezelhetlensége a későbbiekben hétszer annyiba kerül a társadalomnak. Egy családban a felnőttek képességeik szerint járulnak hozzá gyermekeik fejlődéséhez, azonban jelentős, leküzdhetetlen akadályok esetén, a gyermekvédelmi jelzőrendszer jelzésére vagy szülői kérésre az államnak, illetve alkalmazottainak segíteniük kell.” A gyermekek támogatásában szakmai oldalról a pedagógusok munkája kiemelkedő, mert az adaptív pedagógia jellemzője, hogy a gyermek igényeiből indul ki, és csökkenti társadalmi hátrányait. Az eredményes tanulás segítésének elvei között a tanulási környezet címszó alatt megtaláljuk az esélyteremtés alapelvét is. Állíthatjuk azt is, hogy a „szegény és alacsony végzettségű családok gyermekei nagyobb valószínűséggel esnek ki az iskolából, tovább örökítve ezzel a társadalmi különbségeket.” Az esélyteremtésre fokozott mértékben van szükség, mert az idősorok azt mutatják, hogy Magyarországon 2012–2019 között 2%-ról 3%-ra nőtt a pszichés fejlődési zavarral élő gyermekek aránya az összes tanuló között, azon belül pedig 44-ről 52% - ra nőtt az SNI-vel rendelkező gyermekek száma, tehát a probléma egyre növekvő számú feladattal látja el a közoktatási intézményeket, annak pedagógusait. Véleményünk szerint a települési önkormányzatoknak a helyi köznevelési közoktatási intézmények évekre lebontott intézményi esélyegyenlőségi intézkedési tervére lenne szükségük a gyermekek helyzetének átláthatósága érdekében. (A Monori Tankerületi Központ 11/2017. (VI. 20.) szabályzata és a Monori

Tankerületi Központ Esélyegyenlőségi Terve részletesen szabályozza az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség alapelveit a tanköteles gyermekek körében.) Igaz, hogy a HEP Fórumoknak az iskolák vezetői állandó meghívottjai, akik ezen információk lehető legszélesebb körével rendelkeznek.

4.1 A GYERMEKEK HELYZETÉNEK ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI GYERMEKEK SZÁMA, ARÁNYA, ÉLETKORI MEGOSZLÁSA, DEMOGRÁFIAI TRENDEK

Dabason a lakónépesség folyamatos növekedése tapasztalható a 20. század második felétől, de ennek felgyorsulása elsősorban a 2000-es évek közepétől figyelhető meg. Az elmúlt évtizedben tapasztalható robbanásszerűen növekvő népességszám továbbra is emelkedést mutat, ugyan a mutatók lassuló tendenciát vettek fel, az országos átlagot így is felülmúlják. Megfigyelhető az alábbi táblázatban, hogy a gyermekek száma folyamatosan növekszik, a 0–18 év közötti lakosok száma meghaladja a háromezretet, ami az országos tendenciától eltérő feladatokat ró a településre. Dabason a hosszú távú fejlődését szem előtt tartva kiemelt fontosságú a gyermekek helyzete, hiszen ők adják a jövő generációját.

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	8 349	9 012	17 361	48,09%	51,91%
0–2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			602	3,47%	
0–14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	1 451	1 351	2 802	8,36%	7,78%
15–17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	257	252	509	1,48%	1,45%

Az állandó népesség számához képest a 0–14 éves és a 15–17 éves korosztály aránya magas, a lakosság körülbelül 20%-át teszi ki. A településre a fiatalos lakosságszerkezet jellemző.

a.) Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A Család és Gyermejjóléti Központ feladatkörébe tartozik a Dabas járás területén működő gyermekjóléti szolgálatok szakmai támogatása, valamint a gyermekvédelmi jelzőrendszer járási szintű koordinációja. A tanácsadó munkája kiterjed az illetékességi területén működő jelzőrendszerek szakmai munkájának figyelemmel kísérésére, összehangolására, segítésére, statisztikai és szakmai anyagok készítésére, elemzésére, a jelzőrendszer hatékony működése és javítása érdekében.

STATISZTIKAI ADATOK (2022. 01. 01–2022. 12. 31.):

Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma: 321 fő/115 család

Nyilvántartott gyermekvédelmi hatósági ügyekben érintettek:

- védelembe vettek száma: 124 fő
- ideiglenes hatállyal elhelyezettek száma: 31 fő
- nevelésbe vettek száma: 161 fő
- utógondozásban részesültek száma: 5 fő
-

Jogerős hatósági intézkedésben érintett esetmenedzseri

tevékenységet igénybe vevők száma összesen: 321 fő

Települési bontásban:

TELEPÜLÉS	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Utógondozott	Összesen:
Dabas	13	24	1	1	39
Inárcs	2	2	3	-	7
Kakucs	7	12	-	-	19
Újhartyán	3	1	-	1	5
Újlengyel	-	-	-	-	-
Pusztavacs	1	3	3	-	7
Bugyi	6	-	-	-	6
Hernád	19	-	-	-	19
Örkény	32	54	22	2	110
Tatárszentgyörgy	33	34	-	-	67
Táborfalva	8	31	2	1	42
Összesen	124	161	31	5	321

BÁNTALMAZOTT ÉS ELHANYAGOLT KISKORÚAK ADATAI:

bántalmazott fizikai:	4 fő
bántalmazott lelki:	3 fő
szexuális:	6 fő
elhanyagolt fizikai:	54 fő
elhanyagolt lelki:	7 fő

2022. évi havi esetkezelések száma (fő/család)

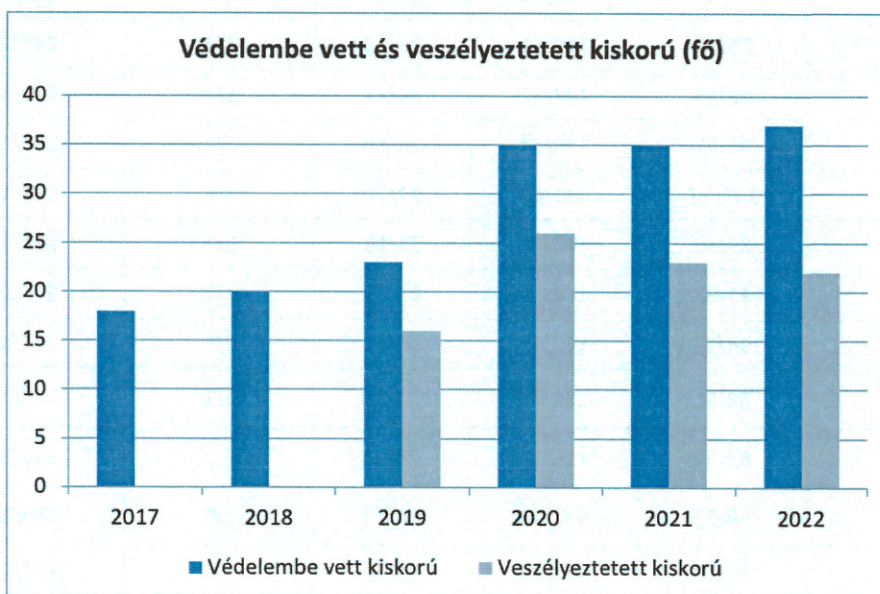
	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Utógondozott	Összesen:
január	84/48	128/60	26/17	8/7	246/132
február	86/49	130/61	26/18	3/2	245/130
március	88/49	128/62	31/21	3/3	250/135
április	96/55	134/64	26/19	3/2	259/140
május	104/57	136/66	27/20	3/2	270/145
június	99/56	146/68	24/19	3/3	272/146
július	91/53	146/68	31/19	2/2	270/142
augusztus	94/55	148/71	30/20	2/2	274/148
szeptember	88/51	156/75	24/18	2/2	270/146
október	83/51	154/74	26/18	2/2	265/145
november	86/51	151/73	28/19	2/2	267/145
december	86/52	151/73	28/20	2/2	267/147

Tevékenységi adatok:

Összes tevékenység száma:	827/978 fő
Speciális szolgáltatást igénybe vevők száma összesen:	1393 fő
Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység:	487 alkalom/810 fő
Pszichológiai tanácsadásban részesülők száma:	201 alkalom/48 fő
Családterápiás ellátásban részesülők száma:	29 alkalom/60 fő
Jogi tanácsadásban részt vettek száma:	30 fő
Kapcsolati ügyelet:	73 alkalom/29 fő
Készenléti Szolgálat:	6 fogadott/kezelt telefonhívás
Szociális diagnózis felvétele:	1 db
Fejlesztő pedagógiai ellátás:	50 alkalom/7 fő
Esetkonferencia szervezése, részvétel:	30 alkalom/42 fő
Esetkonzultáció szervezése, részvétel:	206 alkalom/171 fő
Esetmegbeszélés szervezése, részvétel:	155 alkalom/103 fő
Gyermekvédelmi hatósági ügyben érintett tárgyaláson részvétel:	101 alkalom/163 kk. ügyében
Családlátogatások száma:	1442 alkalom
Környezettanulmány készítése:	75 alkalom/127 fő
Jelzőrendszer által kezelt jelzések száma:	449/409 fő kk. és 40 fő nk.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	18	n.a.
2018	20	n.a.
2019	23	16
2020	35	26
2021	35	23
2022	37	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 4.1.1. számú táblázatból megállapítható, hogy a védelembe vett kiskorú gyermekek száma a vizsgált időszakban növekedést, míg a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2020-ban kiugróan magas, majd jelentős csökkenést mutat, számuk 26-ról 22-re változott. A 2017., 2018. évben a veszélyeztetett kiskorúakra vonatkozóan a TeIR rendszer adatot nem tartalmaz.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A veszélyeztető kategóriákban változatlanul vezető tényező az anyagi veszélyeztetettség, amely magába foglalja a súlyos nélkülözést. A gyermekek elégtelen mennyiségű és minőségű táplálását, a zsúfolt, gyakran fűtés és áram nélküli lakókörülményeket, a gyermek fejlődéséhez, tanulásához szükséges tárgyi eszközök, játékok hiányát, a szabadidő eltöltésének egysíkúságát, a kielégítő gyermekkorhoz szükséges kiadások visszaszorulását jelenti a súlyos nélkülözés. A jövedelmi szegénység stresszt jelent a családok számára, ami gyakran a szülők párkapcsolati konfliktusával, esetleg válásával jár, valamint az időszakosan megjelenő szülői elhanyagolást, a gyermekkel szembeni rossz bánásmód epizodikus krízist, majd tartósan destruktív túlélési stratégiákat dolgoznak ki. A jogszabálynak megfelelően, a veszélyeztetettség megelőzésére Gyermekjóléti Szolgálat észlelő- és jelzőrendszert működtet. A Gyvt. rendelkezései szerint a jelzőrendszer része mindenki, aki magzati kortól 18 éves korig foglalkozik gyerekekkel, fiatalokkal, így:

- egészségügyi szolgáltatást nyújtók
- védőnők, házi orvosok, házi gyermekorvosok
- személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók
- családsegítő szolgálat - közoktatási intézmények
- nevelési-oktatási intézmény, pedagógiai szakszolgálat
- rendőrség
- ügyészség
- bíróság
- menekülteket befogadó állomás, átmeneti szállás
- társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok

A jelzőrendszer valamennyi tagjának kötelezettsége:

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, egyéb súlyos veszélyeztető ok fennállása, illetve a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

A családsegítő munkatársai a jelzőrendszer tagjaival szoros együttműködésben látják el szervezési, szolgáltatási és gondozási feladataikat. A jelzést követően a családsegítő fölveszi a kapcsolatot az érintett felekkel. Környezettanulmányt készít, feltérképezi a családot. A veszélyeztetettségnek megfelelően gondozásba veszi a gyermeket és a felnőttet és segítséget nyújt számukra. Visszajelzési kötelezettségük révén tájékoztatást adnak a jelzéssel élő felé a tevékenységéről, megtett intézkedésekről. A Családsegítő Központ esettanulmányai a hatósági intézkedést igénylő esetekben járnak el, mint például a védelembe vétel, nevelésbe vétel, utógondozás. Védelembe vételre akkor is sor kerül, ha a gyermek veszélyeztetettségét alapellátással nem lehetett megszüntetni. A Gyvt. 68.§ (1) bekezdése kimondja, hogy: „Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.” Ilyenkor a gyámhivatal a Központ munkatársát nevezi ki a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében. Amennyiben a védelembe vétel sem vezet eredményre, akkor a gyámhivatal nevelésbe veszi a gyermeket. A Gyvt. 78.§ (1) bekezdés aa) alpontja szerint ha a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelembe vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá, ha a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható. Ha a családból való kiemelésre kerül sor, a gyermek szakellátásba (ennek keretében gyermekotthonba, nevelőszülőhöz vagy harmadik személyhez) kerül. Az eset-

menedzser feladata ekkor a kiemelt gyermek családjának alkalmassá tétele a gyermek visszafogadására. Utógondozással történő családgondozás abban az esetben lehet, ha a gyermek előtte már nevelésbe vétel alatt állt. A család körülményei vagy a gyerek magatartása olyan jó irányban változott, hogy visszakerülhetett a családjába. A Család- és Gyermejköltségi Központnak a feladatköre a Gyvt. 40/A.§-a szerint 2018. szeptember 1-jétől kibővült az iskolai és óvodai szociális segítő tevékenység bevezetésével. A Központnak 1000 gyerekenként 1 fő szociális munkást kell alkalmaznia. Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el, ugyanakkor nem veszi át a családsegítő, illetve az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatait. A 2021–2022-es nevelési évben 487 alkalommal folytattak egyéni, csoportos vagy közösségi tevékenységet, mely során több mint 1500 főt (gyermeket, szülőt, pedagógust) értek el.

Egyéni foglalkozások: 700 db

Csoportfoglalkozások: 44 db

Csoportban résztvevők száma: 810 fő

Összes elért személy: 1 514 fő

Problémák, amivel megkeresik őket:

- magatartási és beilleszkedési zavarok
- kirekesztettség érzés
- a család életviteli problémái
- igazolatlan hiányzások
- iskolán belüli konfliktusok, bullying
- interneten történő visszaélések
- a család hátrányos helyzetéből adódó nehézségek (pl. elhanyagolás, tanulmányokat érintő állandó lemaradás)
- teljesítmény-problémák, készség, képességbeli elmaradás
- illegális szerhasználat és ehhez kapcsolható viselkedési és tanulmányi nehézségek.

Tapasztalataik szerint a pedagógusokat érintő nehézségek:

- túlterheltség, kiégés közeli állapotok
- tehetetlenség megélése, eszköztelenség
- szakemberhiány (fejlesztő-, gyógypedagógus)
- kompetenciáikon túlmutató problémás gyermekek integrált oktatása
- szülőkkel való kommunikációs nehézségek.

A felmerült problémákra a szociális munka módszereivel reagálnak. Ezek a teljesség igénye nélkül: egyéni konzultációk, tanácsadások és segítő beszélgetések, csoportfoglalkozások (asszertív kommunikáció, közösségépítés, prevenció, pályaeorientációs és bullying témájú foglalkozások), közösségi szociális munka: az intézmény életében való aktív részvétel (bekapcsolódás a DÖK munkájába, a Békés iskolák programba). A szülőket az egyéni találkozásokon túl elsősorban szülői értekezletek, fogadóórák és szülőklub keretében érik el, a pedagógusokat pedig nevelés nélküli munkanapokra szervezett foglalkozásokkal – stresszkezelés, csapatépítés, belső csend program – segítik.

A 2022–23-as nevelési évben az óvodai-iskolai szociális segítő munkacsoport preventív programjai Dabason

- ▶ Családi életre nevelés
- ▶ Drogprevenció
- ▶ Elég jó szülő
- ▶ Élő könyvtár
- ▶ Internetes prevenció szülőknek
- ▶ Internetes prevenció gyerekeknek (digitális énközlés)
- ▶ Cyberbullying

- ▶ Önismeret
- ▶ Pályaválasztás, pályaeorientáció
- ▶ Párválasztás
- ▶ Roma büszkeség
- ▶ Viselkedéskultúra

Tevékenység ideje: 45/60 perc

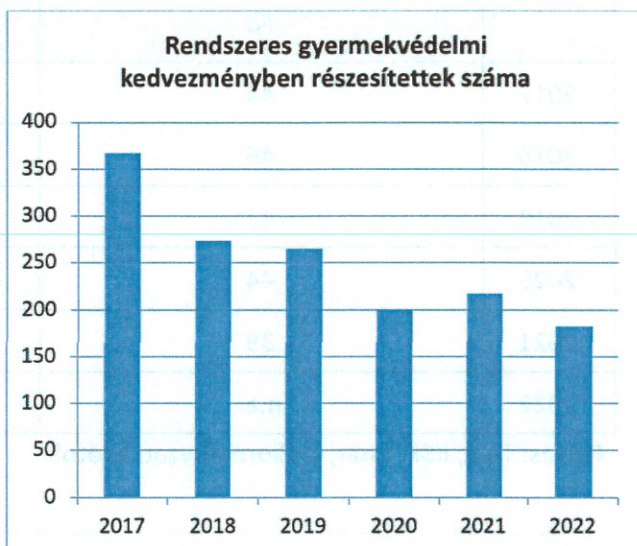
Helyszíne: óvoda, általános iskola, középiskola, szabadtéri helyszínek

Korcsoport: 3–6, általános iskolás, középiskolás korosztály, szülők

Tevékenységi forma: beszélgetés, kooperatív tevékenység, interaktív tevékenység
előadás, szituációs játékok csoportban

b.) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	367
2018	274
2019	265
2020	201
2021	218
2022	182

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt elsősorban a nagycsaládosok és a gyermeküket egyedül nevelő szülők kérik, valamint azok, akik munkájukat elvesztették és családjukban az egy főre jutó jövedelem alacsony. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők az iskolai és óvodai étkeztetés térítésében részesülnek kedvezményben. Megfigyelhető, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylő gyermekek száma csökkent. A csökkenés oka az lehet, hogy 2015. szeptember 1. óta annak a szülőnek, akinek – nyilatkozata alapján – az egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének 130%-át, nem kell fizetnie a bölcsődei és óvodai étkezésért. Így a kisgyermeket nevelő rászoruló családok mentesülnek az étkeztetési költség kifizetése alól. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma a 2017. és 2022. év közötti időszakot vizsgálva jelentősen lecsökkent. Az elutasítások főbb okai:

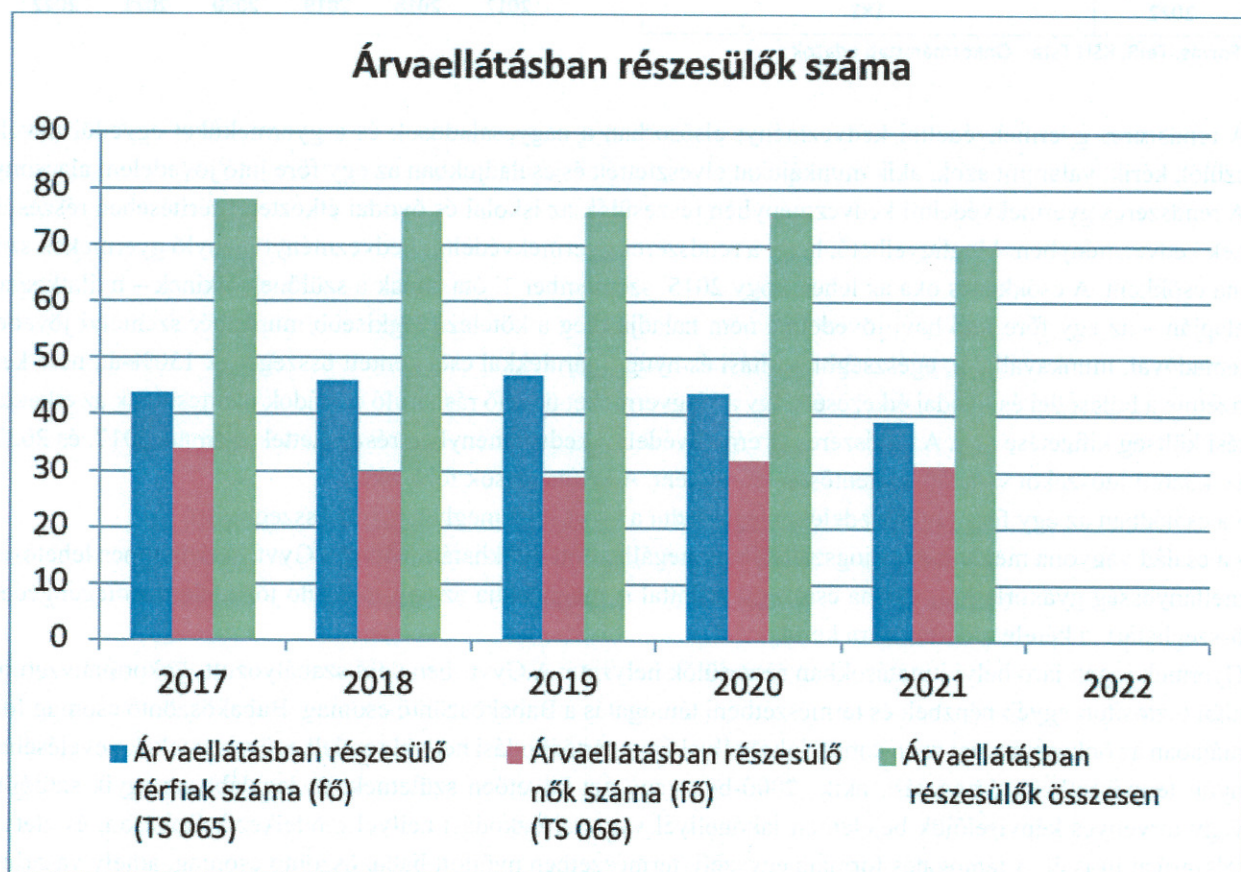
- a családban az egy főre jutó jövedelem meghaladta a Gyvt.-ben meghatározott összeghatárt,
- a család vagyona meghaladta a jogszabályban megállapított értékhatárt. Mivel a Gyvt. szerint nincs lehetőség méltányosság gyakorlására, így, ha csak egy forinttal is meghaladja az egy főre jutó jövedelem a megengedett összeghatárt, a kérelem elutasításra kerül.

Gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete; A Gyvt.-ben nem szabályozott, önkormányzatunk által biztosított egyéb pénzbeli és természetbeni támogatás a Babaköszöntő csomag. Babaköszöntő csomag formájában az önkormányzat azon dabasi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek neveléséhez nyújt természetbeni támogatást, akik 2000-ben vagy azt követően születnek, és legalább az egyik szülőjük vagy törvényes képviselőjük bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik Dabason, és életvitelszerűen itt is él. A támogatás formája egyszeri, természetben nyújtott babaköszöntő csomag, amely vásárlási utalványt valamint tájékoztató anyagokat tartalmaz a védőnői szolgálatról, a gyermekvédelmi ellátásokról, a kötelező oltásokról. A 2022. évben 115 gyermek részére állapított meg jogosultságot az önkormányzat.

c.) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	44	34	78
2018	46	30	76
2019	47	29	76
2020	44	32	76
2021	39	31	70
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásban részesülők számában jelentős változás nem tapasztalható, a 2021-es évben némi csökkenés látható. Az ellátásban részesülő férfiak és nők arányát viszonyítva láthatjuk, hogy minden évben a férfiak száma magasabb.

d.) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

ÉTKEZŐK ÉVES ADAGSZÁM	2017				2018				2019			
	4x étkezés	3x étkezé s	Tíz- órai +ebéd	csak ebéd	4x étkezé s	3x étkezés	Tíz- órai +ebéd	csak ebéd	4x étkezé s	3x étkezés	Tíz- órai +ebéd	csak ebéd
Bölcsőde												
100% normatív kedvezményben részesülők	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50% normatív kedvezményben részesülők	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Normatív kedvezményben nem részesülők	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Óvoda												
100% normatív kedvezményben részesülők	-	89 919	-	-	-	92 485	-	-	-	99 952	-	-
50% normatív kedvezményben részesülők	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Normatív kedvezményben nem részesülők	-	16 828	-	-	-	16 434	-	-	-	16 979	-	-
Általános Iskola												
100% normatív kedvezményben részesülők	-	27 569	-	3 964	-	23 115	-	3 255	-	20 785	-	2 660
50% normatív kedvezményben részesülők	-	15 100	-	15 449	-	19 118	-	17 203	-	20 744	-	17 609
Normatív kedvezményben nem részesülők	-	40 888	-	34 415	-	42 205	-	38 709	-	46 870	-	40 811
Gimnázium												
100% normatív kedvezményben részesülők	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50% normatív kedvezményben részesülők	-	-	-	4 460	-	-	-	4 666	-	-	-	4 471
Normatív kedvezményben nem részesülők	-	-	-	7 981	-	-	-	6 944	-	-	-	7 322
Szakközép Iskola												
100% normatív kedvezményben részesülők	-	-	-	792	-	-	-	1 260	-	-	-	2 014
50% normatív kedvezményben részesülők	-	-	-	669	-	-	-	786	-	-	-	1 053
Normatív kedvezményben nem részesülők	-	-	-	492	-	-	-	453	-	-	-	1 002
Kollégium												
100% normatív kedvezményben részesülők	195	-	-	-	132	-	-	-	129	-	-	-
50% normatív kedvezményben részesülők	1 291	-	-	-	825	-	-	-	601	-	-	-
Normatív kedvezményben nem részesülők	1 190	-	-	-	1 025	-	-	-	1398	-	-	-

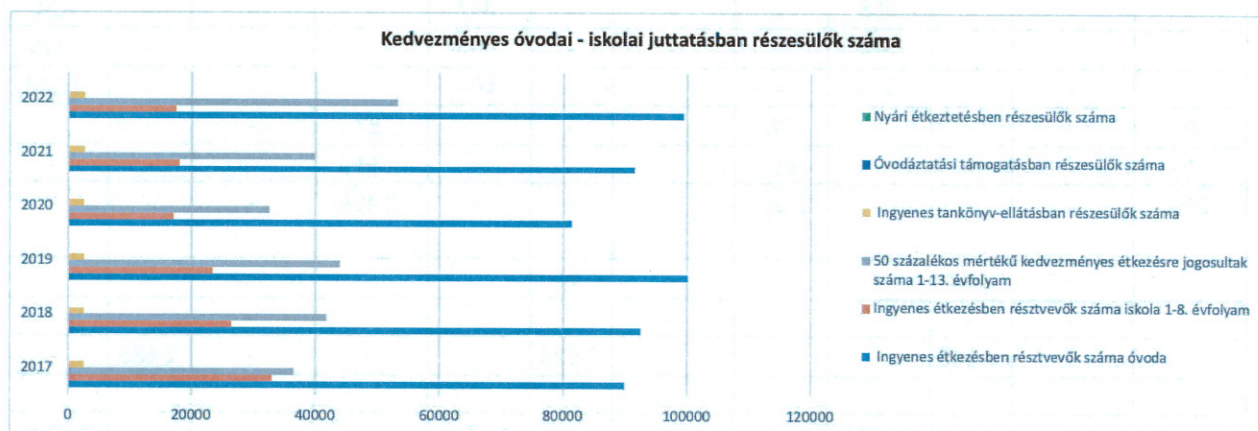
Fogyatékkal élők												
100% normatív kedvezményben részesülők	-	-	171	-	-	-	113	-	-	-	170	-
50% normatív kedvezményben részesülők	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Normatív kedvezményben nem részesülők	-	-	3 373	-	-	-	2 868	-	-	-	3 162	-
Külsős												
Felnőtt	-	-	-	39 510	-	-	-	41 923	-	-	-	42 761
Bölcsőde/ Önkormányzat, Felekezeti/												8 456
Felnőtt/ intézményi dolgozók/	-	-	-	12 592	-	-	-	12 676	-	-	-	9 449
Szociális étkezők / Családsegítő/	-	-	-	10 182	-	-	-	10 892	-	-	-	7 024
Szünidei gyermek	-	-	-	-	-	-	-	2 168	-	-	-	2 038
Napsugár Katolikus Óvoda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Apró Tanítványok Református Óvoda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen:	2 676	4	190 303 544	130 506	1 982	193 357	2 981	140 935	2 128	205 330	3 332	146 670

2020 (Covid)				2021 (Covid)				2022			
4x étkezés	3x étkezés	tízórai +ebéd	csak ebéd	4x étkezés	3x étkezés	tízórai +ebéd	csak ebéd	4x étkezés	3x étkezés	tízórai +ebéd	csak ebéd
-	-	-	-	405	-	-	-	4 587	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	403	-	-	-	3 466	-	-	-
-	8 1341	-	-	-	91 505	-	-	-	99 529	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	13 871	-	-	-	16 648	-	-	-	20 574	-	-
-	14 904	-	2 150	-	16 454	-	1 409	-	16 553	-	977
-	15 513	-	15 141	-	19 782	-	16 171	-	24 973	-	20 340
-	34 690	-	27 516	-	50 261	-	33 335	-	55 579	-	45703
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2 791	-	-	-	3 294	-	-	-	6 099
-	-	-	4 254	-	-	-	6 489	-	-	-	13 252
-	-	-	968	-	-	-	347	-	-	-	824
-	-	-	543	-	-	-	465	-	-	-	1725
-	-	-	508	-	-	-	684	-	-	-	1 588
0	-	-	-	70	-	-	-	87	-	-	-
396	-	-	-	655	-	-	-	1 653	-	-	-
805	-	-	-	1 084	-	-	-	2 404	-	-	-
-	-	180	-	-	-	44	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2 142	-	-	-	2 526	-	-	-	2 686	-
-	-	-	41 282	-	-	-	43 716	-	-	-	49 125
-	-	-	10 035	-	-	-	10 767	-	-	-	11 733
-	-	-	8 199	-	-	-	6 012	-	-	-	12 088
-	-	-	2 521	-	-	-	-	-	-	-	0
-	-	-	2 905	-	-	-	1 691	-	-	-	1 306
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 964
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 311
1 201	160 319	2 322	118 813	2 617	194 650	2 570	124 380	12 197	217 208	2 686	173 035

**4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma
(A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)**

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 %-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	89 919	32 900	36 376	2 525	0	132
2018	92 485	26 360	41 773	2 530	0	104
2019	100 161	23 444	43 877	2 527	0	146
2020	81 341	16 976	32 461	2 461	0	168
2021	91 520	17 945	39 775	2 622	0	156
2022	99 440	17 390	53 095	2 665	0	73

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e.) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma településünkön elenyésző. Néhány ukrán állampolgárságú gyermek él városunkban. Esetükben nem, de a roma származású, vagy lakásotthonban élő tan köteles korú gyermekek esetében merült fel problémaként, hogy nem járnak közoktatási intézménybe.

f.) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Ennek a pontnak megfelelő gyerekekről nincs az Önkormányzatnak tudomása.

4.2 SZEGREGÁLT, TELEPSZERŰ LAKÓKÖRNYEZETBEN ÉLŐ GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Dabason nincs kimondottan szegregált rész, de a hasonló lakókörnyezetben élő gyermekek bölcsődei, iskolai, óvodai ellátása biztosított. Az önkormányzat a gyermekek családja jövedelmi és vagyoni helyzetének figyelembe vételével rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesíti őket, illetve a szülők kérelmére megállapítja a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetüket. A Dabasi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ, az egyházak, valamint a KARITASZ munkatársainak közreműködésével minden évben megrendezésre kerülnek a nyári napközis táborok, amelyek biztosítják Dabason a nyári gyermekfelügyeletet a törvényi előírások szerint. A 2022-es évben szervezett táborokban tematikus hetekkel igyekeztek emlékezetessé tenni a 300 résztvevő kisdíák szünidejét. A tábori hetek alatt a pihenés és kikapcsolódás mellett a foglalkozásokon játékosan jutottak fontos információkhoz a gyermekek. Az állatkerti kirándulás és a meghívott vendégek pedig további élményeket biztosítottak számukra.

Önkormányzatunk minden évben, így 2022-ben is csatlakozott a hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók, illetve felsőoktatási tanulmányokat kezdő fiatalok támogatására létrehozott Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer pályázati fordulójához. A pályázati felhívásra határidőben 2023-ban összesen 56 db pályázat érkezett. Szociális rászorultság alapján havi 10 000 Ft összegben állapította meg az önkormányzati ösztöndíj részt a jogosultaknak.

4.3 A HÁTRÁNYOS, ILLETVE HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ, VALAMINT FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ GYERMEKEK SZOLGÁLTATÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉSE

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Az önkormányzat területi védőnői ellátás körzeteinek száma 6 és 3 intézményi (iskolai) védőnői körzetre tagozódik.

A védőnői hálózat kiemelt feladata a minden korosztályra kiterjedő prevenciós ellátás.

A védőnői munka szinterei:

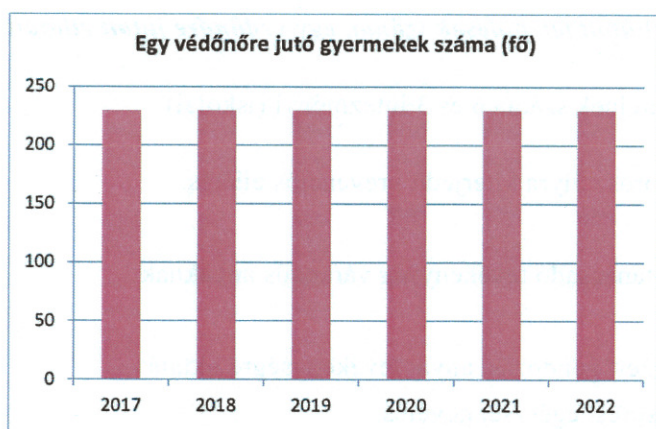
- a tanácsadó helyiségében folyó gondozó-tanácsadó tevékenység várandós anyáknak és kisgyermekes családoknak,
- családlátogatáson adott tanácsadás, elvégzett gondozás, anyai tevékenységre oktatás
- nevelési-oktatási intézményben történő szűrés, egészségnevelés.

A fent felsoroltakon túl a védőnő feladata még a növédelem, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, részvétel a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében, a népegészségügyi célú méhnyakszűrés végzése, a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, a szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban, a gyermekek gondozása az újszülöttkortól a tanulói jogviszony megkezdéséig.

A területi védőnők 2023. július 1-jétől a Dél-Pesti Centrumkórház Országos Hematológiai- és Infektológiai Intézet fenntartása alá kerültek. Az iskolai védőnői szolgálat várhatóan 2024. január 1-jétől kerül ugyanezen fenntartás alá.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	10	638	230
2018	10	624	230
2019	9	646	230
2020	9	628	230
2021	9	642	230
2022	10	609	230

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	5	3	2 528	0
2018	0	6	3	2 536	0
2019	0	6	3	2 546	0
2020	0	6	3	2 638	0
2021	0	6	3	2 652	0
2022	0	6	3	2 721	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

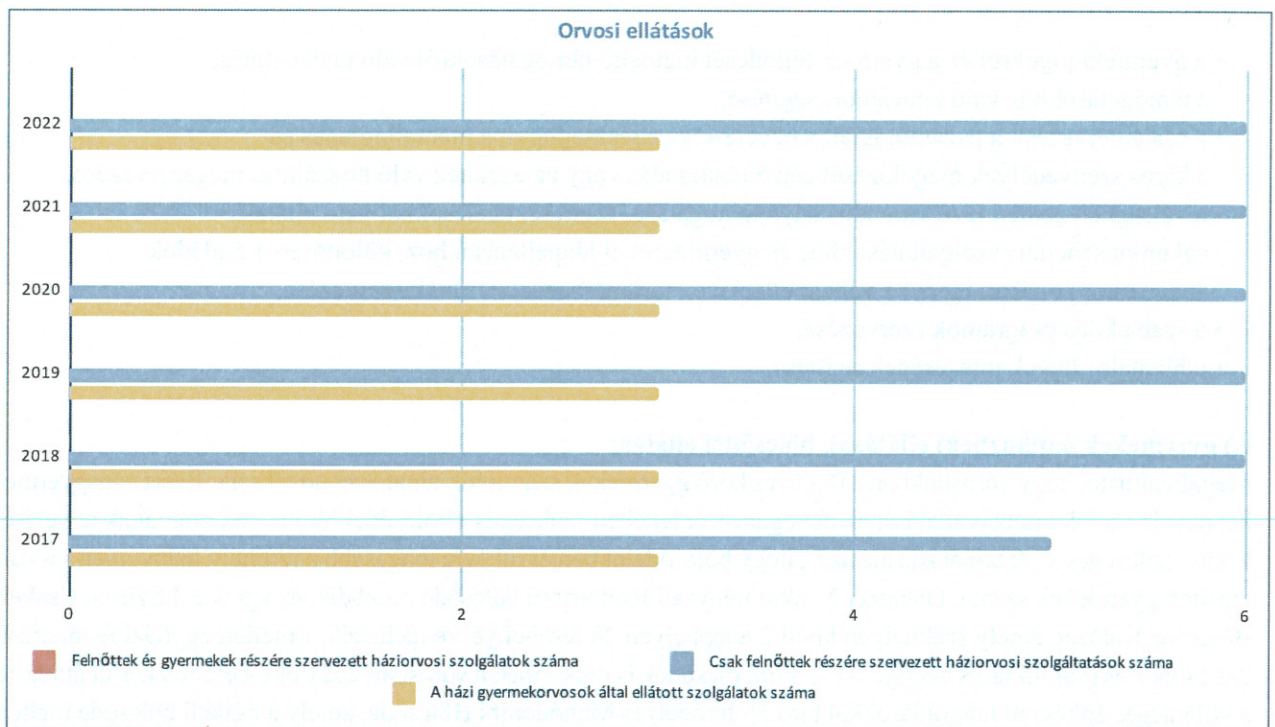
A védőnői szolgálatok városszerte, mindenki számára jól megközelíthető helyen, 5 telephelyen vannak elhelyezve. A többségében felújított korszerű tanácsadó helyiségek jól felszerelten állnak rendelkezésre a kismamáknak, kisgyermekes családoknak. A tanácsadóhoz tartozó közösségi térben, vagy a város fenntartásában működő közösségi tereken védőnőink rendszeresen szerveznek baba-mama klubfoglalkozásokat, szülésre felkészítő tanfolyamokat.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A házi orvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából. A házi gyermekorvos az ellátást a 14. életévét be nem töltött személyek számára biztosítja, de felkérésre a 14–18. év közötti személyeket is elláthatja. A gyógyító-megelőző alapellátás keretében a házi orvos és házi gyermekorvos feladatkörébe tartozik az egészséges lakosság részére nyújtott tanácsadás és szűrés, a beteg vizsgálata, gyógykezelése, egészségi állapotának ellenőrzése, orvosi rehabilitációja, illetve szükség esetén szakorvosi vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti vizsgálatra, gyógykezelésre való utalása.

Dabason az egészségügyi alapellátás keretén belül a háziorvosi alapellátást 6 felnőtt háziorvosi körzet biztosítja. A fenti, 4.3.2. táblázatban jól látszik, hogy a 2018-as évben 1 új felnőtt háziorvosi körzet került kialakításra Dabasi-Szőlőben. A házi gyermekorvosi alapellátást 3 gyermekorvosi körzet biztosítja feladatellátási szerződés keretében. A 2018-as évben a Sáriban lévő gyermekorvosi rendelő és védőnői szolgálat felújításra került. Az épület nemcsak külsejében, hanem a belső tereiben is teljes mértékben alkalmassá vált a csecsemők, kisgyermekek ellátására. 2017-ben pedig Dabas-Szőlőben került megépítésre a Szőlősi Egészségház impozáns épülete, mely 1 fő háziorvosnak, 1 fő házi-gyermekorvosnak és 1 fő védőnőnek ad helyet. Mindemelllett a prevenciók tevékenységek biztosítására közösségi térrel is rendelkezik.

Fogászati alapellátás keretében a településen 3 ve-
gyes fogorvosi körzet és 1 gyermekfogorvosi körzet működik.

b.) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi–szociális–oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

2017 óta a 4 Szirom Családi Bölcsőde Hálózat 28 és 2021 októberétől a Manódombi Bölcsőde 56 engedélyezett férőhellyel működik, az intézményekben sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása lehetséges. Az önkormányzat a Pedagógiai Szakszolgálat Dabasi Tagintézménye által, valamint vállalkozásban vagy utazó gyógypedagógiai hálózatban működő pedagógusokkal biztosítja a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását, fejlesztését. Dabas Város Önkormányzata által fenntartott óvodák kapacitásának teljes mértékű igénybevétele miatt nehezen megoldható azoknak az óvodáskorú gyermekeknek az elhelyezése az óvodai közösségekben, akik organikus ok vagy magatartászavar miatt kevésbé integrálhatók óvodáink csoportjaiban, a nagy létszámok, vagy a szakemberellátottság hiánya miatt. Az elmúlt évek tapasztalata, hogy a szakértői papírral rendelkező BTM-es és SNI-s gyermekek száma ugrásszerűen nőtt. Az ilyen típusú gyermekeknek alacsony létszámú gyerekcsoportokra, megfelelő óraszámú fejlesztésre és megfelelő szakemberekre lenne szükségük. Fontos lenne az óvodai dolgozói létszám bővítése gyógypedagógusokkal, pedagógiai- és gyógypedagógiai segítő munkatársakkal. A dabasi SNI-s gyermekek speciális fejlesztése helyben többségében biztosított, bár évről évre egyre nagyobb gondot jelent a szakemberek felkutatása, a fejlesztés biztosítása.

d.) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Dabason Biztos Kezdet Gyerekház és Tanoda nem működik.

Az Önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátást a

- gyermekjóléti szolgáltatás,
- Dabasi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ,
- gyermekek napközbeni ellátása által biztosítja.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

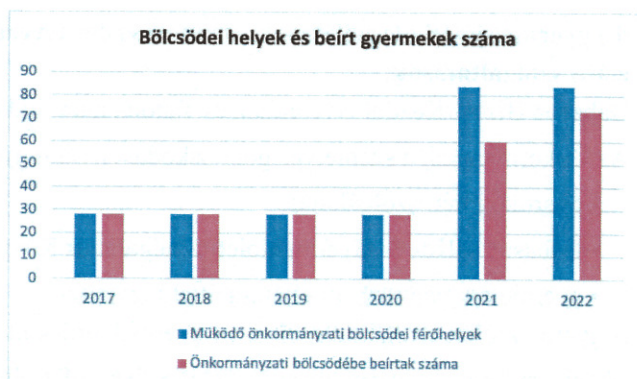
e.) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Megállapítható, hogy városunkban a 0-3 éves korú gyermekek száma folyamatosan növekszik. Ezért a kisgyermeket nevelő szülők munkavállalásának támogatása érdekében szükséges a bölcsődei férőhelyek számának növelése. Ennek szükségességét támasztja alá az is, hogy bölcsődéinkben évről évre magasabb a férőhely hiány miatt visszatartott gyermekek száma. Dabason 2 önkormányzati fenntartású bölcsőde működik, az egyik a 4 Szirom Családi Bölcsőde Hálózat, amely székhelyén kívül 2 telephelyen 28 férőhellyel rendelkezik. Emellett egyházi fenntartású 2-2 csoportos (katolikus és evangélikus) minibölcsődék is működnek a városban 2021 októberében került átadásra a különleges építészeti megoldásokkal bíró 56 férőhelyes Manódombi Bölcsőde, amely a családi bölcsőde mellett sajátos nevelési igényű gyermekeket is ellát. Az önkormányzat a Pedagógiai Szakszolgálat Dabasi tagintézményén keresztül biztosítja a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását, fejlesztését.

A Gyvt alapján²² a bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától 3, de legfeljebb negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható. A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni

- f.) a) – ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll –
- g.) aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- h.) ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- i.) ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és
- j.) b) a védelembe vett gyermeket.

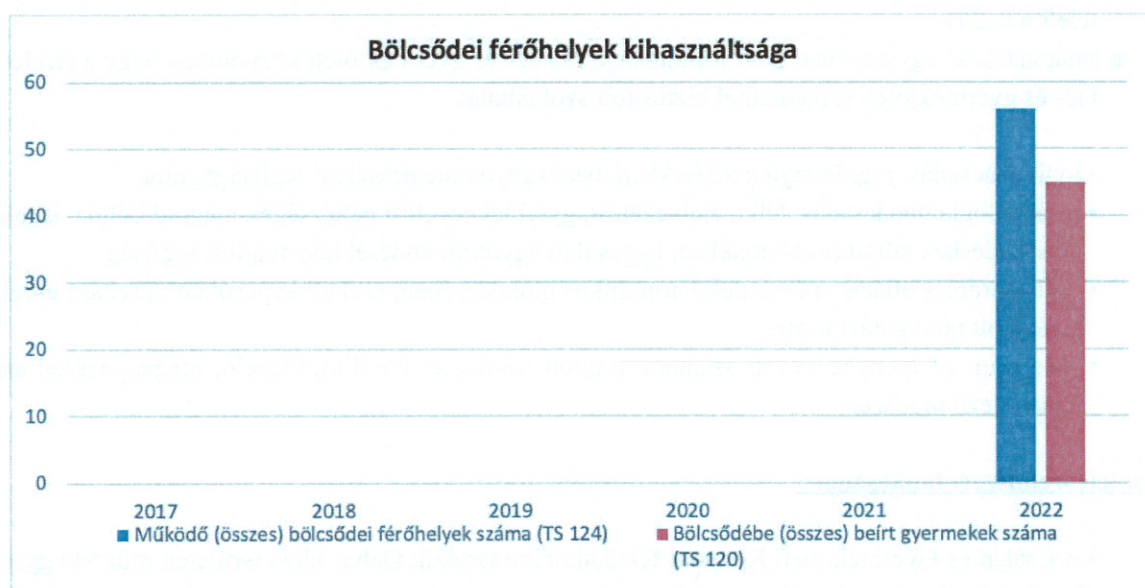
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	28	28
2018	28	28
2019	28	28
2020	28	28
2021	84	60
2022	84	73

²²1997. évi XXXI. törvény [Gyvt.] VI/C. Fejezet, Gyermekek napközbeni ellátása.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	42	37	0	0	0	0
2018	0	0	42	42	0	0	0	0
2019	0	0	42	42	0	0	0	0
2020	0	0	49	49	0	0	0	0
2021	0	0	49	49	14	14	119	95
2022	0	0	56	56	14	14	126	115

Forrás: TeIR, KSH Tstar

k.) gyermekvédelem;

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

l.) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Családsegítés, szociális munka, család- és gyermekjóléti szolgálat célja a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek és családok életvezetési képességének megőrzése, a krízishelyzethez vezető okok megelőzése, valamint e helyzet megszüntetésének elősegítése. A családsegítésben nyújtott szolgáltatások személyes szociális szolgáltatások, amelyek a szociális munka eszközeire és módszereire építenek.

Szolgáltatások, Speciális Szolgáltatások:

- gyermekvédelmi hatósági intézkedéshez kapcsolódó feladatok: védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, utógondozás, családba fogadás, megelőző pártfogás, harmadik személy-nél történő elhelyezés. Az esetmenedzser mint szociális segítő szakember, a gyermek, a család és az esetkezelésbe bevont szakemberek, szolgálatok tevékenységét végigkíséri, együttműködésüket koordinálja, értékeli és dokumentálja (a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszerben). A kiskorúak veszélyeztetettségének megszüntetésére irányuló gondozási folyamat során nyomon követi a beavatkozások eredményességét, működését, szükség esetén újabb intézkedéseket kezdeményez a járási gyámügyi osztálynál.
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység: az óvodás- és iskoláskorú gyermekek sikeres előmenetelének támogatása, egészségfejlesztése, valamint a kiskorúak veszélyeztetettségnek megszüntetése érdekében végzett segítő tevékenység, egyéni, csoportos és közösségi formában, elsődlegesen a nevelési-oktatási intézmény helyszínén
- kapcsolattartási ügyelet: felügyelt, folyamatos kapcsolattartási helyszín biztosítása a gyermek és a különélő szülő/más jogosult személy rendszeres találkozásának biztosítására
- gyermekvédelmi készenléti szolgálat: a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása (krízis-telefon 0–24)
- tanácsadások: egyszeri/heti/havi formában, a család- és gyermekjóléti központban vagy a területi család- és gyermekjóléti szolgálatnál biztosított szolgáltatás
 - jogi tanácsadás: jogi jellegű kérdésekben, beadványok megírásában segítségnyújtás
 - pszichológiai tanácsadás: lelki, életvezetési, gyermeknevelési nehézségek megoldásához, iskolai beilleszkedéshez kötött problémákban, kapcsolati együttműködésekhez nyújtott segítség
 - családterápiás ellátás: a családok harmonikus működésében, családi kapcsolatok javítása érdekében biztosított támogatási forma
 - mediáció: az igénybe vevők számára nyújtott semleges, konfliktuskezelő, megegyezésen alapuló vitarendező módszer

Járási jelzőrendszeri tanácsadás:

- A Család és Gyermekjóléti Központ feladatkörébe tartozik Dabas járás területén működő gyermekjóléti szolgálatok szakmai támogatása, valamint a gyermekvédelmi jelzőrendszer járási szintű koordinációja. A tanácsadó munkája kiterjed az illetékességi területén működő jelzőrendszerek szakmai munkájának figyelemmel kísérésére, összehangolására, segítésére, statisztikai és szakmai anyagok készítésére, elemzésére, a jelzőrendszer hatékony működése és javítása érdekében.

m.) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A népegészségügyi és a koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A városban végzett szűrések a lakosság számára egyrészt térítésmentesen másrészt önkéntesen vehetőek igénybe. Több alkalommal is sor került már olyan szűrésekre, olyan programokra, amelyeket munkaszüneti napokra időzítettek, hogy a felnőtt, munkában álló lakosságnak lehetősége legyen a szűréseken való problémamentes megjelenésre. A primer és a szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a háziorvosi szolgálat végzi, valamint 2016 óta az önkormányzat egészségügyi referense által kidolgozott egészségnevelő program is eredményesen működik a város óvodáiban iskoláiban. Külsős szakemberekkel együttműködve 7 prevenció területen (fogászati egészségnevelés, mozgás, helyes táplálkozás, dohányzásmegelőzés, tisztálkodás, érzékenyítő program és szexuális felvilágosító program) D-alma egészségnevelő programként lett ismert. A programhoz a város minden intézménye csatlakozott, 2 alkalommal versenyt hirdettünk meg, melyen

elsőként az óvodák, majd a város 7. osztályos gyermekei is részt vehettek. A fogászati szűrést az iskolákban és az óvodákban a gyermekfogorvosok végzik az intézményekkel való megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendeléseken szinte minden gyermek részt vesz.

Dabas a sportéletben országos hírnévvel rendelkezik, melyet számos sportágban megalapozott sikeres szereplésének köszönhet. A város jövőbeli sport- és szabadidőinfrastruktúra fejlesztéseinek célja a profi és tömegsport tevékenységek továbbélésének, fejlődésének hosszú távú megalapozása.

A város tömegsportban betöltött térségi szerepének erősítése érdekében szükséges a sportinfrastruktúra fejlesztése. A városban és vonzáskörzetében élők számára minőségi sportolási és szabadidős tevékenység feltételeinek, valamint az általános- és középiskolások számára egyaránt használható korszerű infrastruktúra megteremtése a cél. A településen jelenleg is van lehetőség a sportolás és pihenési tevékenységek szabadban történő elvégzésére, de szükség van ezeknek a területeknek a kor igényeihez igazodó funkcióbővítésére, megfelelő infrastruktúrával történő ellátására a természeti környezet messzemenő figyelembevételével. Ez a folyamat már elkezdődött, hiszen a Gyóni Géza Általános Iskola lakosság számára is elérhető parkjában fedett kondipark és rekortán borítású, 200 m-es futókör, Jubileumi Parkban kültéri fitneszeszközök alkalmazásával szabadtéri kondipark, rekortán borítású 1 km-es futópálya, mellette pedig extrém sportpálya létesült, a gyóni városrészben átadásra került a Pumpapálya, amely nemcsak a sportolni vágyók egyik kedvenc helye, de az ottani játszótér és pálya a közösségi élet szerves részévé vált, illetve az FC Dabas sporttelepen egy tenisz- és labdacsarnok és új, szabadtéri salakos teniszpályák kerültek kialakításra. A Kossuth Lajos Általános Iskolában Tanuszoda működik, valamint a Dabasi Egyesített Óvodák Mesevár Óvodájában és Bóbita Óvodájában is van ovifocipálya, szintén ilyen sportpálya épült a Sári Szivárvány Szlovák Nemzetiségi Óvodában, valamint minden városrészben elérhetőek a műfüves sportpályák, amelyek nem csak az intézményi, hanem a szabadidős sportprogramokat is szolgálják.

A nyári szünidőben a játszótereink a strandunk, a sportpályáink mellett a nyári táborok is rendkívül sok sportolási lehetőséget biztosítanak. A téli szünidőben pedig a város jégpályája várja a sportolni vágyó gyermekeket.

n.) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermek életkorának megfelelő intézményi gyermekétkeztetést kell biztosítani a bölcsődében, óvodában, a nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai kollégiumban, az általános iskolai és a középfokú iskolai menzai ellátás keretében, a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó fogyatékosok nappali intézményében. A gyermekeknek juttatott ingyenes vagy kedvezményes étkezés biztosítása eszközként szolgál a gyermekszegénység csökkentéséhez, a gyermekek alapvető szükségleteinek biztosításához. Emellett a bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a nyári szünet és a tanítási szünetek időtartama alatt is biztosítani kell az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára.

A településen a gyermekek étkeztetése a bölcsődékben, óvodákban és az iskolákban a Főzőkonyha által biztosított. A Főzőkonyhát Dabas Város Önkormányzatának Dabasi Intézményfenntartó Központja tartja fenn és működteti.

o.) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Ilyen irányú programokat a helyi civil szervezetek, a nemzetiségi önkormányzatok, illetve a város közösségi szintjei szerveznek.

p.) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A Dabasi Család-és Gyermejköltségtérítési Szolgálat és Központ által végzett egyik speciális szolgáltatás a jogi tanácsadás: különböző jogi kérdésekben, vitás ügyekben kaphatnak felvilágosítást, jogi tanácsot az ügyfelek. A központ munkatársai segítenek keresetlevelet, fellebbezéseket megírni. A tanácsadás előtt az ügyfélnek minden esetben szükséges családsegítővel személyesen találkozni és rajta keresztül időpontot egyeztetni.

q.) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, nyári gyermekétkeztetés költségeihez való hozzájárulás.

4.4 A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK/TANULÓK, VALAMINT FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ GYEREKEK KÖZOKTATÁSI LEHETŐSÉGEI ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGE

a.) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Intézményeink kiemelkedő figyelmet fordítanak a hátrányos, a halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek óvodai ellátására, nevelésére. Óvodáinkban, a településünkön és vonzáskörzetében élő egyéni bánásmódot igénylő gyermekek mind sokoldalúbb fejlesztésére van lehetőség. Az óvodás csoportokba 3–7 év közötti központi idegrendszeri sérült, testi és értelmi fejlődésükben akadályozott gyermekek is járnak. A Pedagógiai Szakszolgálat Dabasi Tagintézménye gyógypedagógusai és konduktorai tevékenységüket a térség bölcsődéiben, óvodáiban látják el a sajátos nevelési igényű gyermekek körében. Az iskolákban többségében szerződéses vállalkozásban működő, vagy utazó pedagógusok látják el a tanulók fejlesztését.

A nevelés-oktatás folyamatát hat terület ellátásával segítik a szakemberek a köznevelési intézményekben.

Ezek a következők:

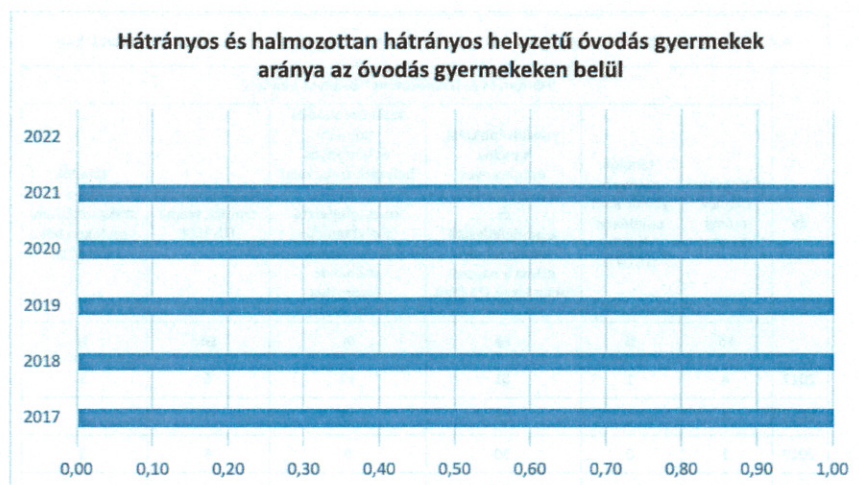
- komplex gyógypedagógiai ellátás,
- szurdopedagógiai ellátás,
- autizmus-specifikus ellátás,
- pszichopedagógiai ellátás,
- konduktív pedagógiai ellátás,
- szenzoros integrációs szemléletű mozgásfejlesztés.

Az ellátás heti rendszerességgel a sérülés specifikumától és az ellátás komplexitásától függően, a törvény által meghatározott keretek között történik. A sajátos nevelési igényű (SNI) és beilleszkedési–tanulási–magatartási zavarral küzdő tanulók (BTM) városunk összes intézményében integráltan tanulnak.

Az óvodai nevelést a gyermekek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig kell biztosítani. A települési önkormányzatnak helyben kell gondoskodnia az óvodai nevelésről, ha legalább nyolc óvodáskorú gyermek rendelkezik az adott településen lakóhellyel, és a demográfiai adatok alapján feltételezhető, hogy ez a létszám legalább három évig fennmarad, valamint ha a szülők ezt igénylik.

b.) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	625	28	4,48
2018	661	27	4,08
2019	727	23	3,16
2020	704	15	2,13
2021	707	15	2,12
2022	729	n.a.	n.a.

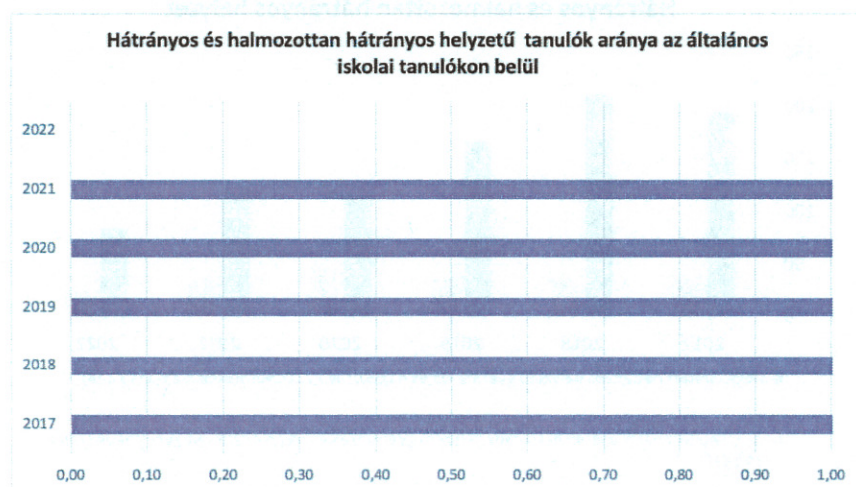

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma 2017. évi 28 főről 2021. évi 15 főre csökkent, arányuk az óvodás gyermekekben belül 2015 óta 2,2% alatt van.

4.4. a) 2. számú táblázat – Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	1320	164	12,08
2018	1321	121	9,17
2019	1318	77	5,74
2020	1418	85	6,05
2021	1482	68	4,64
2022	1516	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma 2017. évi 164 főről 2021. évi 68 főre csökkent, arányuk az általános iskolai tanulókon belül 4,7% alatt van.

4.4. a) 3. számú táblázat – Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

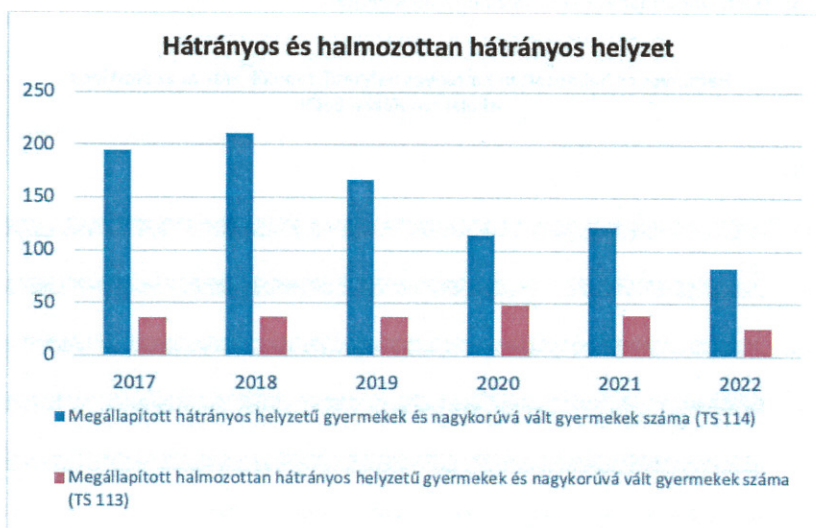
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű					
	gimnáziumi tanuló száma (TS 096)	tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	szakgimnáziumi tanuló száma (TS 100)	tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	4	1	61	17	6	3
2018	3	1	56	17	5	2
2019	1	0	30	9	6	3
2020	0	0	20	n.a.	n.a.	n.a.
2021	1	0	11	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	13	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	195	36
2018	211	37
2019	167	37
2020	115	48
2021	122	39
2022	83	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 4.4.a) 4. számú táblázatból megállapítható, hogy míg a hátrányos helyzetű gyermekek száma a vizsgált időszakban harmadával csökkent, addig a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma is csökkenést mutat.

4.4.1. számú táblázat – Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTSÁG Önkormányzat által fenntartott 2023-as adatok szerint		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	6	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	3	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	661	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	28	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.00	17.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	5	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	54	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	53	2
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	28	0
Kisegítő személyzet	3	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

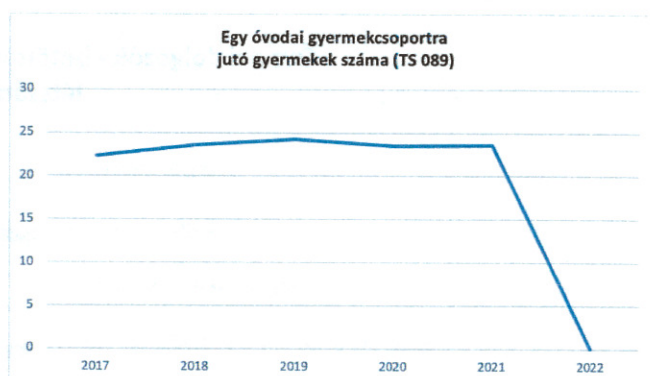
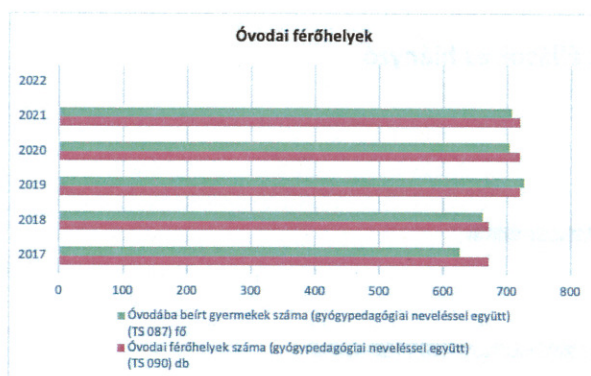

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG Katolikus és Református Egyház által fenntartott 2023-as adatok szerint		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	2	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	6	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	161	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	6	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30	16.30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	20	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	11	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	11	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	6	0
Kisegítő személyzet	6	0

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	512	28	670	6	625	0	0	22
2018	564	28	670	6	661	0	0	24
2019	608	30	720	7	727	0	0	24
2020	638	30	720	7	704	0	0	23
2021	624	30	720	7	707	0	0	24
2022	646	33	822	8	822	0	0	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

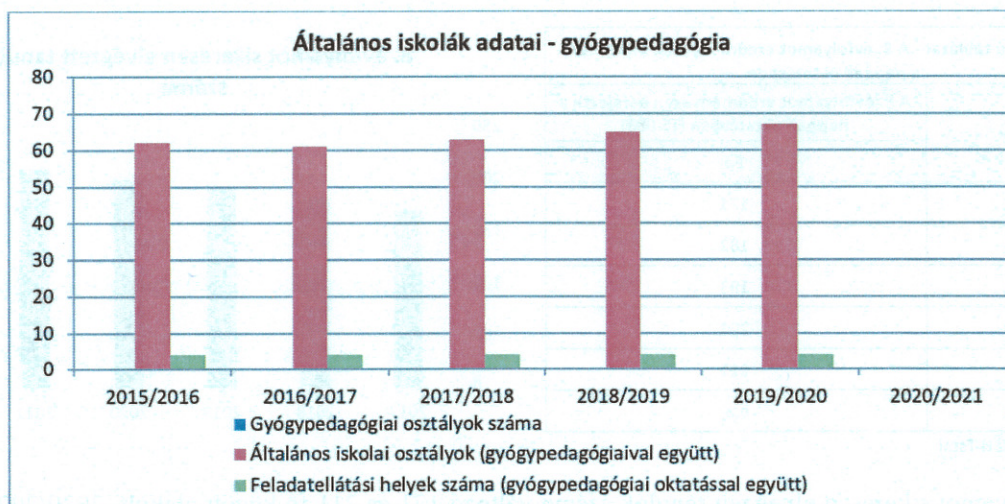

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 8.§-a szerint az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy a településen, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkezik. A gyermekek óvodai nevelése a városunkban jelenleg 1 önkormányzati fenntartású Egyesített Óvodában és 4 tagóvodájában (6 telephelyen), 1 Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat, 1 Katolikus Egyház által fenntartott Óvodában és 1 Református Egyház által fenntartott óvodában zajlik. A túlszűfolttság az óvodákban éveken keresztül is probléma volt, az egyes városrészek óvodai lefedettsége meglehetősen egyenlőtlen eloszlású. Az egyre gyarapodó lakosság szám, és ezzel együtt a kiskorú gyermekek számának növekedése miatt szükséges az óvodai férőhelyek bővítése. Néhány évvel ezelőtt szükségmegoldásként újra nyitotta az önkormányzat az Erkel utcai óvodáját, ami mára ismét az egyik legkedveltebb családi hangulatú óvoda lett. A Dabasi Egyesített Óvoda négy telephely (főépület a Mesevár Óvoda, telephelyek: Lurkó Óvoda, Bóbita 1–2, Erkel, Szőlőkert Óvoda) csoportszobáiban összesen 544 gyermek óvodai ellátását végzi. Önkormányzatunk 2 egyházat is támogatott óvoda létrehozása érdekében. A Dabason a Szent János úton a Napsugár Katolikus Óvoda és a nemrégiben nyílt Kossuth László utcai Apró Tanítványok Református Óvoda. A katolikus és református egyházakkal megkötött támogatási és köznevelési szerződések értelmében, egy működést átvállaló és 1 új, 101 + 60 férőhelyes, összesen 6 csoportszobás óvodai épületben működteti gondozó-nevelő munkáját. Továbbá az önkormányzat Sáriban a Mánteleki úton lévő Szivárvány Óvodáját a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat fenntartása alá helyezte át, amely új névvel és egy csoportszobával bővülve már új néven Dabas-Sári Szlovák Nemzetiségi Óvodaként várja a többségében sári városrészben lakó gyermekeket. Az óvodáink jól felszereltek, energetikai felújításuk többségében

megtörtént, de ennek ellenére szükség lenne még további felújításokra, udvari játszótéri eszközök fejlesztésére, és bár az egyházi óvodák és az új nemzetiségi csoport nyitása némileg enyhítette a magas csoportonkénti gyermeklétszámot, ennek ellenére még további férőhely-fejlesztésekre van szükség.

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanuló száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	62	4	21,90	11,12
2018	0	61	4	21,62	11,52
2019	0	63	4	21,29	11,41
2020	0	65	4	21,60	12,61
2021	0	67	4	21,87	11,33
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Oktatás: Az általános iskolában nyolc évfolyamon országosan egységes követelmények szerint alapfokú nevelés-oktatás folyik. Az általános iskola a tanulót az érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően felkészíti a középfokú iskolai továbbtanulásra. A városban négy általános iskola: a Dabasi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, a Szent János Katolikus Általános Iskola, a Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola és a Gyóni Géza Általános Iskola működik. A Múzsák Alapfokú Művészeti Iskola táncművészeti képzésben és zeneművészeti képzésben való részvételre ad lehetőséget a gyermekeknek délutáni, iskola utáni foglalkozás keretein belül. Az integráltan oktatható, tanulásban akadályozott gyerekeket a város összes általános iskolája fogadja, szegregált oktatásra szoruló gyermekek gyógypedagógiai oktatása, fejlesztése városunkban sajnos nem megvalósítható. A sajátos nevelési igényű (SNI) és beilleszkedési–tanulási–magatartási zavarral küzdő tanulók (BTM) a többi intézményben is integráltan tanulnak.

Budapest School néven 2020 szeptembere óta egy magániskola is működik a településen, 8 évfolyammal, maximum 60 férőhellyel. Az intézmény sajátos nevelési igényű tanulókat nem fogad. Dabason két középiskola: a Dabasi Táncsics Mihály Gimnázium, és az Érdi SZC. Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskola és Kollégium biztosítja a középszintű oktatást és képzést. A Dabasi Táncsics Mihály Gimnázium 4 évfolyamos képzése mellett,

8 évfolyamos osztályokkal működik. A 8 évfolyamos gimnázium évfolyamonként 2 osztállyal indul évről évre. A gimnáziumi képzésben kiemelt szerepet kap az idegen nyelvek oktatása és a tehetséggondozás. A felsődabasi városrészen működő Érdi SZC Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskola és Kollégium hároméves szakközépiskolai képzést nyújt kereskedelmi értékesítő, eladó, cukrász, szakács, pincér, villanszerelő, kőműves szakirányon, valamint 4+1 éves szakmai érettségi megszerzésére van lehetőség kereskedelem ágazati szakgimnázium (kereskedő), informatikai ágazati szakgimnázium (műszaki informatikus), vendéglátóipari ágazati szakgimnázium (vendéglátásszervező), közgazdaság ágazati szakgimnázium (pénzügyi-számviteli ügyintéző) szakirányokon. A társadalmi kihívásokhoz illeszkedve több intézményben folyik felnőttoktatás. Ebben az iskolában két éves nappali képzésen belül építmenyzzsaluzat- és fémállványszerelő és élelmiszer- és vegyiáru eladó szakképesítés szerezhető meg, valamint esti tagozaton pénzügyi-számviteli ügyintéző, oktatási szakasszisztens, divatszabó, villanszerelő, szociális ápoló- és gondozó, valamint kőműves szakma is elsajátítható. A pályaelemző szakmaválasztási börze évente történő megszervezésével városunk segítséget nyújt a dabasi és környékbeli tanulóknak, illetve a szakmát kereső felnőtteknek a szakmaválasztásban. A pályaválasztási börzére meghívást kaptak a környékbeli iskolák diákjai, az iskolák volt tanulói, akik azóta elismerést szereztek a munka világában valamelyik szakterületen, valamint a város jelentősebb vállalkozásai is. Ezzel is teret kívánunk nyújtani az aktuális kereslet-kínálat találkozásának. A karitatív szervezetek, a tűzoltóság és a rendőrség, a katonaság, a mentőszolgálat is lehetőséget kap a bemutatkozásra.

Dabas Város Önkormányzata egy új tehetséggondozó program létrehozását tervezi. 6. osztályos gyermekek körében pedagógusi ajánlással egy speciális "tehetség szűrővizsgálaton" vesznek részt a gyerekek a Pedagógiai Szakszolgálat Dabasi Tagintézménye által. A város vezetése célként tűzte ki a dabasi gyermekek tehetségének kibontakoztatását, tehetségük támogatását.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	171
2018	182
2019	193
2020	201
2021	211
2022	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

A 8. évfolyamot sikeresen elvégzett tanulók száma változó 171 és 211 fő között alakult, 2020/2021 tanévben 211 fő volt, az éveket tekintve javuló tendenciát mutat.

c.) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetésről, jogellenes elkülönítésről nincs tudomásunk. Az általános iskolák esetében a Monori Tankerületi Központ határozza meg a körzethatárokat, az önkormányzatnak véleményezési jogköre van. A középfokú oktatási intézményekbe a tanulók tanulmányi eredményeik, vagy a felvételi vizsga (központi írásbeli és szóbeli) eredményeik alapján jutnak be. A felvételi ponthatárokat az oktatási intézmények határozzák meg. Általános iskoláinkban egységesen számtalan SNI-s gyermek integráltan tanul. A szegregált, külön nevelésre szoruló gyermekek ellátása a város intézményeiben sajnos nem megoldott. Az óvodákban, iskolákban folyó BTM-es és SNI-s tartósan beteg gyermekek ellátását segítő, tapasztalatokat megosztó, továbbképzési lehetőséget biztosító szakmai csoportot hozott létre önkormányzatunk. Folyamatosan figyelemmel kísérjük és a megoldását keressük a magasabb szakmai színvonalú fejlesztések lehetőségének, a fejlesztő pedagógusok, gyógypedagógusok, konduktorok, logopédusok Dabasra való csábításának és megtartásának. Fontosnak tartjuk mindemelett az oktató-nevelő munkát folytató pedagógusok leterheltségének, kiégésének csökkentését.

Dabas Város Önkormányzata és a Gyömrői Egységes Gyógypedagógiai Intézet közös együttműködésében a közeljövőben egy speciális szegregált csoport kialakításának a lehetőségét vizsgálja meg, a nehezen integrálható gyermekek számának növekedése miatt. Reméljük, hogy a meglévő óvodáink egyikében sikerül megfelelő szakemberi háttérrel biztosítani majd az erre igényt mutató, szegregáltan nevelhető, fejlesztést igénylő gyermekek nappali ellátását.

d.) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Erre vonatkozó adattal az Önkormányzat nem rendelkezik.

e.) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermejkölési szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	0	0	175	68
2018	0	0	235	48
2019	0	0	99	62
2020	0	0	89	77
2021	0	0	113	70
2022	0	0	103	48

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A gyermejkölési, hátránykompenzáló szolgáltatások megoszlását a fenti táblázat mutatja. A család és gyermejkölési szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma éves szinten folyamatosan 100 fő körül mozog. A 2018-as év kiugróan magas számot mutat, majd ezt követően jól érzékelhető a COVID hatása és ennek következtében csökkenés volt megfigyelhető. A szünidei étkezésben részesülők száma a 2017. évi 68 fő-höz képest a 2022-es évre 48 főre csökkent. A településen Biztos Kezdet gyerekház és tanoda szolgáltatás nem működik.

Az óvoda, az általános és a közép fokú iskola a hátrányos helyzetű, és a tehetséges gyermekek számára személyiségfejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó óvodai, iskolai fejlesztő programot szervez. A felkészítés magában foglalja az oktatás méltányosságára, segítő pedagógiai tevékenység által a tanulók iskolai sikerességének elősegítését, társadalmi-gazdasági helyzetből eredő hátrányait enyhítését, a tanulói közösségfejlesztést, a család bevonását és támogatását, valamint az esélyteremtést hatékonyan támogató intézményfejlesztést és folyamatos módszertani megújulást. A képességkibontakoztató felkészítést valamennyi csoportban, évfolyamon, osztályban meg kell szervezni. Az óvodai, iskolai fejlesztőprogramot az intézmény a miniszteri rendeletben erre kijelölt szervezet szakmai támogatásával szervezi meg. E szakmai szolgáltatás kiterjed az Ebktv. 31. §-a szerinti helyi esélyegyenlőségi program és a köznevelési esélyegyenlőségi intézkedési terv céljai összhangjának támogatására is.

4.5 KÖVETKEZTETÉSEK: PROBLÉMÁK BEAZONOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK MEGHATÁROZÁSA.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Városunkban a 0–3 éves korú gyermekek száma folyamatosan növekszik	bölcsődei férőhelyek bővítése
3–6 éves gyermekek száma folyamatosan nő városunkban	óvodai férőhelyek bővítése
A BTM-es és SNI-s gyermekek fejlesztése, ellátása nem minden esetben megoldott	megfelelő létesítmény létrehozása, esetleg szegregált intézmény kialakítása
Nincs elegendő gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus	bérlakások építése, a gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok, logopédusok továbbképzésének támogatása
Az általános iskolai tanulók száma folyamatosan növekszik	Az iskolai férőhelyigények kielégítése érdekében a Monori Tankerületi Központtal együttműködve új intézmény létesítése, vagy a meglévők bővítése
A Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskolában a helyben fogyasztható ételek elérése bizonytalanra vált hosszú távon az intézményben lévő gyermekek és dolgozók számára a helyiség szűkössége és nem megfelelő kialakítása miatt.	Az intézmény Dabas Város Önkormányzat megbízásából a Dabasi Intézményfenntartó Központ által működtetett tálalókonyha korszerűsítése, bővítése

5. A NŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Napjainkban a nők esélye új kihívások előtt áll. A magyar családok lassan vetik ugyanis le a szokást, hogy az idősekről való gondoskodás csupán a nők kötelezettsége. Azon kívül a gyermek a családban a női természet következtében általában jobban kötődik az anyához, aki a modern korban már mint teljes értékű munkavállaló is szerepet kap. A nők e kettős, nekik tulajdonított és természetes szerepe valamint az európai, de különösen a magyar háztartások gazdasági kihívásai is súlyosbítják a családanyák gazdasági és szociális helyzetét, akiknek e terheket úgy tűnik, hogy viselniük kell, és azt össze kell egyeztetniük munkavállalásukkal. A társadalomnak kötelessége a jogalkotás útján is enyhíteni e terheken.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról.
- A Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról.
- A Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében, egyenlő bánásmód illeti meg őket a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén, a szociális biztonság területén. A munkavisztonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és várandósság tekintetében.

5.1 A NŐK GAZDASÁGI SZEREPE ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGE

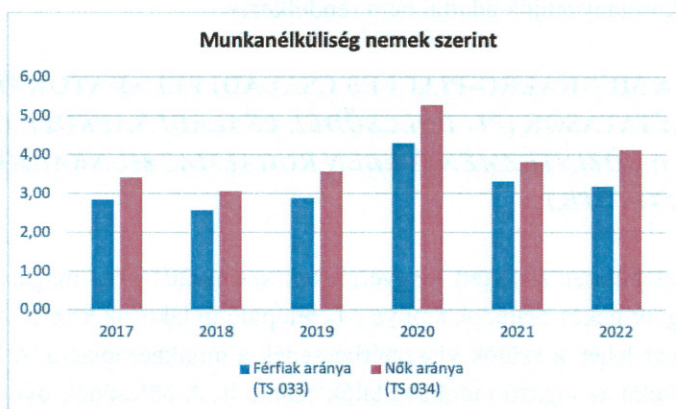
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Hazánkban ma általános a kétkeresős modell, amely egyfajta gazdasági kényszer következménye. Kutatások rámutatnak, hogy a munka- és a családi feladatok ellátásában a korábban nagyon merev nemi szerepek fellazulása figyelhető meg, amit a férfi és női iskolai végzettség szintje befolyásol. (Kaszás-Korén, 2012). A rugalmas foglalkoztatási formák alkalmazása Magyarországon elmarad az EU más, elsősorban északi és nyugati tagállamaitól. Bár a részmunkaidő, távmunka, munkakör megosztás stb. alkalmazására jogilag lehetőség lenne, (2012. I. tv. a munka törvénykönyvéről), és preferenciájuk is nő a női munkavállalók körében, a lemaradás jelentős. A női vezetők középvezetői szinten történő megkezdése (ún. üvegplafon jelenség) mind az EU-ban, mind Magyarországon jellemző. Az Economist 2016-ban készült üvegplafon-indexének számítása szerint Magyarország a skandináv államok után van a rangsorban, de mint arra kutatók rámutattak ebben az eredményben jelentős szerepet játszik a nők alacsony bérhátránya a rosszul keresők körében és a szülés utáni nagyvonalú állami juttatások rendszere. A magyar nők naponta átlagosan egy órával több időt töltenek munkával, mint a férfiak, ami az otthoni munkavégzésből adódik. A Magyar Női Érdekvédelem Szövetség szerint a nők foglalkoztathatósága a gyermekszám függvényében romlik, s ez összefügg az otthoni feladatok hagyományosan egyenlőtlen elosztásával is. A KSH felmérése megállapította, hogy a gyermekevelési ellátást igénybe vevő nők szerint a munkába való visszatérést leginkább a munkáltató viszonyulása és a bölcsődei ellátás biztosítottasága befolyásolja. (2014) Minél többet áldoz egy munkahely a munka és a magánélet egyensúlyát megteremtő intézkedésekre, annál inkább emelkedik (és nemcsak a női) munkavállalók elkötelezettsége (Kaszás-Korén, 2012.)

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	2,85	3,42	3,14%
2018	2,58	3,06	2,82%
2019	2,89	3,57	3,23%
2020	4,29	5,28	4,79%
2021	3,31	3,8	3,56%
2022	3,18	4,13	3,66%

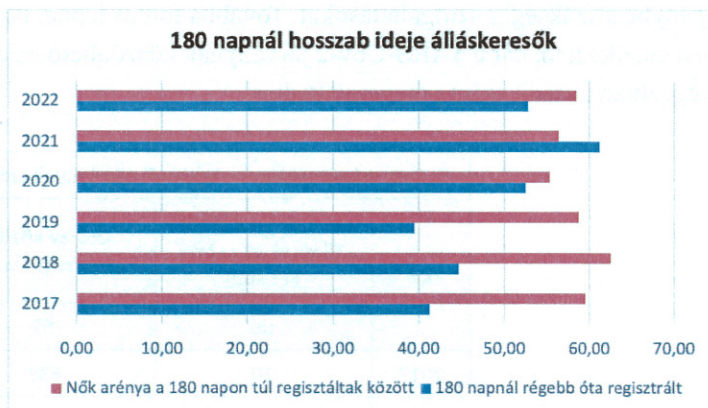
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	41,26	59,6
2018	44,68	62,59
2019	39,47	58,78
2020	52,53	55,33
2021	61,31	56,35
2022	52,83	58,48

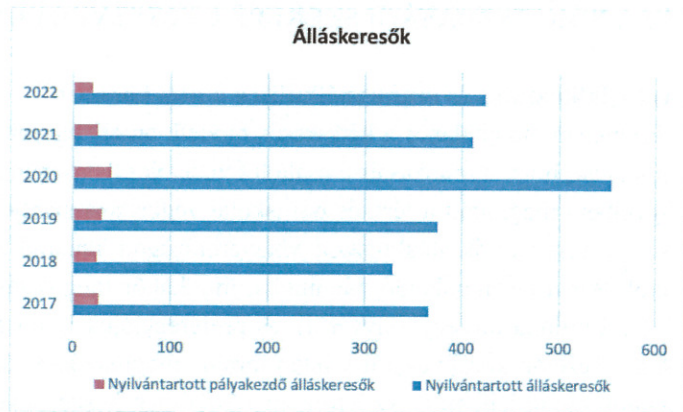
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb idejű álláskeresők arányában a vizsgált időszakban a 2017–2019-es időszakban változóan alakult, majd a 2020-as évben vélhetően a világjárvány következtében jelentősebb emelkedést figyelhető meg, amely 2022-ben kis mértékben csökkenni kezdett. A munkanélküliek aránya a 2017 évi 41,26%-ról 2022 évre 52,83%-ra nőtt. A nők arányában a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők körében a 2020-as évre minimális csökkenés, majd egy emelkedés tapasztalható.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	366	26
2018	329	24
2019	375	29
2020	554	39
2021	411	25
2022	424	20

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b.) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Önkormányzatunk adattal nem rendelkezik.

c.) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Településünkön az ipari parkok területén működő számos vállalkozásnál magasabb iskolai végzettséget nem igénylő (összeszerelő, csomagoló, takarító) munkakörökben van lehetőségük elhelyezkedni.

d.) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

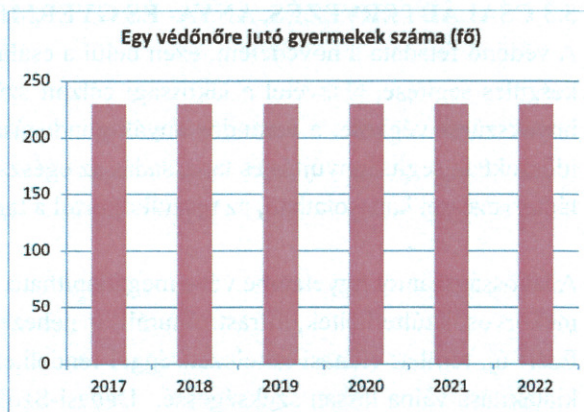
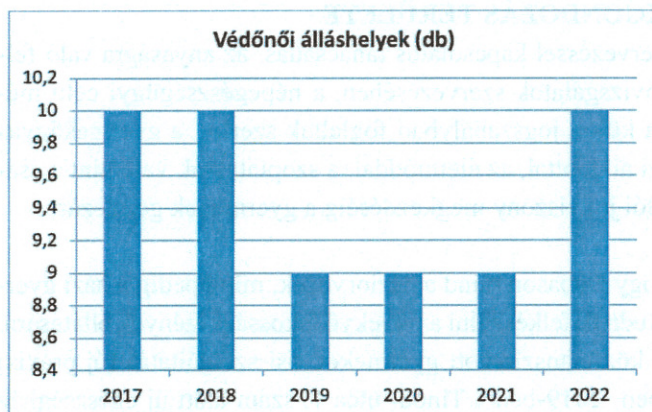
Önkormányzatunk adattal nem rendelkezik.

5.2 A MUNKAERŐ-PIACI ÉS CSALÁDI FELADATOK ÖSSZEEGYEZTETÉSÉT SEGÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK (PL. BÖLCSŐDEI, CSALÁDI NAPKÖZI, ÓVODAI FÉRŐHELYEK, FÉRŐHELYHIÁNY; KÖZINTÉZMÉNYEKBE RUGALMAS MUNKAIDŐ, CSALÁDBARÁT MUNKAHELYI MEGOLDÁSOK STB.)

A településen született kisgyermek számát 2010 óta magas. Emellett jelentős mértékű a jellemzően fiatal, kisgyermekes családok aránya a betelepülő új lakosok között. A családok számára létfontosságú, hogy milyen hamar lehet, a szülők visszatérhessenek a munkaerőpiacra. A lakosság zömmel helyben dolgozik, de jelentős mértékű az ingázó munkavállalók száma is. A bölcsődei, óvodai férőhelyhiány további bővítések lehetőségét veti fel, fontos, hogy a dabasi kisgyermek a kezdetektől fogva helyben nevelkedhessenek és helyben vegyék igénybe a szükséges szolgáltatásokat. Továbbá fontos lenne, hogy a családbarát munkahelyek száma a településen emelkedjen, bár a SARS-Cov-2 járványnak köszönhetően, a home office-ban vagy részben home office-ban végezhető állások száma megemelkedett.

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0–3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	10	638	230
2018	10	624	230
2019	9	646	230
2020	9	628	230
2021	9	642	230
2022	10	609	230

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	28	28
2018	28	28
2019	28	28
2020	28	28
2021	84	60
2022	84	73

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	42	37	0	0	0	0
2018	0	0	42	42	0	0	0	0
2019	0	0	42	42	0	0	0	0
2020	0	0	49	47	0	0	0	0
2021	0	0	49	49	14	14	119	95
2022	0	0	50	49	14	14	126	115

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 CSALÁDTERVEZÉS, ANYA- ÉS GYERMEKGONDOZÁS TERÜLETE

A védőnő feladata a növédelem, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, részvétel a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében, a népegészségügyi célú méhnyakszűrés végzése, a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, a szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban, az újszülöttkortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása.

A lakosságszámot figyelembe véve megállapítható, hogy Dabason mind a házi orvosok, mind pedig a házi gyermekorvosok túlterheltek, infrastrukturálisan nehezen tudnak felkészülni a növekvő lakossági igények ellátására. Ezért új, területi ellátási kötelezettséggel rendelkező közfinanszírozott gyermekorvosi szolgáltatás (új praxis) kialakítása válna lassan szükségessé. Dabasi-Szőlőben 2019-ben a Tinódi utca 1. szám alatt új egészségház épült. A város ezen részének gyors fejlődésére reagálva megkezdődtek az egészségügyi, szociális, kulturális intézmények fejlesztései. A képviselő-testület az egészségházban egy új felnőtt háziorvosi körzetet alakított ki, és ez az intézmény lehetőséget tudna biztosítani egy 4. házi-gyermekorvosi praxis kialakítására is. Az egészségügyben évek óta tapasztalható egyre súlyosabbá váló szakemberhiány miatt komoly nehézségbe ütközik a praxisok betöltése. A praxisaink nagy részét idősödő házi orvosok látják el, reméljük, hogy hosszú éveikig biztosítják még városunk lakóinak magas szintű ellátását, és nyugdíjba vonulásukat követően sikerül a praxisokat fiatal orvosokkal betölteni.

A védőnői hálózat feladata a családtervezés segítése, anya- és gyermekgondozás. A leendő szülők számára a védőnők a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdik tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. A védőnők a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. Segítséget nyújtanak a szociális juttatások megismerésében. Minden évben megrendezésre kerül az Egészségnap- és Sportágválasztó rendezvény, mely a prevenció fontossága mellett az anyatejes táplálás, és a korai anya-gyermek kapcsolat fontosságára is felhívja a figyelmet. Dabas kertvárosias településrésze, a szőlősi városrész, mely igen kedvelt a fiatal, kisgyermekes családok körében. Az újonnan beköltöző családok nagy része itt vásárol ingatlant. Szerencsére a nemrégiben épült Egészségházban otthont kapó védőnő, és az épületben található baba-mama klub foglalkozásainak helyet adó közösségi tér most már helyben elérhető.

5.4 A NŐKET ÉRŐ ERŐSZAK, KAPCSOLATI ERŐSZAK

A családon belüli erőszak „kezelése”, illetve megelőzése vagy a rászorultak segítése mindig is fontos volt, ám sokáig a társadalomban ezt „családi belügyként” kezelték. Változás ezzel kapcsolatban 2004. május 1., hazánk EU-csatlakozása után történt, mivel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése 1582 (2002) számú ajánlásában kifejtette, hogy a családon belüli erőszak fizikai bántalmazásként, nemi erőszakként, fenyegetésként és megfélemlítésként egyaránt megnyilvánulhat. Felszólította a tagállamokat, hogy gondoskodjanak a családon belüli erőszak áldozatainak ingyenes jogi tanácsadásáról, az áldozatoknak nyújtandó pszichológiai és pénzügyi segítségről, az áldozatok hatékony védelméről a sérelem elkövetése után és a jogi eljárás alatt, az áldozatokkal foglalkozó, nem kormányzati szervezetek támogatásáról és megfelelő szakemberek képzéséről. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért. 2020. január 1-jétől jogszabályváltozás miatt a családvédelmi koordináció mint feladat jegyzői hatáskörbe került. A 2020-as évben 12, 2021-ben 13, 2022-ben 31 esetben értesült a jegyző hozzártartozók közötti erőszakról. Az esetek nagy részében a bántalmazók többnyire férfiak, a bántalmazottak a házastárs, élettárs, kiskorú gyermek voltak. A bántalmazott személyek a rendőrséghez, a Családsegítő Központhoz és számos civil szervezethez fordulhatnak segítségért, melyről tájékoztatást kapnak.

A Családsegítő Központ által biztosított konfliktuskezelési megoldások:

- Mediáció: Célja a felek közötti konfliktusok feloldásának elősegítése, közöttük megállapodás létrehozása, és annak mindkét fél részéről történő betartása.
- Család- és párterápia: Célja a felek közötti konfliktusok feloldásának elősegítése,

A rendőri eljárásokban Dabas város illetékességi területén az női sértettek és sértetté válások* száma 2018–2022. években az ENYÜBS honlap adatai alapján						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023 (részadat)
Kapcsolati erőszak (az emberi méltóságot súlyosan sértő, megalázó és erőszakos magatartás tanúsításával)				1		
Kapcsolati erőszak (könnyű testi sértéssel)		1		1		
Kapcsolati erőszak (súlyos testi sértéssel vagy súlyosabban minősülő könnyű testi sértéssel)				1	1	
Kiskorú veszélyeztetése	1				1	
Kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása		1			1	
Személyi szabadság megsértése		1				
Szexuális erőszak (erőszakkal, az élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel az elkövető hozzátartozója vagy nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése, illetve egyéb módon hatalma vagy befolyása alatt álló személy sérelmére)			1			
Szexuális erőszak (erőszakkal, illetve az élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel)			1			
Tartási kötelezettség elmulasztása	2	6	4	2	2	
Zaklatás	2	1	2		2	
Zaklatás (házastárs volt házastárs, élettárs, volt élettárs sérelmére)		1	1	1	2	
Zaklatás (személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó cselekménnyel fenyegetve)	1		1		3	
Zaklatás (személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó cselekménnyel fenyegetve házastárs volt házastárs, élettárs, volt élettárs sérelmére)	1		1			
Testi sértés (könnyű)	1	3	3	2		
Testi sértés (könnyű, védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére)					1	
Testi sértés (súlyos)	3	1	4	3	2	
Testi sértés (súlyos, halált okozó)	1					
Olyan ideiglenes megelőző távoltartó határozatok száma ahol a bántalmazott nő	2	2	12	13	31	25

Forrás: Dabasi Rendőrkapitányság

5.5 KRÍZISHELYZETBEN IGÉNYBE VEHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK (PL. ANYAOTTHON, CSALÁDOK ÁTMENETI OTTHONA)

Az Szt. alapján a családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.²⁴

Sajnos Dabas Város Önkormányzata nem rendelkezik anyaotthonnal, családok átmeneti otthonával, sem feladatellátási szerződéssel.

5.6 A NŐK SZEREPE A HELYI KÖZÉLETBEN

Mind a város intézményeiben, mind a Polgármesteri Hivatalban a női vezetők aránya magas, a Képviselő-testület 12 tagja között 2 női képviselő van, egyikük az alpolgármesteri tisztséget is betölti.

5.7 A NŐKET HELYI SZINTEN FOKOZOTTAN ÉRINTŐ TÁRSADALMI PROBLÉMÁK ÉS FELSZÁMOLÁSUKRA IRÁNYULÓ KEZDEMÉNYEZÉSEK

A településen született kisgyermek száma 2010 óta magas. Emellett jelentős mértékű a jellemzően fiatal, kisgyermekes családok aránya a betelepülő új lakosok között. A családok számára létfontosságú, hogy amilyen hamar lehet, a szülők visszatérhessenek a munkaerőpiacra. A lakosság zömmel nem helyben dolgozik, jelentős mértékű az ingázó munkavállalók száma. A bölcsődei, óvodai férőhelyhiány megoldása szükséges, hogy a dabasi kisgyermek a kezdetektől fogva helyben nevelkedhessenek és helyben vegyék igénybe a szükséges szolgáltatásokat.

5.8 KÖVETKEZTETÉSEK: PROBLÉMÁK BEAZONOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK MEGHATÁROZÁSA.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Megnövekedett gyereklétszám	Bölcsődei, óvodai, iskolai férőhelyek bővítése
A 180 napnál hosszabb ideje állást kereső nők számának csökkentése	Részmunkaidős állás, home office lehetőségek biztosítása
Problémát jelent a gyermekek nyári szünidő alatti elhelyezése, szünidőben igénybe vehető nyári táborok árának kifizetése különösen több gyermek esetében	Kedvezményes, vagy ingyenes nyári táborok létesítése, gyermekek nyári táboroztatásának támogatása
A lakosság egészsége nem megfelelő, az életminőség javítása a nők körében is szükséges	Prevenációs programok, szűrővizsgálatok, hasznos szabadidőprogramok szervezése
Magas a bántalmazott nők száma	A bántalmazott nők figyelmének felhívása arra, hogy milyen intézmények felé jelezhetik a bántalmazást. Prevenációs előadások szervezése.

²⁴1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 64. § (1) bek.

6. AZ IDŐSEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Idős embereknél is az emberi méltóság, szociális biztonság érdekében hosszú távú, világos programokra van szükség.

A 65 év felettiek száma 1,66 milliőről 1,89 millióra, aránya 16,6%-ról 19,3%-ra nőtt 2010-ről 2019-re. A demográfiai helyzet változása „erőteljes hatással van a szociális védelmi rendszerekre, nyomás alá helyezi a nyugdíjrendszerek fenntarthatóságát, és megnöveli az igényt a tartós időskori ápolás-gondozásra.” Az idősödő társadalomban nő a jelentősége a kor alapú diszkriminációnak (ageizmusnak). „Az idősödés nemcsak a gazdaságilag fejlett és fejletlenebb társadalmakban okoz különböző gondokat, hanem különböző kezelést követel egyazon államon belül is konjunktúra és válság idején. A gazdasági krízisek befolyásolják a munkaerőpiacot, ahol jelen vannak a munkaerőpiacra belépni kívánó fiatalok, és az azt elhagyni kívánó, és elhagyni nem kívánó idősebb munkavállalók.”

Az idősügynek választ kell adnia számos lényeges, és sürgető kérdésre:

Különösen a feminizációra. A demográfiai trendek régóta a nők hosszabb életkilátásait mutatják, és a nők, akiknek a jövedelme még mindig kisebb mint a hasonló képzettségű és munkakörű férfiaké, idősen is kisebb nyugdíjra számíthatnak, előzvegyűlten pedig – ha vannak – gyermekeik vagy a köz támogatására inkább rászorulnak, mint a családban élő idősök.

Választ kell adnia az izolációra, az elmagányosodásra. A gyermekek számának csökkenése és a nukleáris család terjedése miatt az idős emberek egy része elszigetelődik.

Választ kell adnia az ún. Handicap jelenségre. A fogyatékossgal élők öregkora nehezebb, mint a társadalmi többségé, sőt a fogyatékossg sok esetben éppen időskorban bontakozik ki, a fehér és a más színű botok, a halálkészülékek, a szemüvegek, a „tolószékek” az idősebb generációk körében gyakoribbak.

Választ követel a gettósodás jelensége. Nem annyira regionális értelemben, mint inkább „leépülő településrész vagy épület” értelmében az idősök által lakott házak, területek a kevésbé trendi, kevésbé ellátott vidékekre helyeződnek, avagy az előregedő környéket az új típusú szolgáltatások – még akár az iskola is – elkerülik.

Gazdasági, társadalmi és kulturális tökeszegénység. A járadékok és juttatások értékének csökkenése jobban érinti az idősöket, és a szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket nehezíti, amely szolgáltatások például a mozgásban akadályozottak esetében létfontosságúak lehetnek az önálló élet lehetőségét például az önálló ételkészítés-beszerezést, avagy a temető vagy az utolsó barátok, rokonok meglátogatását veszélyeztethetik. Amit nem használsz, leépül. Ha nem beszélnek, nem vesznek részt közös cselekvésekben, nem kapnak és nem adhatnak szeretetet, akkor az emberek kulturálisan, mentálisan és fizikailag leépülnek. Generációk tapasztalatai, élményei és érzésvilága múlhat ki – reméljük, nem teljesen nyomtalanul. Ha nem segítik, segítjük, az idősöket például az infokommunikációs technológiák elsajátításában akkor ők az elmagányosodnak.

Választ kell adnunk a legális migráció kérdésére is. A fiatal éveikben szívesen látott, migráns munkaerő a társadalombiztosítás, és teljes kapcsolatrendszere révén a befogadó országban marad időskorában, ahol még sincsen úgy otthon, mint a kibocsátó országában.

Nagyon nagy feladat, hogy a negatív tendenciákat ellensúlyozzuk tudatos politikával, olyan fejlesztésekkel, amelyek képesek választ adni a demográfiai tendenciákra..

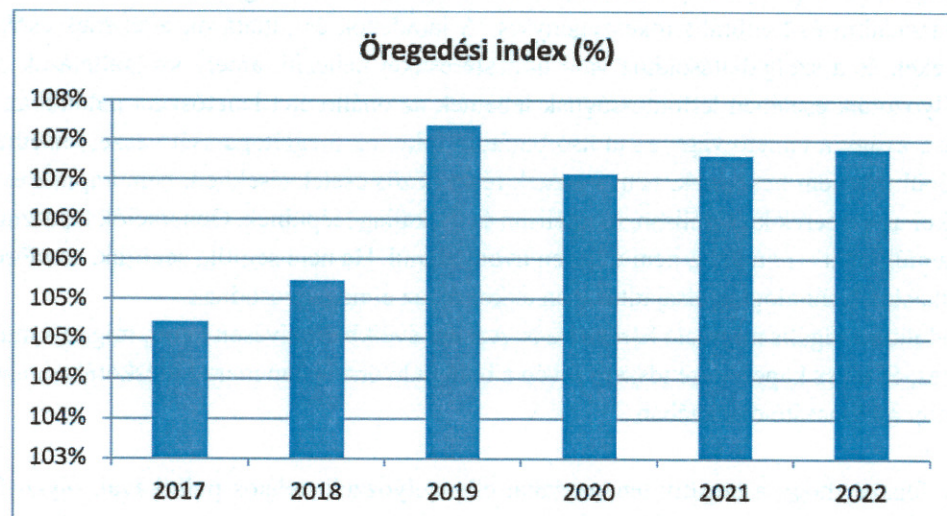
A társadalmi előregedés globális probléma ma Magyarországon. Az utóbbi évek munkanélkülisége, a közfoglalkoztatotti viszony gyakorisága sok időskorú esetben kisnyugdíjat, minimális jövedelmet eredményezett. Ennek következményeként a megélhetés gondja jelen van életükben. Mindez maga után vonja az alacsony életszínvonalat, az életminőségük romlását. Az időskorra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önálló képességük beszűkülése, a betegségek megjelenése. Az egyedüllét miatt gyakori a depresszió és a demencia kialakulása, a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia. Dabason is folyamatosan nő a 65 év feletti lakosok száma, mely 2022-es évben 3092 fő volt. Az idősök nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú- és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi

nyugdíj; az árvaellátás; a szülői nyugdíj; a baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint az özvegyi járadék. A megváltozott munkaképességű nyugdíjasok rokkantsági ellátásban és rehabilitációs ellátásban részesülhetnek. Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás, melyet a járási hivatal állapít meg. Az időskorúak járadéka jövedelmi jogosultsági határainak forintban kifejezett összegét a Kormány évente rendeletben határozza meg.

6.1 AZ IDŐSKORÚ NÉPESSÉG FŐBB JELLEMZŐI (PL. SZÁMA, ARÁNYA, JÖVEDELMI HELYZETE, DEMOGRÁFIAI TRENDEK STB.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0–14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	2 733	2 610	104,71%
2018	2 817	2 677	105,23%
2019	2 926	2 730	107,18%
2020	2 986	2 802	106,57%
2021	3 027	2 834	106,81%
2022	3 092	2 893	106,88%

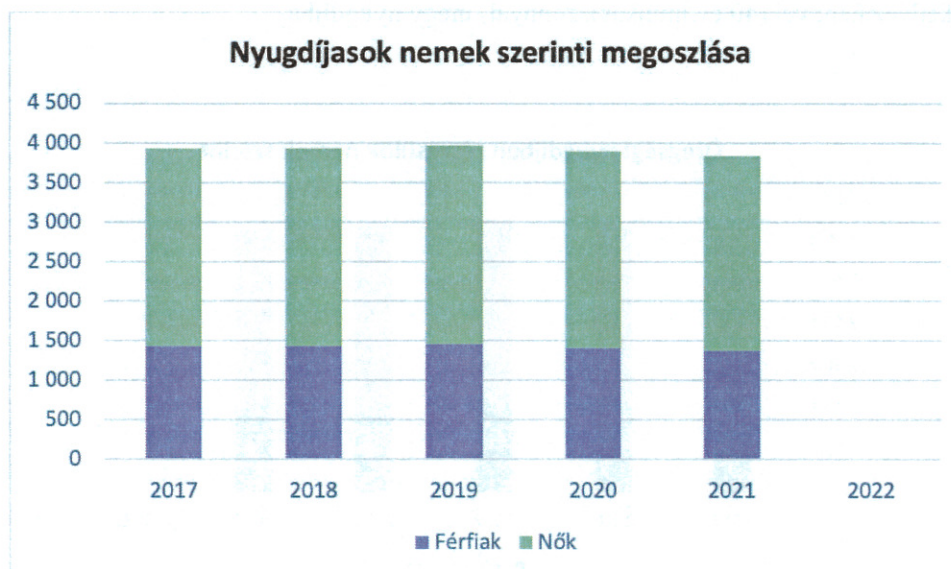
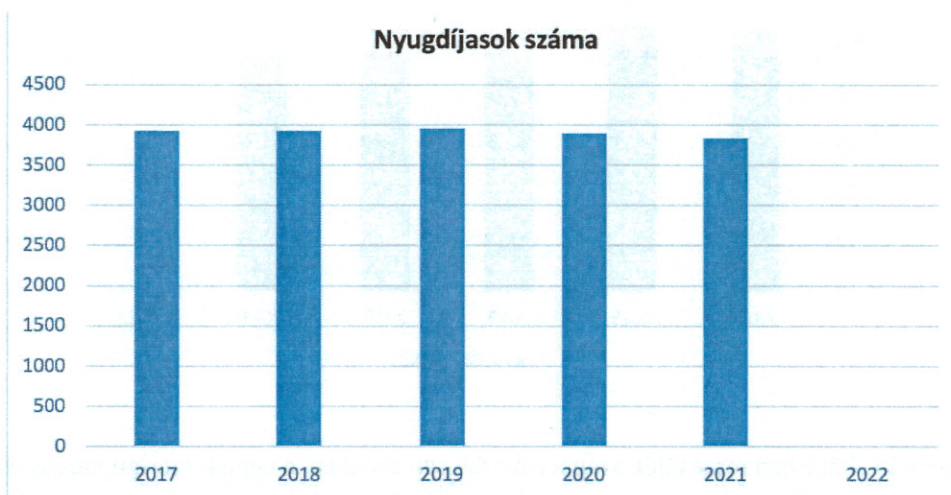
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Dabason mind a 65 év feletti állandó lakosok és mind a 0–14 éves korú lakosok száma emelkedő tendenciát mutat, bár a gyermekek létszámának növekedése kisebb mértékű. Fentiek miatt az öregedési index is nőtt, a 2017. évi 104,71%-ról a 2019. évi 107,18%-ra, majd a 2020-as év kismértékű csökkenést, majd a 21, 22-es év szinte stagnálást mutat.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	1 434	2 498	3932
2018	1 437	2 494	3931
2019	1 455	2 505	3960
2020	1 414	2 484	3898
2021	1 379	2 455	3834
2022	n.a.	n.a.	-

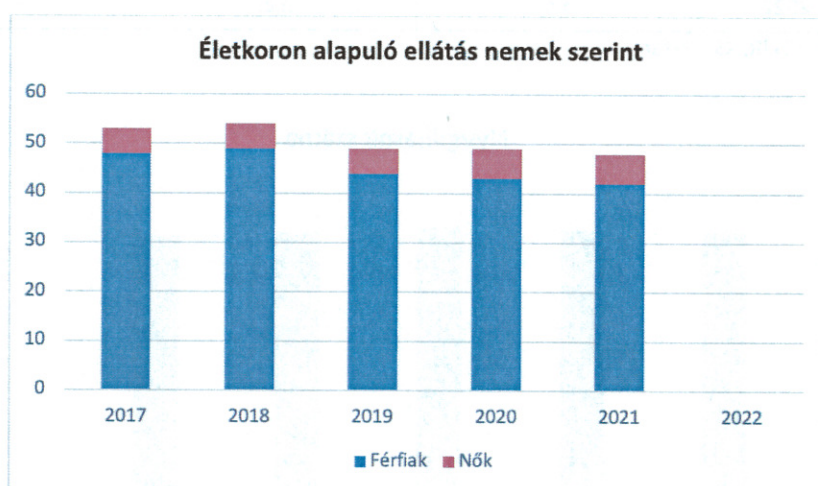
Forrás: TeIR, KSH Tstar

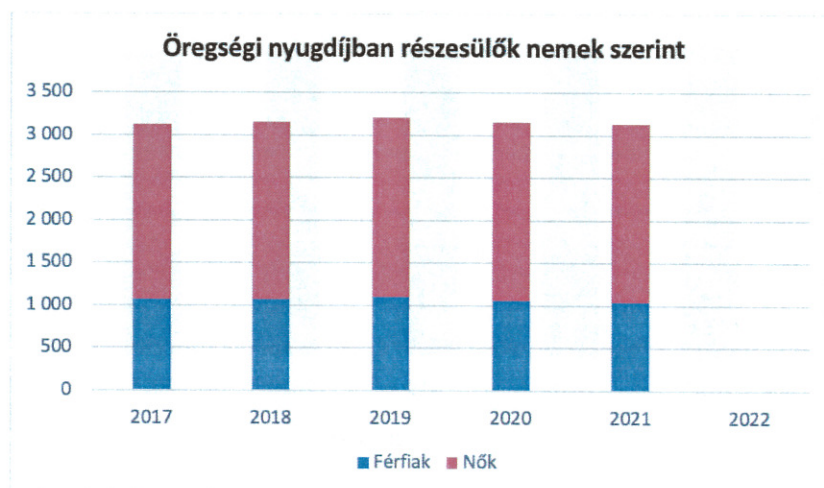
A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma folyamatosan változik, és 2019-ben meghaladta a 3960 főt. A nemenkénti megoszlás szerint a nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők nagyobb része nő.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	48	5	1 069	2 057	3	84	6
2018	49	5	1 072	2 082	5	64	6
2019	44	5	1 102	2 107	3	60	6
2020	43	6	1 065	2 089	5	58	4
2021	42	6	1 045	2 084	5	52	4
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	3

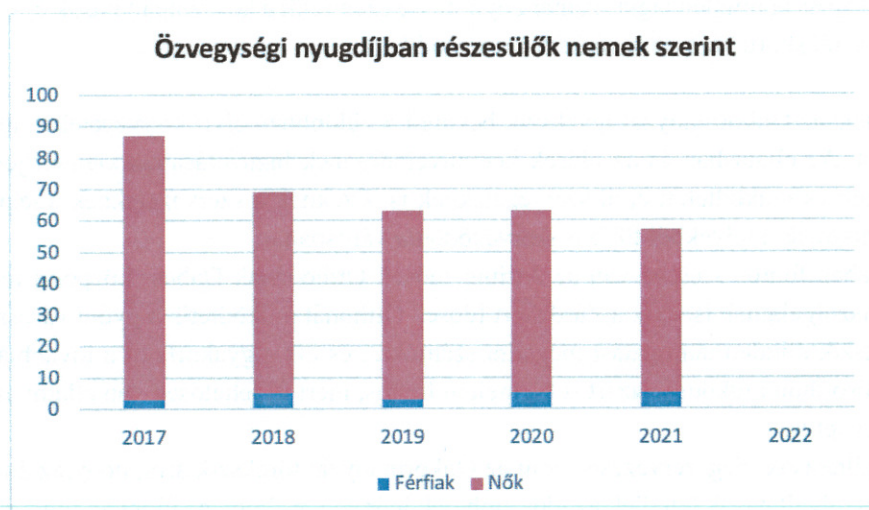
Forrás: TelR
KSH Törzs

Az életkoron alapuló ellátásban részesülők száma fokozatosan csökken, a nemek szerinti megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy a férfiak száma jóval meghaladja a nőkéét. Fenti adatok annak tudhatók be, hogy a nők nagyrésze kordkedvezményel (40 év munkaviszonnal) megy nyugdíjba.

Az öregségi nyugdíjban részesülők nemenkénti megoszlását vizsgálva ugyanazt tapasztaljuk, mint a nyugdíj és nyugdíjszerű ellátások nemenkénti megoszlása esetén – a mérleg nyelve esősen a nők felé billen.

Az özvegyi nyugdíjban részesülők száma csökken, nemek szerinti megoszlásban a férfiak száma körülbelül az összes ellátásban részesülő 10%-át teszi ki szemben a nők körülbelül 90%-val.

6.2 IDŐSEK MUNKAERŐPIACI HELYZETE

A munkaerőpiaci részvétel tekintetében nemcsak a 60 éven felüli korosztály mondható problematikusnak, hanem az idősödő (50–60 év körüli), még aktív korú korosztályoké is. A munkaadók a munkavállalókat az életkor előrehaladtával egyre kevésbé szívesen alkalmazzák. A nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen létesítenének munkahelyet, végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre az esély csekély, kivéve, ha speciális tudással, gyakorlattal rendelkeznek, amelyet a munkaadó nem tud más személy foglalkoztatásával megoldani.

a.) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		366	329	375	554	411
41–45 év (TS 042)	Fő	43	30	38	88	50	57
	%	11,75%	9,12%	10,13%	15,88%	12,17%	13,44%
46–50 év (TS 043)	Fő	39	46	44	50	53	47
	%	10,66%	13,98%	11,73%	9,03%	12,90%	11,08%
51–55 év (TS 044)	Fő	38	29	35	50	35	47
	%	10,38%	8,81%	9,33%	9,03%	8,52%	11,08%
56–60 év (TS 045)	Fő	26	34	29	42	29	31
	%	7,10%	10,33%	7,73%	7,58%	7,06%	7,31%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	40	40	34	53	58	49
	%	10,9%	12,1%	9,07%	9,57%	14,1%	11,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők kor szerinti megoszlását vizsgálva a 41–45 év között az egyik legmagasabb az álláskeresők száma, ezt követi 11,56%-al a 61 év feletti korosztály.

b.) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A helyi községkormányzatok terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú, de természetesen további cél az, hogy az ellátás színvonalát tovább emeljük. Az egészségügyi, szociális és közművelődési szolgáltatások

többsége a városi lakosság minden tagja számára nyitott, de ezen felül a közszolgáltatások egy része kor alapján kifejezetten a város időskorú lakossága részére szerveződik.

Az idősök ellátásába az Önkormányzat igyekszik bevonni a különböző civil szervezeteket, alapítványokat, illetőleg egyházakat. Az ellátásban és az idősök közművelődésének biztosításában kiemelt jelentősége van az idősök által alapított és működtetett civil szervezeteknek is. Ezeknek a szervezeteknek a legnagyobb részét a nyugdíjasklubok alkotják, melyekből több is szerveződött a városban.

Az idősök ellátásában fontos szerepe van az Átrium Idősök Otthonának Dabas központi részén, valamint a Katolikus Szeretetszolgálatnak is, akik a Zárdakert Idősök Otthonát működtetik a gyóni városrészében. Az Önkormányzat igyekszik minden támogatást megadni számukra, és ezt a gyakorlatot a továbbiakban is szeretné folytatni. A két időotthon működése azért is kiemelten fontos, mert itt lehetőség van ellátni az Alzheimer-kórban szenvedő idősöket is.

A városi közszolgáltatások megszervezése során az Önkormányzat törekszik arra, hogy az általa vagy részben általa nyújtott közszolgáltatások lefedjék az idős emberek igényeit, és hogy az újonnan felmerült igényekre is a lehető legrövidebb időn belül tudjon releváns választ, illetve megoldást találni.

Alapvető cél az, hogy az idősök számára biztosítva legyen az aktív életvitel folytatása, ezzel egy primer prevencióval csökkenthető legyen az idős emberek pszichés betegségeinek kialakulása, és az elmagányosodás érzése. Mivel nincs egységes öregedési minta, így törekedni kell arra, hogy a rendelkezésre álló erőforrások gazdaságos felhasználásával biztosítva legyen az idősök személyre szabott ellátása is.

NYUGDÍJASKLUBOK

A város legrégebbi, rendszerváltoztatás idejében megalakult első civil szervezetei a városban működő nyugdíjas klubok, amelyek a helyi társadalom fontos közösségei. Jelentős szereppel bírnak a helyi közösségi programok megszervezésében az időskorúak életkörülményeinek javításában. Sári kivételével minden településrészen működik nyugdíjas klub, amely mint civil szervezet az önkormányzattal együttműködésben, önkormányzati fenntartású közösségi színtérben, vagy közművelődési intézményben végzi tevékenységét. Kiemelkedő szerepe van ezeknek a szervezeteknek és érdeklődési kör szerinti csoportjainak (énekkar, torna csoport... stb.) az időskorúak társas kapcsolatainak megőrzésében, társadalmi szerepvállalásukban, az egészségmegőrzésben, kulturális szabadidő eltöltésben, művelődésben, valamint a kortárs hatás és a különböző korosztályok közötti kapcsolatépítés révén a helyi társadalmi kohézió megtartásában.

A városban működő nyugdíjas klubok:

- Bátki János Nyugdíjas Klub- Dabasi- Szőlő
- Dabas Városi Nyugdíjas Klub- Dabas
- Dinnyés Lajos Nyugdíjas Klub- Dabas, Gyón
- Gyóni Géza Nyugdíjas Klub- Gyón
- Köztisztviselők Nyugdíjas Klubja- Dabas
- Szépkorúak Dabasi Egyesülete Dabas
- Evangélikus Nyugdíjas Klub - Gyón

DABASI SENIOR AKADÉMIA – mert tanulni sohasem késő

A Milton Friedman Egyetem Folyamatos Tanulás Projektközpontjának küldetése az 50 év feletti korosztály támogatása és bátorítása, hogy aktív életet éljenek, s törekedjenek az élethosszig tartó tanulásra. Immár több mint tíz éve, a budapesti székhelyű egyetem, Magyarország 46 településén, ingyenes képzéseket, illetve elérhető és megfizethető, az aktuális igényekhez igazodó tantervet biztosít az „50 plusz” generációnak. Dr. Jászberényi József a projektközpont vezetője, felnőttképzési igazgató segítségével a 2019-es esztendőben városunk is bekapcsolódott a szenior akadémiák országos rendszerébe. Az egyetem Folyamatos Tanulás Projektközpontjának programajánlata alapján, 2019 tavaszán 2 felvezető előadást, majd ősszel 7 (egy félévbe tervezhető) előadást tartott a dabasi „60

plusz”, nyugdíjas, szépkorúak részére. A szenior akadémia Dabas Város Önkormányzata és a Munkahely a Családokért Alapítvány támogatásával indulhatott el, így a részvétel ingyenes, de előzetes jelentkezéshez kötött.

Az Akadémia minden évben megrendezésre kerül, egyre bővülő létszámmal. Természetesen a pandémia hatása itt is érzékelhető volt.

A pandémia egészségre gyakorolt utóhatásai, az időskorúak egészségi állapota, az egészségmegőrző javaslatok, a szenior lakosság jelzései alapján a szenior mozgásprogramok szervezése és lebonyolítása még nagyobb jelentőséggel bír. Fontosnak tartjuk napi mozgásprogramok hatékony beillesztését az idősök mindennapi életébe a fizikai és lelki egészség egyensúlyának megtartását, ezért folyamatosan kínáljuk a 60+ generációnak öt különböző mozgásforma lehetőségét:

1. **Labdatorna**, gyógytorna, tévétorna (gerinctorna, egyensúlytréning, keringésjavító-, légzőgyakorlatok, állóképesség-javító, izomlazító, feszültségoldó tornagyakorlatok gyógytornászok vezetésével, labdával és egyéb segédeszközökkel)
2. **Vízitorna** (úszás nélküli, vízben végezhető tornagyakorlatok vízi segédeszközökkel)
3. **Örömtánc** (szakoktató vezetésével, beltéri és kültéri helyszínen, csoportos foglalkozás, kör és ülőtánc formációkkal)
4. **Kerékpározás** (túra vezetővel, a település kerékpárútjain, maximum 10 km, változatos útvonalakon, rövid ismeretterjesztő programokkal, saját vagy ingyen kölcsönözhető kerékpárral)
5. **Gyaloglás** (túra vezetővel, a település kiépített gyalogos útvonalain, belterületi zöldfelületek érintésével, maximum 10 km, túrabot ingyen kölcsönözhető.

A mozgásprogramok megismertetéséhez 2021-ben és 2022-ben egyhetes **nyári tábor került megszervezésre**, délutánra tervezett eseményekkel. Az igényfelmérések követően indítottuk a mozgásformációk különböző csoportjainak **rendszeres foglalkozásait, 2021 július hónapjától, heti egy alkalommal**, párhuzamosan futó és átjárható keretekben. A vízitorna kivételével a felsorolt mozgási lehetőségeknek az akadémia állandó helyszíne a Halász Móricz-kúria Közösségi Szintér és a település kerékpár és gyalogútjai adnak helyet. Helyi szakemberek, vállalkozók, nyugalmazott pedagógusok, diákmunkások biztonságos, szakszerű szakmai vezetésével és segítségével működő foglalkozások szervezésére gondoltunk. **Az ingyenesen igénybe vehető szenior mozgásprogramok indítása**, az idősök egészségére való odafigyelés az önkormányzat célkitűzése, ezáltal a helyszínen, a szükséges eszközökben, az uszodai belépőkben, a szakmai vezetők tiszteletdíjában támogatásokat vállal, illetve a költségekhez pályázati forrásokat céloz meg.

KIMOZDÍTÓ PROGRAM

2022 tavaszán három településrészen Sáriban, Gyónon és Dabasi-szőlőben indította el az elsősorban egyedülálló időskorúakat megszólító Kimozdító Programot Dabas Város Önkormányzata. A heti rendszerességgel megrendezésre kerülő délelőtti programokat a településrészek szinterei szervezik a kimozdító csoportok koordinátoraival. A csoportfoglalkozásokra a résztvevőket az önkormányzat kisbusszal juttatja el, így a nehezen mozgó, vagy mozgáskorlátozott időskorúak az otthonuktól biztonságban kísérő felügyelete mellett juthatnak el a programra. A Kimozdító programokon többféle tematikus tevékenységet végezhetnek az idősök. A programok során művészetterápiás, memória tréning, irodalmi, zenei, filmművészeti, hitéleti, hagyományörző, történelmi előadások és foglalkozások, tematikus beszélgetések segítik a résztvevőket a tartalmas időtöltésben. A három kimozdító csoport időszakonként összevont programokat is megvalósít, amelyen 50-70 szépkorú vesz részt. A városrészi közösségi szinterek művelődésszervező munkatársai szociális alapképzési tanfolyamon vettek részt a Dabasi Család és Gyermejkölési Szolgálat és Központ szervezésében, hogy szociális készségeiket, egészségügyi ismereteiket, konfliktuskezelési képességeiket elmélyítsék, mindezzel a csoportokban folyó szakmai munka minőségéhez nagyban hozzájárulnak.

IDŐSEK VILÁGNAPJA

Városunkban minden évben köszöntjük a 65 évnél idősebbeket az Idősök Világnapja alkalmából. Ehhez a világnaphoz kötődően az önkormányzat munkatársai szeptember közepétől két héten keresztül felkeresnek minden

Dabason élő 65 év feletti időskorút, hogy személyesen átadják az idősek napi eseményre szóló meghívót és az önkormányzat időskorúak egészségmegőrző támogatását, azaz alma csomagját/ vásárlási utalványát. Ez a két évtizedes múlttal rendelkező kezdeményezés minden időskorút, azaz évente mintegy 3200 főt érint. Az idősek napi gálaműsorra a városi sportszarnokba busz illetve kisvonat járatral juthatnak el a szépkorúak, a járatokon és az eseményen a közösségi szinterek munkatársai kísérik és segítik őket.

c.) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A legtöbb vállalkozásnál kevésbé, vagy egyáltalán nem aknázzák ki az idősebb munkaerő tudásátadással kapcsolatos hasznosságát. Az idősödő munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi állapotból és a képzettségbeli hiányosságokból eredő problémákra vezetik vissza a munkaadók, amely problémák költségessé teszik az idősödő munkavállalók alkalmazását.

6.3 A KÖZSZOLGÁLTATÁSOKHOZ, KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉSHEZ, INFORMÁCIÓHOZ ÉS A KÖZÖSSÉGI ÉLET GYAKORLÁSÁHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

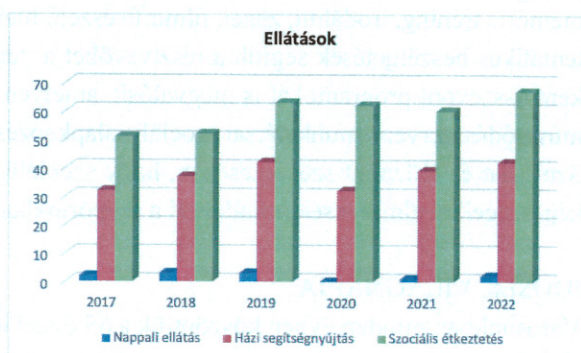
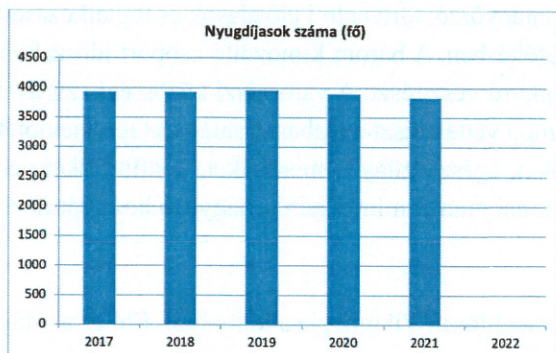
a.) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	1 434	2 498	3 932
2018	1 437	2 494	3 931
2019	1 455	2 505	3 960
2020	1 414	2 484	3 898
2021	1 379	2 455	3 834
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	2 733	2	32	51
2018	2 817	3	37	52
2019	2 926	3	42	63
2020	2 986	0	32	62
2021	3 027	1	39	60
2022	3 092	2	42	67

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 65 év feletti lakosság száma folyamatosan emelkedik, 2022. évben már meghaladja a 3000 főt. A nappali ellátásban részesülők száma 2017 és 2022 közötti időszakban minimális volt 0–3 fő között mozgott. A házi segítségnyújtásban részesülők száma 2017–2022 között emelkedett, a 2022-es évben 42 fő volt. A szociális étkezésben részesülők száma 51 és 67 fő között mozgott, emelkedő tendenciát mutatva. Az idős embereknek az életkor előrehaladásából természetesen fakadó egészségi problémái különösen indokolják, hogy számukra kiemelten biztosított legyen az egészségügyi, ápoló-gondozó ellátásokhoz való hozzáférés. Az idős népesség növekedése az egészségügyi és szociális szolgáltatási rendszerre is nagy terhet fog jelenteni. Az idős emberek szolgáltatásokhoz való hozzáférést, különösen a segédeszközökkel közlekedőket, nagymértékben befolyásolja az épített környezet akadálymentessége.

A házi segítségnyújtás és a falu/tanyagondnoki szolgáltatás, olyan feladata a családsegítésnek, mely a nappali melegektől távolmaradó idős emberek esetében is biztosítja az idős emberek szociális, és közszolgáltatásokhoz való hozzáférést. A házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy számára a saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes. Az ellátás az igénylő, illetve annak törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik. Ezt követően felméri az igénylő egészségi, szellemi és fizikai állapotát, megállapítják a gondozási szükséglet mértékét, és ennek megfelelően a szükségletekhez igazodóan állapítják meg a részére nyújtott szolgáltatásokat.

A falu-/tanyagondnoki szolgáltatás olyan szociális alapellátási forma, amelyet főállásban, teljes munkaidőben (heti 40 óra), közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott falu-/tanyagondnok alkalmazásával és a szolgáltatás jellegéhez igazodó gépjármű üzemeltetésével biztosítanak, csökkentve ezzel az aprófalvak és a külterületi lakott helyek szolgáltatás- és intézményhiányból eredő hátrányait.

DABASON A HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁSRÓL A DABASI CSALÁD-ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT ÉS KÖZPONT GONDOSKODIK:

Házi segítségnyújtás:

2022. január 1-jén 39 fő ellátottjuk volt. Ez a létszám az év folyamán 18 fővel emelkedett és 15 fővel csökkent elhalálozás, illetve lemondás miatt. Az év végét 42 fővel zárták. Három fő csökkentett térítési díjat fizetett, míg 3 fő jövedelem hiányában, illetve szociális rászorultság miatt ingyenesen vette igénybe a szolgáltatást. Az ellátottak közül 12 férfi és 30 nő van. Az ellátottak életkora nagyon megoszlik. Mindenkinek a személyes gondozás és a szociális segítség ellátási formát nyújtják. 2021 évben 5 fő részesült szociális segítségben, de az egészségi állapotuk megromlása miatt részükre is személyes gondozást biztosítottak. 3 fő ágyban fekvő magatehetetlen ellátottat láttak el nap mint nap. A városban nagyon jó a háziorvosokkal való kapcsolat, mindenben segítenek a gondozónőknek. A hospice szolgálattal is jó az együttműködés, egymás munkáját segítik. Az idős otthonokkal is szoros a kapcsolat.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

2022. január 1-jén 34 fő ellátottjuk volt. Ez a létszám az év folyamán 7 fővel emelkedett és 9 fővel csökkent elhalálozás, illetve lemondás miatt. Az év végét 32 fővel zárták. Mindenki teljes térítési díjat fizetett a szolgáltatásért. Az ellátottak közül 9 férfi és 23 nő van. 25 fő 80 év feletti. 2022. január 1-jétől új szolgáltató biztosítja a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást. Az ellátottak és hozzátartozóik biztonságban érezték magukat, hisz 24 órás felügyeletet biztosítottak ezzel a szolgáltatással. Az idős emberek gyorsan megtanulták az új készülék használatát.

Étkezés:

2022. január 1-jén 60 fő megállapodással rendelkező étkező volt. Mindenkinek a lakására szállították az ebédet. Az év folyamán 27 fővel bővült a létszám, viszont 18 fő elhalálozás vagy lemondás miatt nem vette igénybe a szolgáltatást. 2022. december 31-én 67 fő étkezett. 20 fő csökkentett térítési díjat fizetett, illetve 14 fő szociális rászorultság miatt ingyenesen vette igénybe a szolgáltatást. Az ellátottak közül 26 férfi és 41 nő van. Itt az ellátottak vegyes korosztályúak. Az ebédet Kakucsról, a Sakál tanyából szállítják.

b.) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A feladat magában foglalja a közművelődési alapszolgáltatások megszervezését, meghatározott pénzügyi tá-

mogatás biztosítását, valamint a helyi lakosság képviselőinek biztosítását a közművelődési feladatokkal kapcsolatos döntések előkészítésében. Magában foglalja továbbá a művelődő közösségek létrejöttének elősegítését, működésük támogatását, fejlődésük segítését, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítását (a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése, az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítását). E feladat tartalmazza továbbá a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítását, az amatőr alkotó- és előadóművészeti tevékenység feltételeinek biztosítását, a tehetség gondozás és tehetségfejlesztés feltételeinek biztosítását, valamint a kulturális alapú gazdaságfejlesztést).

Az idősök többségének a kultúrára, szórakozásra már nagyon kevés pénz jut. A magas gyógyszerkiadások és rezsi költségeik miatt nemigen gondolnak szórakozásra. Igyekeznek kihasználni az egyesületek, idősklubok adta lehetőségeket, ahol ingyenesen vagy nagyon kedvezményesen jutnak kulturális és szórakozási lehetőséghez. Településünkön az alábbi nyugdíjas klubok működnek:

- *Bátki János Nyugdíjas Klub Egyesület*
- *Dabas Városi Nyugdíjas Klub Egyesület*
- *Dinnyés Lajos Nyugdíjas Klub Egyesület*
- *Gyóni Géza Nyugdíjas Klub Egyesület*
- *Köztisztviselők Nyugdíjas Klubja*
- *Szépkorúak Dabasi Egyesülete*
- *Evangelikus Nyugdíjas Klub*

A Városi Könyvtárban és Közösségi Házainkban, különösen a Halász Móricz-kúria Közösségi Szintéren a Dabasi-szőlősi Közösségi Ház Közösségi Szintéren és a Nemes-kúria Közösségi Szintéren rendszeresen, ingyenesen termet biztosítanak a városban működő nyugdíjaskluboknak. A nyugdíjasklubok folyamatosan gondoskodnak a klubtagok hasznos időtöltéséről, szórakozásáról, magányuk oldásáról, társas kapcsolatok alakulásáról, buszos kirándulások szervezéséről. A programok összeállításánál figyelembe veszik az idősök érdeklődési körét, igényeit. Önkormányzatunk pályázati úton támogatást nyújt a programok lebonyolításához. Közkedvelt a színházak, múzeumok látogatása. Sokszor adódik alkalom zenés összejövetelek szervezésére, ezt különösen szeretik a klubtagok. Tekintélyes létszámmal vesznek részt ezeken az eseményeken.

c.) idősök informatikai jártassága;

A különböző generációk informatikai jártasságában jelentős különbséget tapasztalhatunk. Ezen különbségek mérséklésére már évekkel ezelőtt számos kezdeményezés indult országos szinten, ahol az idősebb korosztály ezirányú ismereteinek bővítése volt a cél. Az okoseszközök elterjedése és mindennapi használata ennél a korosztálynál is megjelent. Összességében elmondható, hogy az idősebb generáció egyre inkább felzárkózik és egyre jártasabb lesz az online térben, várható, hogy a jövőben ez a különbség egyre csökken.

d.) a generációk közötti programok.

Dabas Város Önkormányzata különös figyelmet fordít arra, hogy generációk közötti programokat szervezzen, így közelebb hozva egymáshoz a gyerekeket és az időskorúakat.

Ezeknek a programoknak minden városrészi közösségi szinten kiemelt szerepet tulajdonítanak, legyen szó hagyományörző közösségi tevékenységekről, társadalmi eseményekről, népi ünnepélyekről. A sári és szőlősi városrészekben a néphagyományörző események (káposzta savanyítás, Kyselica, körmenetek, szüret, szüreti felvonulások, hagyományörző disznótorok, nótaestek) során kiemelten figyelnek a generációk közötti együttműködés, tudás átadás szerepére. Kiemelkedő példák a gyóni városrész eseményei, a Kalitka Játszótér megnyitása, amin a Dalkör tagjai és kisiskolás gyerekek közös körjátékokkal kedveskedtek az odalátogatóknak.

A Horgoló klub tagjai számtalan kora-polipót és kora-zsákot készítettek, a helyi és a Délpesti Centrumkórház koraszülött osztályán cseperedő babák számára.

Az Orimami klub tagjai a 4 Szirom Családi Bölcsőde Hálózat tavaszi dekorációját színesítették különleges hajtogatott papírvirágokkal, cserébe a bölcsisiek egy Anyák-napi műsorral kedveskedtek nekik.

A gyóni ovisok számtalan mozgásfejlesztő foglalkozáson vettek részt a Senior Akadémia keretein belül. Ilyen

volt a nagylabdatorna, egyensúlytréning, kimozdító programok. Legutóbb az Akadémia tagjai a Fel című mesét közösen nézték meg a Gyóni Géza Általános Iskola 4. osztályos diákjaival, majd közösen dolgozták fel a mesét. A több generációt felölelő programok szervezése, a diákok bevonása, a közösségi szolgálat keretein belül is megvalósult. Az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány következménye miatt kihirdetett járványügyi veszélyhelyzet miatt ezen programok szervezése a 2020–2022-es évben kissé nehézkes volt. Dabas Város Önkormányzatának szervezetében azonban nagyon sok középiskolás teljesített közösségi szolgálatot, nagy segítséget jelentettek adománygyűjtésben és -osztásban, valamint az időseknek szervezett programok lebonyolítása során.

6.4 AZ IDŐSEKET, AZ ÉLETKORRAL JÁRÓ SAJÁTOS IGÉNYEK KIELÉGÍTÉSÉT CÉLZÓ PROGRAMOK A TELEPÜLÉSEN

Feladatként jelentkezik az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése. Hangsúlyt kell fektetni az alkalomszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok biztosítására, a népbetegségek számító betegségek kiszűrésére, különösen a vércukor, vérnyomás, koleszterin stb. Fontosak az idősekre és az idős korosztály számára az életmód-tanácsadások, az egészségfejlesztő közösségi programok, a szűrővizsgálatok, amelyek lehetőséget biztosítanak az egészséges életmód megismerésére, valamint nagyban hozzájárulnak az elsődleges és másodlagos megelőzéshez, továbbá a testi és lelki egészség megőrzéséhez (Városi Egészségnap). Az idős állampolgárok a bűnelkövetések szempontjából fokozott veszélynek kitett csoport, kevés ismerettel rendelkeznek a potenciális veszélyekről. Fontos feladat az idősek részére az áldozattá válás megelőzését szolgáló ismeretek terjesztése, felhívni a figyelmüket a fokozottan veszélyeztető bűncselekmények jellegére, részükre figyelemkeltő előadások szervezése, ismeretterjesztő anyagok minél szélesebb körben történő eljuttatása. Ezért fontos a személyes biztonság, a saját tulajdonuk védelmében történő segítségnyújtás. A jelenleg használatban levő dabasi térfigyelő kamerarendszer és annak folyamatos bővítése és korszerűsítése is erősíti és javítja városunk

közbiztonságát és a lakosság biztonságérzetét. Polgárőr Egyesület is működött korábban a településünkön, amely járőr-, közterületi-, és a rendőrséggel közös szolgálattal javította az itt élők biztonságérzetét. Sajnos az idei évben megszűnt a Polgárőr Egyesület. Közterületfelügyelőink a nappali időszakban hasonló tevékenységet látnak el. Évek óta kiemelt figyelmet fordít az önkormányzat az idős és szépkorú 90 éven felüli dabasi lakosok születésnapjára, a köszöntés során egy kis ajándékcsoomaggal kedveskedünk nekik, amelyet személyesen a polgármester ad át.

A rendőri eljárásokban Dabas város illetékességi területén az időskorú sértettek és sértetté válások* száma 2018–2022. években az ENYÚBS honlap adatai alapján					
	2018	2019	2020	2021	2022
Csalás (szabálysértési értékre a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére)			2		1
Emberölés (a bűncselekmény elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére különös kegyetlenséggel nyereségvágyból)		1			
Kifosztás (védekezésre képtelen illetve a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személytől való elvételrel)		2			

Forrás: Dabasi Rendőrkapitányság

6.5 KÖVETKEZTETÉSEK: PROBLÉMÁK BEAZONOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK MEGHATÁROZÁSA.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedül élők aránya magas, elmagányosodás jellemzi az időseket	Nyugdíjas civil szervezetek önkormányzati támogatása. Senior Akadémia hosszú távon való fenntartása
Könnyen válnak bűncselekmények áldozatává	Figyelemkeltő előadások, ismeretterjesztő anyagok minél szélesebb körben történő eljuttatása.
Egészségi állapotuk folyamatosan romlik	Szűrővizsgálatok, prevenció programok, városi egészségnap, mozgásos programok szervezése
Nehezen látják el magukat egyedül	Idősek Otthonában a lakók számának növelése, a bejutás elősegítése, esetleg nappali ellátórendszer bővítése
Magas gyógyszerköltségek terhelik őket	Önkormányzati támogatási összegek növelése, elérhetőségük elősegítése

7. A FOGYATÉKKAL ÉLŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel, csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. A fogyatékos emberek hátrányainak enyhítése, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása érdekében a jogalkotó alkotott törvényt. A Fot. 2. § (1)–(5) bekezdése alapján az állam köteles gondoskodni a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló intézményrendszer működtetéséről a nemzetgazdaság mindenkori lehetőségeivel összhangban. „Az ésszerű alkalmazkodás a fogyatékkal élő személyek igényeihez történő alkalmazkodást jelenti. Magában foglalja különösen meglévő létesítmények átalakítását, és olyan új épületek létrehozását, melyeket fogyatékkal élők is használhatnak, valamint olyan munkahelyi szerkezetátalakítás, rész munkaidős vagy módosított munkarendek, áthelyezés egy üres állásba, berendezések vagy eszközök beszerzését és módosítását, valamint vizsgák, képzési anyagok vagy szakpolitikák megfelelő kiigazítását vagy módosítását, illetve minősített olvasók vagy tolmácsok biztosítását és egyéb hasonló alkalmazkodást a fogyatékkal élők igényeihez. Az AB szerint az „ésszerű alkalmazkodás” az elengedhetetlen és megfelelő módosításokat és változtatásokat jelenti, amelyek nem jelentenek aránytalan és indokolatlan terhet, és adott esetben szükségesek, hogy biztosítsák a fogyatékosokkal élő személy alapvető emberi jogainak és szabadságainak a mindenkit megillető, egyenlő mértékű élvezetét és gyakorlását, pl. az egyetemes tervezés által. Az „egyetemes tervezésen” a termékek, a környezet, a programok és szolgáltatások oly módon történő tervezését értjük, hogy azok minden ember számára a lehető legnagyobb mértékben hozzáférhetőek legyenek: adaptálás vagy speciális tervezés szükségessége nélkül. Az egyetemes tervezés nem zárhatja ki a „fogyatékosokkal élő személyek csoportjai számára szükséges támogató-segítő eszközök és technológiák indokolt esetben történő használatát.”

A „Semmit rólunk nélkülünk” James Charlton 1998-ban megjelent könyvének címe, melyet az MNTFS 2030 így fogalmaz meg: „a közösségi részvétel és támogatás elve az egyenlő jogok alapján: a bizalomra, aktív részvételre, partneri együttműködésre építve a programok tervezésébe, végrehajtásába és ellenőrzésébe be kell vonni a célcsoportok így a roma közösség, a helyi önszerveződések és a közigazgatás képviselőit.” Az alapelv így vonatkozik a fogyatékkal élők szervezeteire, személyekre is.²⁸

A 2013. évi LXII. törvény szerint fogyatékos személy „az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással, illetve ezek bármilyen halmozódásával él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja;”. Magyarországon a legutóbbi, 2011. évi népszámlálás adatai szerint 490 578 fogyatékosan élő ember él, ami az összlakosság 4,91%-át tette ki. A fogyatékkal élők esélyegyenlőségét az alábbi elvek segítik:

- **Prevenció:** Egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján kell megtervezni.
- **Rászorultság,** illetve a legsebezhetőbbek fokozottabb védelmének elve.
- **A hátrányos megkülönböztetés tilalmának és az előnyben részesítés kötelezettségének elvei.**
- **A személyhez fűződő,** illetve a fogyatékos személyeket külön megillető speciális jogok védelmének, valamint a támogatott döntéshozatal elvének valamennyi általános szabályban érvényesülnie kell.
- **Szubszidiaritás elve:** a fogyatékos személyek a szükséges szolgáltatásokhoz a lakóhelyükön vagy ahhoz a lehető legközelebbi településen jussanak hozzá.
- **Integráció elve** feltételezi, hogy a fogyatékos emberek a mindennapi folyamatokban (pl. oktatás, szociális és gyermekvédelmi ellátás, foglalkoztatás, sport, kultúra) kapcsolatot létesíthetnek és tarthatnak fenn más emberekkel, valamint a társadalmi és gazdasági intézmények legszélesebb körével. Korszerű technikai eszközökön keresztül (internet, mobiltelefon). Korszerű módszerekkel (táv munka, távoktatás).

– A semmit rólunk, nélkülünk elve azt jelenti, hogy a fogyatékos személyek saját jogon vagy a maguk választotta képviselőik útján, értelmi fogyatékos, autizmussal élő és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek esetében saját jogon vagy szüleik útján részt vesznek az életüket meghatározó döntések előkészítésében, a döntésekben és a döntések végrehajtásában.

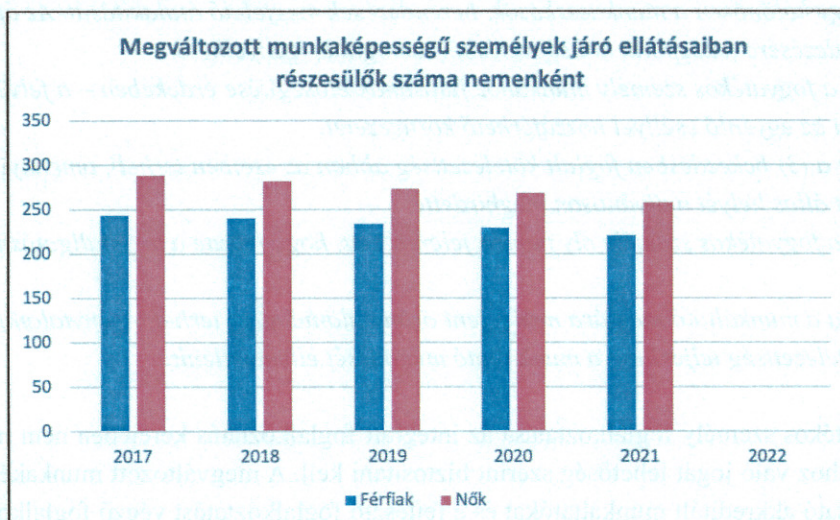
²⁸MNTFS 203. p. 23.

7.1 A TELEPÜLÉSEN FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ SZEMÉLYEK FŐBB JELLEMZŐI, SAJÁTOS PROBLÉMÁI

A fogyatékossgal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékossgal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékossgal élők és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. A fogyatékossgal érintetteknek a kedvezőtlen egészségi állapotuk és a társadalmi körülményeik miatt is számos nehézséggel kell megküzdeniük, melyek jelentősen befolyásolják a mindennapi életüket, illetve a társadalom által elfogadott normákhoz való igazodás is komoly küzdelemmel jár. Az önkormányzat egyik fontos feladata, hogy olyan környezetet és működtetést alakítson ki, hogy ezek a személyek egyenlő eséllyel érvényesülhessenek mindennapi életük során. Lehetővé tegyék a lakhatási és közlekedési eszközök használatát, a szociális és egészségügyi ellátást, az iskoláztatási és munkalehetőségeket, a kulturális és társadalmi életet, valamint a sport és a szórakozás területét is. A KSH 2011-es népszámlálási adatai alapján városunkban a népesség 4,04 százaléka él valamilyen fogyatékossgal. A fogyatékkal élők közel fele mozgássérült, ezt követően a leggyakoribb a hallássérültség és a gyengénlátás, vakság. Az adatok pontosságához hozzátartozik, hogy a 2011. évi népszámlálás tartós betegsége, illetve fogyatékossgalra vonatkozó kérdéseire nem volt kötelező a válaszadás. A 2022. évi népszámlálás során az egészségi állapotra vonatkozó adatok kitöltése önkéntes volt, így az adatok kiértékelése után sem kaptunk a fogyatékossgalok tekintetében pontos képet.

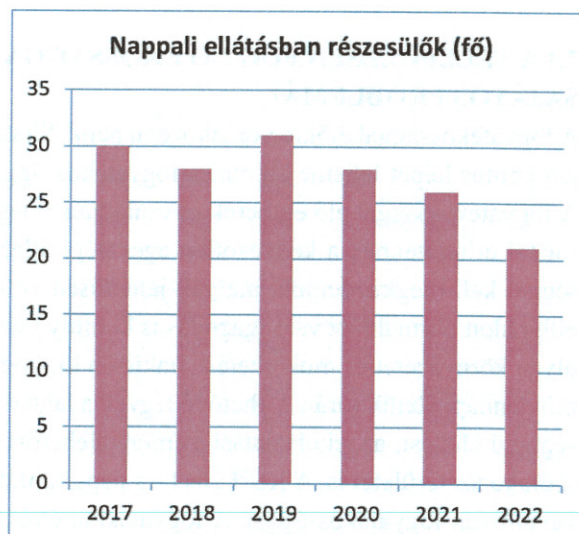
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	243	288	531
2018	240	281	521
2019	234	272	506
2020	229	268	497
2021	221	257	478
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TelR, KSH Tstar

A 7.1.1. számú táblázatból megállapítható, hogy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma a 2017. évi 243 főhöz képest az évek folyamán folyamatosan csökkent, a 2021-es évben már csak 221 fő részesült ilyen típusú ellátásban. A nemenkénti arányt tekintve a grafikonból jól látszik, hogy a férfiak számában a csökkenés mértéke hasonlóan alakul, mint a nők esetében, de összességében minden évben magasabb volt a megváltozott munkaképességű személyeknek járó ellátásban részesülő nők száma.

7.1.2. számú táblázat – Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	30
2018	28
2019	31
2020	28
2021	26
2022	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma 2017 óta csökkenést mutat, 2022-ben 21 fő volt.

a.) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerőpiaci lehetőségei erősen behatárolódtak. Az Újhartyánon és Örkényen működő magánvállalkozások együttműködnek a Reménysugár Fogyatékosok Napközi Otthonával és selyemvirág készítésébe vonják be az otthon lakóit. Mindkét magánvállalkozás célja, hogy a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű, elsősorban megváltozott munkaképességű munkavállalók munkaerő-piaci (re)integrációját támogassa, a megváltozott munkaképességű személyeket képessé tegyék a munkaerőpiaci integrációra, a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 15–16.§-a szerint: „15.§

(1) A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

(2) A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

(3) A munkáltató a fogyatékos személy munkához jutásának elősegítése érdekében – a felvételi eljárás során – köteles biztosítani az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet.

(4) A munkáltatót a (3) bekezdésben foglalt kötelezettség abban az esetben terheli, amennyiben

a) a megüresedett állás helyét nyilvánosan meghirdette,

b) az álláshelyre a fogyatékos személy oly módon jelentkezett, hogy jelezte a meghallgatáshoz szükséges speciális igényeit, és

c) azok biztosítása a munkáltató számára nem jelent aránytalanul nagy terhet. Aránytalanul nagy tehernek minősül az, ha a kötelezettség teljesítése a munkáltató működését ellehetetleníti.

16. § Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a fejlesztő foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés – jogszabályban meghatározottak szerint – támogatásban részesíti.”

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség és nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Nincs olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére.

b.) munkavállalást segítő lehetőségek;

Ezen a területen az Önkormányzat adattal nem igazán rendelkezik, több vállalkozás és az önkormányzat is foglalkoztat megváltozott munkaképességű embereket.

c.) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A megváltozott munkaképességűek esélye az integrált foglalkoztatási lehetőségek tekintetében kedvezőtlen, azaz a fogyatékos munkavállalók foglalkoztatását a piaci szféra nem vállalja fel. A munkahelyek jelentős része fizikai szempontból és problémaérzékenysége alapján is alkalmatlan fogyatékos munkavállalók fogadására. A fogyatékos munkavállalók foglalkoztatási esélyegyenlősége sérül.

d.) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Házi segítségnyújtás

- Házi segítségnyújtás keretében az igénybe vevő személy önálló életvitelének fenntartása érdekében a szükséges ellátást otthonában biztosítjuk, a dolgozók közreműködésével szociális segítséget vagy személyi gondozást nyújt az intézmény.

A szociális segítség magában foglalja:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítését.

7.2 FOGYATÉKKAL ÉLŐ SZEMÉLYEK PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSA, KEDVEZMÉNYEI

A fogyatékkal élő személyek számára jogszabály által biztosított ellátások:

- Fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- Megváltozott munkaképességű személyek ellátására jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a komplex minősítés alapján 60%-os vagy kisebb mértékű, és a jogszabályban meghatározott egyéb jogosultsági feltételekkel is rendelkezik. Az ellátás típusának meghatározása – mely lehet rehabilitációs ellátás és rokkantsági ellátás – a komplex minősítés ismeretében történhet meg.
- Rokkantsági járadékra jogosult az, aki a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70 százalékos mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. Nem akadály a rokkantsági járadék megállapításának, ha az igénylő fogyatékosági támogatásban részesül, illetve, ha az igénylő után családi pótlékot folyósítanak, továbbá az sem, ha a kérelmező munkaviszonyban, egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll.
- Közlekedési kedvezmény: a mozgáskorlátozott személyek esélyegyenlőségének előmozdítását szolgálja a közösségi közlekedésben való részvételük anyagi támogatása, melyet a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet határoz meg. A közlekedési kedvezmények két fajtája van, a személygépkocsi szerzési támogatás, és a személygépkocsi átalakítási támogatás.
- Parkolási igazolvány a mozgáskorlátozott személyt vagy az őt szállító jármű vezetőjét jogosítja fel különböző kedvezmények igénybevételére. A 218/2003.(XII. 11.) Korm. rendelet szabályozza a jogosultak körét. 2013. augusztus 1-jétől a jogszabályban meghatározott mozgásában korlátozott személyen kívül igazolványra a bizonyos – működési engedéllyel rendelkező – intézmények is jogosultak

7.3 A KÖZSZOLGÁLTATÁSOKHOZ, KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉSHEZ, INFORMÁCIÓHOZ ÉS A KÖZÖSSÉGI ÉLET GYAKORLÁSÁHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS LEHETŐSÉGEI, AKADÁLYMENTESÍTÉS

a.) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert. Ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmazottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök, és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

b.) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A meglévő középületek komplex akadálymentesítettsége a településen többségében megoldott. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Tehát az újonnan épülő középületek a jogszabálynak megfelelően már akadálymentesek.

c.) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A kulturális programok többnyire akadálymentesített helyszínen érhetőek el. A városban néhány közszolgáltató intézmény nem rendelkezik elég forrással ahhoz, hogy ne csak az intézmény belső terét, hanem annak közvetlen külső környezetét is akadálymentessé tegye, így jelentős mértékben sérülhet a fogyatékos emberek esélyegyenlősége a szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén.

d.) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Önkormányzatunk adattal nem rendelkezik.

e.) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról, a mozgáskorlátozottakra, valamint a vakok- és gyengénlátókra már külön figyelmet fordít az Önkormányzat.

f.) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A fogyatékkal élők nappali ellátását városunk a Reménysugár Fogyatékosok Napközi Otthona által biztosítja.

Az intézmény nappali ellátást biztosít enyhén, középsúlyosan vagy halmozottan fogyatékos személyek részére Dabason, illetve szabad kapacitás esetén Dabas vonzáskörzetében. Az ellátást igénybe vevőknek szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító közösségi szolgáltatásokat szervez.

Az intézmény szolgáltatásai közül kiemelendő az igény szerint meleg étel biztosítása, a szabadidős programok szervezése, szükség esetén az egészségügyi alapellátás megszervezése, hivatalos ügyek intézésének a segítése, a munkavégzés lehetőségeinek a megszervezése, életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése, speciális önszervező csoportok működésének, szervezésének támogatása, egyéni fejlesztő foglalkozásoknak a segítése.

Az intézmény minden rászoruló szívesen fogad, azonban a fogyatékosok otthonába nem vehető fel az a személy, aki:

1. három éven aluli,
2. önellátásra nem képes,
3. orvosi ellátást és állandó ápolást igényel,
4. veszélyeztető magatartást tanúsít.

Kivételes esetben - egyedi elbírálás alapján - ápolási díjban részesülő hozzátartozó fogyatékos gyermeke is felvehető az intézménybe.

Az ellátottak három hónapos próbaidővel kerülnek felvételre. Az intézményi ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője kérelmére történik, melyet az intézményvezetőnél kell benyújtani. Elutasítás esetén 8 napon belül a fenntartóhoz lehet fordulni fellebbezéssel.

A gondozottak be- és hazaszállítását az intézmény vállalja, a szállítás költségét az intézmény fedezi.

Az étkezésért étkezési díjat kell fizetni, az intézményi térítési díj alapja az 1993. évi III. 117. § a) pontja alapján az étellemezési térítés. A fizetendő térítési díj összege nem haladhatja meg a jogosult havi jövedelmének 30%-át.

g.) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Erre vonatkozóan Önkormányzatunk adattal nem rendelkezik.

7.4. FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐK SAJÁTOS IGÉNYEINEK KIELÉGÍTÉSÉT CÉLZÓ PROGRAMOK A TELEPÜLÉSEN

Dabason a Magyar Vöröskereszt Pest Megyei Szervezete és a Dabas és Térsége Látássérültjeinek Egyesülete (DATLE) szervezésében valósulnak meg programok.

A VGYKE széles körű szolgáltatást nyújt a vak, aliglátó és gyengénlátó emberek számára. Munkanapokon folyamatosan elérhető ügyfélszolgálati hálózatot tartanak fenn és helyi látássérült közösségeket szerveznek Dabason.

Támogató szolgálatot, segédeszközboltot, gyógy- és nyirokmasszázs szolgáltatást működtetnek, pszichológiai tanácsadást, készségfejlesztést, Braille, illetve IT okos eszköz oktatását végzik. Kulturális, egészségmegőrző, rehabilitációs és szabadidős programokat is szerveznek az érintettek részére. Ezen felül képzési lehetőségeket biztosítanak és igyekeznek munkalehetőségeket találni sorstársainknak új, munkaerő-piaci szolgáltatásuk révén. Érdekvédelmi tevékenységet folytatnak, amely magában foglalja az akadálymentesítéssel kapcsolatos tanácsadást, szakmai segítségnyújtást és a szemléletformáló tevékenységet is.

E feladatokat fiatal látássérült szakemberekből álló, lendületes vezetőség és az integrált, látássérült és látó dolgozókból álló munkatársi csoport maximális lelkiismeretességgel végzi. Folyamatosan kutatja az új szolgáltatási formák és segítségnyújtási lehetőségek megvalósíthatóságának útjait.

7.5 A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐKET HELYI SZINTEN FOKOZOTTAN ÉRINTŐ TÁRSADALMI PROBLÉMÁK ÉS A FELSZÁMOLÁSUKRA IRÁNYULÓ KEZDEMÉNYEZÉSEK

Tömegközlekedés akadálymentesítése nem biztosított, ezért az egészségügyi és kulturális, szolgáltató intézmények megközelítése a fogyatékkal élőknek nagy gondot okoz. Ennek felszámolásához állami kezdeményezésre lenne szükséges.

7.6 KÖVETKEZTETÉSEK: PROBLÉMÁK BEAZONOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK MEGHATÁROZÁSA

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A meglévő középületek komplex akadálymentesítése nem mindenhol megoldott.	A hiányosságok megszüntetése a lehetőségek függvényében.
Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a fogyatékos személyek kevésbé veszik igénybe.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.
Gyakran elmagányosodás, elszigeteltség jellemzi a fogyatékkal élőket.	Helyi civil szervezetek támogatása
Nehezen tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon	Részmunkaidős, home office-ban lehetőségét kínáló munkahelyek biztosítása
Nehezen tudnak beilleszteni, előítéletesek velük az emberek.	Iskolai-óvodai érzékenyítő programok szervezése

Dabas település szintű problémái, gyengeségei között elsősorban a beköltözések következtében kialakuló szűk infrastrukturális keresztmetszetek jelentenek kihívást a városvezetés számára. A bővülő népesség számára hatékony integrációs programokkal kell kiállni, a helyi kohézió folyamatos javításával. A fejlesztések ellenére egyes városrészekben jelentős az intézményi kapacitáshiány, jellemző a házi orvosok és házi gyermekorvosok túlterheltsége és a létesítmények is bővítési nehézségekkel, esetenként szakember hiánnyal küzdenek. A kedvező közlekedés-földrajzi fekvés, valamint a nagyterjedésű ipari és szolgáltatási telephelyek hátrányaiként jelenik meg a forgalmas utak mentén mért jelentős zaj- és légszennyezettség és a növekvő CO² kibocsátás. Jellemző helyenként az utak menti illegális hulladéklerakás, illetve a vizeket terhelő pontszerű szennyezőforrások. Odafigyelést igényel az érzékeny ivóvízbázis. A fenti növekedési folyamatoknak köszönhetően a szennyvíztisztító már jelenleg is kapacitáshiányos. Fejlesztése folyamatban van. A csapadékvíz-elvezetés teljes körűen nem fedi le a települési területet, gondot okoz a telkekről a közterületre vezetett csapadékvíz folyamatosan növekvő mennyisége és a jövőben egyre gyakrabban előforduló extrém időjárási helyzetek vízelvezetése. Dabas közlekedésének központi problémája a közösségi közlekedés színvonalbeli hiányosságai. Ez egyrészt megmutatkozik a városi- és elővárosi közlekedés integrációs problémáiban, a korszerűtlen átszállási csomópontokban, az intermodalitás, valamint a ráhordó járatok optimalizálásának hiányában, amely tényezők szerepet játszanak a magas gépjármű arányban. Bizonyos területek ellátottsága gyenge, amit az egyes városrészek burkolatlan útjai, a hiányzó kerékpáros nyomvonalak és kerékpárparkolók hiánya tovább súlyosbít, bár kerékpár utak kiépítését tekintve az elmúlt években jelentős változás volt Dabason, számtalan kerékpár út került átadásra. A városi közlekedés fejlesztése kiemelt cél. A városi lét szempontjából jelentős probléma egy igazi központ hiánya, vagy a meglévő városközpont nem megfelelő mérete. Hiányzik egy olyan tér, amely szervezi a városi életet, biztosítja az emberek számára az adminisztratív, kereskedelmi, szellemi-kulturális és szórakoztató funkciókat, amely a tradicionális közösségi élet színterét adja majd.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nagyobb forgalmú utaktól távol eső, elsősorban külterületi földutakon kialakuló illegális hulladékok. Dabas Város területén az illegális hulladék elhelyezése sajnálatos módon folyton visszatérő probléma. Az illegálisan elhelyezett hulladékok rontják a városképet, az életminőséget, a környezet és a városlakók egészségét	Hulladékmentesítő programok szervezése, oktatás az óvodákban, iskolákban
A csapadékvíz elvezetés hiánya miatt nagyobb intenzitású csapadék esetén a víz a mélypontokban gyűlik össze. Az összegyűlt csapadékvizet el kell szállítani. Elszállítás hiányában az árkokból kilépve az útpályát és a környező ingatlanokat is előtené. A burkolaton megálló csapadékvíz közvetlenül is akadályozza a forgalmat, de mivel az útpálya szerkezetét is rongálja, hosszú távon is nehezíti a közlekedést.	Csapadékvíz elvezető rendszer fejlesztése Dabason.
Dabas város járási központ, valamint kistérségi székhely település, közlekedési csomópont, tömegközlekedési és közúti szempontból is. Budapest déli agglomerációjának városaként jelentős vonzáskörzettel rendelkezik. Szakrendelője, Kormányhivatalának Járási Hivatala, a Bíróság, valamint középiskolái a környező településen élők számára is fontos ellátásokat, szolgáltatásokat nyújtanak, és a munkaerőpiacon is jelentős szerepet tölt be. Ezért minden intézkedés hatással lehet a térség településein élőkre is. A helyi közlekedési infrastruktúra fejlesztése a helyi lakosság munkavállalásában, szolgáltatások elérésében, mobilitásában nagy szerepet játszik.	Tömegközlekedés fejlesztése
A megnövekedett autós forgalom következtében szükségessé vált további kerékpárutak kialakítása, jelzőlámpák és körforgalmak építése, csökkentve az autós forgalmat és a környezetet ért hatásokat.	Belterületi utak fejlesztése

8. HELYI PARTNERSÉG, LAKOSSÁGI ÖNSZERVEZŐDÉSEK, CIVIL SZERVEZETEK ÉS FOR-PROFIT SZEREPLŐK TÁRSADALMI FELELŐSÉGVÁLLALÁSA

a.) 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi az időskorúak kulturálódásától, a hagyományörzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét. A településen a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. Az önkormányzat pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit, igyekszik partneri viszonyt kialakítani velük. A kiemelkedő együttműködéseknek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan részt vesznek a helyi civil szervezetek.

Civil szervezetek:

- A-5 Posatagalamb Egyesület
- Áldos Hagyományörző, Kulturális Közhasznú Egyesület
- Bátki János Nyugdíjas Klub Egyesület
- Birkózó Szakosztály
- Connemara Lovas Egyesület
- Dabas Városi Nyugdíjas Klub Egyesület
- Dabasért Közalapítvány
- Dabas Fejlődéséért Integrálódók Egyesülete
- Dabasi Hagyományörző Honvédtüzér Alapítvány
- Dabasi Cigányokért Egyesület
- Dinnyés Lajos Nyugdíjas Klub Egyesület
- Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskoláért Alapítvány
- Darts Club Dabas
- Meton FC Dabas SE
- Galéria Alapítvány
- Gyóni Géza Nyugdíjas Klub Egyesület
- Gyóni Géza Alapítvány
- Gyóni Művészeti Óvodákat Támogató Alapítvány
- Dabas KC
- Dabas és Térsége Látássérültjeinek Egyesülete
- Dabas Sári Szlovákok Egyesülete
- Dabas Kosárlabda Sport Egyesület
- Dabas Sparks AFC
- Dabas-Sári Asztalitenisz Szakosztály
- Dabasi Lovas Kör SE
- Dabasi Modellező SE
- Dabasi Szabadidő SE
- Dabasi Technikai SE
- Fiatal Műemlékvédők Egyesülete
- Felső- Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület
- Felsődabasi Katolikus Karitás
- GLOBAL KYOKUSHIN KARATE S.E.
- Harcosok Klubja
- Kisdabasért Egyesület
- Kyonewaza Földharc Szövetség
- Kyokushin Karate- Kyodabas SE
- Kosztolányi Családfakutató Egyesület
- Lantos Mihály Lovas SE
- Marok Sportfegyver Sportegyesület
- Munkahely a Családokért Alapítvány
- Magyar Vöröskereszt Pest megyei Szervezete Dabasi Területi Szervezete
- Orvosi Műszerrel a Daganatos Betegségek Korai Felismeréséért
- Pest Megyei Népművelők Egyesülete
- Reménysugár Dabas és Térsége Fogyatékosait Támogató Alapítvány
- Rákóczi Iskoláért Alapítvány
- Szépkorúak Dabasi Egyesülete
- Szent János Alapítvány
- Szervál Sport Egyesület
- Táncsics Alapítvány
- TOP Fitness SE
- Trafik Kör-Kortárművészeti Egyesület

b.) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A települési önkormányzat segíti a helyi 2 (Szlovák és Roma) nemzetiségi önkormányzatot, így az általa nyújtott támogatás révén a nemzetiségi önkormányzatoknak lehetőségük nyílik kötelező és önként vállalt közzfeladataik ellátására, nemzetiségi jogaik gyakorlására, így önazonosságuk megőrzésére, ápolására, történelmi hagyományaik, nyelvük megőrzésére és fejlesztésére, tárgyi és szellemi kultúrájuk ápolására és gyarapítására, a város kulturális életében való tevékeny szerepvállalásra, rendezvények megtartására, pályázatok benyújtására. Emellett - a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. alapján - a városi önkormányzat biztosítja a nemzetiségi önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, a nemzetiségek számára a városban elérhető közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférést, támogatja a nemzetiségek szellemi, épített és tárgyi örökségének védelmét.

c.) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan

válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

d.) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat éves szinten több programot szervez főként a gyermekes családok részére.

e.) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A DATLE rendszeresen klubnapot, évente vacsorával egybekötött rendezvényt tart. Az otthonukból kimozdulni nem tudó tagokhoz az egyesület tagjai évente több alkalommal kimennek látogatóba A Vöröskereszt folyamatosan adománygyűjtő és véradó lehetőségeket biztosít.

f.) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A SARS-COV- 2 járvány idején és az ukrainai menekültek megjelenésekor számos for-profit szervezet ajánlott fel segítséget, akár száraz élelmiszer, egészségügyi termékek és ruhanemű formájában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

a.) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésben, az előzetes munkaanyag és a végleges helyzetelemzés elkészítésében tevékenyen részt vettek a településen dolgozó szociális, gyermekjóléti, köznevelési szakemberek, illetve civil szervezetek vezetői. A módszer, az online kapcsolattartás, illetve a munkacsoportok ülései az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd a programtervezet véleményezésére koncentrált. Az összeállított munkaanyagot a nemzetiségi önkormányzatok részére véleményezésre megküldtük, a HEP Fórumokra a tagjaikat meghívtuk

b.) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Dabason az Önkormányzat a HEP Fórumot működteti, 2023. március 9-én a HEP fórum két munkacsoportja is összehívásra került. Az előző HEP IT-ében meghatározott feladatok megvalósulását a csoportok áttekintették és az újabb feladatokat, problémákat meghatározták.

c.) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

Az önkormányzat honlapján az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket a lakosok megismerhetik, és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE (HEP IT)

10. A HEP IT RÉSZLETEI

1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és /vagy mélyszegénységben élők	Az önkormányzati támogatásokra szoruló lakosok száma magas.	Önkormányzati rendeletek folyamatos figyelemmel kísérése, a költségvetés függvényében a helyi ellátások fenntartása, a támogatások bővítése, jövedelem határok emelése
	Mélyszegénységben élők egészségi állapota az életkörülményeik miatt romlik	Egészségi állapot megőrzésének segítése, ingyenes szűrővizsgálatok, városi egészségnap szervezése, nyitott tornaterem program, sportoláshoz való hozzáférés, anyagi támogatás
	A mélyszegénységből kiemelkedés önerőből nehéz.	A kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő, szociálisan rászoruló, Dabason lakó diákok számára biztosított tanulmányi ösztöndíj program szervezése, a pályázati program fenntartása esetleges bővítése.
	Rossz lakhatási körülmények	Bérlakás építési program kidolgozása.
	„Szegregátumként” említett utcák közös jellemzője, hogy hiányoznak a szilárd burkolatú utak.	Közúthálózat minőségének javítása.
Gyermekek	Városunkban a 0-3 éves korú gyermekek száma folyamatosan növekszik.	Bölcsődei férőhelyek bővítése.
	3-6 éves gyermekek száma folyamatosan nő városunkba	Óvodai férőhelyek bővítése.
	Nincs elegendő gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus.	Bérlakások építése, a gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok, logopédusok továbbképzésének támogatása.
	Az általános iskolai tanulók száma folyamatosan növekszik.	Az iskolai férőhely igények kielégítése érdekében a Monori Tankerületi Központtal együttműködve új intézmény létesítése, vagy a meglévők bővítése.
	A Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskolában a helyben fogyasztható ételek elérése bizonytalaná vált hosszú távon az intézményben lévő gyermekek és dolgozók számára a helység szükségessége és nem megfelelő kialakítása miatt.	Az intézmény Dabas Város Önkormányzat megbízásából a Dabasi Intézményfenntartó Központ által működtetett tálaló konyha korszerűsítése, bővítése az iskolában.

Idősek	Egyedül élők aránya magas, elmagányosodás jellemzi az időseket.	Nyugdíjas civil szervezetek önkormányzati támogatása. Senior Akadémia hosszú távon való fenntartása.
	Könnyen válnak bűncselekmények áldozatává.	Figyelemkeltő előadások, ismeretterjesztő anyagok minél szélesebb körben történő eljuttatása.
	Egészségi állapotuk folyamatosan romlik	Szűrővizsgálatok, prevenció programok, városi egészségnap, mozgásos programok szervezése.
	Nehezen látják el magukat egyedül.	Idősek Otthonában a lakók számának növelése, a bejutás elősegítése, esetleg nappali ellátórendszer bővítése.
	Magas gyógyszerköltségek terhelik őket	Önkormányzati támogatási összegek növelése, elérhetőségük elősegítése, tájékoztatás.
Nők	Megnövekedett gyereklétszám.	Bölcsődei, óvodai, iskolai férőhelyek bővítése.
	A 180 napnál hosszabb ideje állást kereső nők számának csökkentése	Részmunkaidős állás, home office lehetőségek biztosítása. Bölcsődei férőhelyek bővítése.
	Problémát jelent a gyermekek nyári szünidő alatti elhelyezése, szünidőben igénybe vehető nyári táborok árának kifizetése különösen több gyermek esetében.	Kedvezményes, vagy ingyenes nyári táborok létesítése, gyermekek nyári táboroztatásának támogatása.
	A lakosság egészsége nem megfelelő, az életminőség javítása a nők körében is szükséges.	Prevenációs programok , szűrővizsgálatok, hasznos szabadidőprogramok szervezése.
	Nőtt a bántalmazott nők száma.	A bántalmazott nők figyelmének felhívása arra, hogy milyen intézmények felé jelezhetik a bántalmazást. Prevenációs előadások szervezése.
Fogyatékkal élők	A meglévő középületek komplex akadálymentesítése nem mindenhol megoldott.	A hiányosságok megszüntetése a lehetőségek függvényében.
	Az egészségügyi prevenció szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a fogyatékos személyek kevésbé veszik igénybe.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.
	Gyakran elmagányosodás, elszigeteltség jellemzi a fogyatékkal élőket.	Helyi civil szervezetek támogatása.
	Nehezen tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon.	Részmunkaidős, home office-ban lehetőségét kínáló munkahelyek biztosítása.
	Nehezen tudnak beilleszkedni, előítéletek velük az emberek.	Iskolai-óvodai érzékenyítő programok szervezése.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	A nagyobb forgalmú utaktól távol eső, elsősorban külterületi földutakon kialakuló illegális hulladékok. Dabas Város területén az illegális hulladék elhelyezése sajnálatos módon folyton visszatérő probléma. Az illegálisan elhelyezett hulladékok rontják a városképet, az életminőséget, a környezet és a városlakók egészségét.	Hulladékmentesítő programok szervezése, oktatás az óvodákban, iskolákban. Térfigyelő kamerarendszer bővítése.
	A csapadékvíz elvezetés hiánya miatt nagyobb intenzitású csapadék esetén a víz a mélypontokban gyűlik össze. Az összegyűlt csapadékvizet el kell szállítani. Elszállítás hiányában az árkokból kilépve az útpályát és a környező ingatlanokat is elönteni. A burkolaton megálló csapadékvíz közvetlenül is akadályozza a forgalmat, de mivel az útpálya szerkezetét is rongálja, hosszú távon is nehezíti a közlekedést.	Csapadékvíz elvezető rendszer fejlesztése Dabason.
	Dabas város járási központ, valamint kistérségi székhely település, közlekedési csomópont, tömegközlekedési és közúti szempontból is. Budapest déli agglomerációjának városaként jelentős vonzaskörzettel rendelkezik. Szakrendelője, Kormányhivatalának Járási Hivatala, a Bíróság, valamint középiskolái a környező településen élők számára is fontos ellátásokat, szolgáltatásokat nyújtanak, és a munkaerőpiacon is jelentős szerepet tölt be. Ezért minden intézkedés hatással lehet a térség településeire is. A helyi közlekedési infrastruktúra fejlesztése a helyi lakosság munkavállalásában, szolgáltatások elérésében, mobilitásában nagy szerepet játszik.	Tömegközlekedés fejlesztése
	A megnövekedett autós forgalom következtében szükségessé vált további kerékpárutak kialakítása, jelzőlámpák és körforgalmak építése, csökkentve az autós forgalmat és a környezetet ért hatásokat.	Belterületi utak fejlesztése

2. JÖVŐKÉPÜNK

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák nincsenek hátrányosan megkülönböztetve.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők támogatáshoz jussanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek támogatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek gondozására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, a nemem alapuló esélyek előmozdítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáféréseire.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A	Intézkedés címe:	A meglévő szociális ellátások fenntartása, esetleges további bővítése, jövedelem határok emelése.
B	Feltárt probléma megnevezése	Az önkormányzati támogatásokra szoruló lakosok száma magas.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Önkormányzati rendeletek folyamatos figyelemmel kísérése, a költségvetés függvényében a helyi ellátások fenntartása. A támogatások körének bővítése, és/vagy a meglévő támogatások összegének emelése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi rendelet. Költségvetési keret.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- helyi rendelet felülvizsgálata, - lakossági szükséglet vizsgálata, - a költségvetési keret figyelembevétele, - jövedelem határok meghatározása, - támogatási összegek meghatározása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	- a támogatási formák bővülésével és/vagy - a támogatások összegének növelése, - lakosság terheinek csökkenése.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Meglévő saját humán, technikai és anyagi erőforrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Saját anyagi erőforrás megléte.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Egészségmegőrző programok biztosítása - ingyenes szűrővizsgálatok, városi egészségnap szervezése
B	Feltárt probléma megnevezése	A mélyszegénységben élők egészségi állapota az életkörülményeik miatt romlik.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Ingyenes szűrővizsgálatok szervezése a Városi Sport-és Egészségnap keretén belül. A célcsoport egészségi állapotának megőrzése a szűrővizsgálatokon való aktív részvétellel.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Költségvetési keret
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- szűrővizsgálatok megszervezése, - széles körű tájékoztatás a vizsgálati lehetőségéről, - sportolási lehetőségek támogatása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármesteri Hivatal eü. referense, Kabinet Iroda munkatársai, „Dr Halász Géza” Szakorvosi Rendelőintézet munkatársai, Védőnői Szolgálat, Házi-és Gyermeorvosi Szolgálat. Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Család és Gyermekejóléti Szolgálat és Központ szakemberei.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A célcsoport tagjainak egészségi állapota stagnál, hosszú távon pedig javuló tendenciát mutat
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Meglévő saját humán, technikai és anyagi erőforrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Saját anyagi erőforrás megléte.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	A kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő, szociálisan rászoruló Dabason lakó diákok és felsőoktatási hallgatók számára biztosított tanulmányi és szociális ösztöndíj program további fenntartása, esetleges bővítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A mélyszegénységből kiemelkedés önerőből nehéz.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A kiemelkedő tanulmányi eredményű és/vagy szociálisan rászoruló általános iskolai vagy középiskolai diákok, felsőoktatási hallgatók oktatásának, továbbtanulásának anyagi támogatása. Az ösztöndíj programokkal a szociálisan rászoruló diákok, felsőoktatási hallgatók támogatása tanulmányaik sikeres folytatásában, az esélyegyenlőség megteremtése a köz- és felsőoktatásban.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi rendelet. Költségvetési keret
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Bursa Hungarica Ösztöndíj pályázat
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - Önkormányzati pályázat kiírása, - a beérkező pályázatok befogadása, - elbírálása, - kifizetések lebonyolítása. - Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj pályázathoz csatlakozás, - a pályázat kiírása, - a beérkező pályázatok befogadása, - elbírálása - kifizetések lebonyolítása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármesteri Hivatal szakemberei.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Évente folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A szociálisan rászoruló, mélyszegénységben élő gyermekek iskolai végzettsége és a diplomások száma emelkedik.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Meglévő saját humán, technikai és anyagi erőforrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Saját anyagi erőforrás megléte.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Rossz lakhatási körülmények
B	Feltárt probléma megnevezése	A hátrányos helyzetű családok gyakran rossz állapotú körülmények között élnek.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Bérlakások építése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester/ Városüzemeltetési Osztály
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	- A hátrányos helyzetű családok életkörülményeinek javulásával, bérlakásokba való költözéssel javul a szociális, mentális és egészségi állapotuk. Lakhatási körülményeik javulásával az életminőségük is javul.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati források, önerő, Dabas Város Önkormányzata, Városüzemeltetési Osztály
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Bölcsődei férőhelybővítés
B	Feltárt probléma megnevezése	0-3 éves gyermekek száma folyamatosan nő, vannak felvételre váró gyermekek, évről-évre magasabb a várólistán szereplő gyermekek száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Meglévő intézmények férőhelyeinek bővítése, új intézmény kialakítása, várólistán lévő gyermekek számának csökkenése. Elegendő bölcsődei férőhely biztosítása, várólisták megszűnése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési Konceptió, Integrált Településfejlesztési Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program, Pest vármegye Területfejlesztési Konceptiója 2014-2030, Pest vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - Elegendő bölcsődei férőhely biztosítása. - pályázatok benyújtása - Kisgyermeket nevelő szülők munkavállalási aktivitásának növelése - A városközponttól távolabb eső, nehezebben megközelíthető, de gyorsan fejlődő városrészen Dabas-Szőlőben új bölcsőde létrehozása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Városüzemeltetési Osztály / kivitelezők
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	<ul style="list-style-type: none"> - Folyamatos. - A pozitív pályázat bírálati eredményét követően új közbeszerzési eljárás került kiírásra. Nyertesség esetén, várhatóan a kapcsolódó szerződés aláírását követő 1 éven belül.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ul style="list-style-type: none"> - Bölcsődei férőhelyszám növelése, - 1 csoportos bölcsőde (14 férőhelyes)
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás bevonása, Meglévő saját humán és anyagi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	<ul style="list-style-type: none"> - A megfelelő gyereklétszám állandósága mellett az intézmények működéséhez Dabas Város Önkormányzatának mindenkori költségvetése a fedezetet biztosítja az állami normatívák mellett. Új kisgyermeknevelői, dajkai álláshelyek létrehozása. - Folyamatos karbantartás, üzemeltetés.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Óvodai férőhely bővítés
B	Feltárt probléma megnevezése	3-6 éves gyermekek száma folyamatosan nő városunkban
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A magas csoportlétszámok normalizálása. Az óvónők, dajkák munkájának tehermentesítése, SNI-s gyerekek számára kis létszámú óvodai csoportok létrehozása megfelelő szakemberi ellátottsággal.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési Konceptió, Integrált Településfejlesztési Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program, Pest vármegye Területfejlesztési Konceptiója 2014-2030, Pest vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Városüzemeltetési Osztály / kivitelezők
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Legalább 60 férőhellyel rendelkező óvodai épület kialakítása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal szakmai munkatársai, Kivitelező, Projektmenedzsmen, további szakmai munkatársak, pályázati források, saját anyagi források.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A megfelelő gyereklétszám állandósága mellett az Intézmények működéséhez Dabas Város Önkormányzatának mindenkorai költségvetése a fedezetet biztosítja az állami normatívák mellett. Új óvónői, dajkai álláshelyek létrehozása..
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Iskolai férőhelybővítés
B	Feltárt probléma megnevezése	Az általános iskolai tanulók száma folyamatosan nő.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Meglévő iskolák épületeinek bővítése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési Koncepció, Integrált Településfejlesztési Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- új tantermekkel bővítése az általános és középiskoláinknak
G	Az intézkedés felelőse	Dabas Város Önkormányzat, Dabasi Polgármesteri Hivatal, Városüzemeltetési Osztály
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	-kedvezőbb tanuló/ tanterem elosztás - pedagógusok túlterheltségének csökkentése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal szakmai munkatársai, Kivitelező, Projektmenedzsment, további szakmai munkatársak, pályázati források, saját anyagi források.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Elegendő iskolai férőhely, az iskolák fenntartása a tankerület feladata.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola tálalókonyhájának és kiszolgáló helyiségeinek bővítése, felújítása.
B	Feltárt probléma megnevezése	A helyben készülő és fogyasztható ételek elérése bizonytalanná vált hosszú távon az intézményben lévő gyermekek és dolgozók számára a hely szűkossége miatt.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A tanulók és pedagógusok megfelelő színvonalú és az iskola létszámához, az ott étkező gyermekek létszámához igazodó étkező kialakítása - az ebéd elfogyasztásához megfelelő idő biztosítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési Konceptió, Integrált Településfejlesztési Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázati forrás keresése, pályázat benyújtása, tervezés, kivitelezés
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester/ Városüzemeltetési Osztály/ Dabas Város Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	- az étel megfelelő módjának az elfogyasztása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal szakmai munkatársai, Kivitelező, további szakmai munkatársak
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Bővítések, felújítások állagmegőrzése, új tálalókonyha, étkező létrehozása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok hiánya
B	Feltárt probléma megnevezése	- az SNI-s , BTM-es gyerekek fejlesztése bizonytalanná vált a szakemberhiány miatt
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Minden intézményben helyben tudjuk biztosítani a fejlesztésre szoruló gyermekek ellátását. Bölcsődei, óvodai, iskolai státuszok bővítése. Bérlekások építése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Monori Tankerület Központ Esélyegyenlőségi Terve, Településfejlesztési Konceptió
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázati forrás keresése, helyi költségvetési tervbe való beillesztése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ul style="list-style-type: none"> - pedagógusok túlterheltségének csökkentése - megfelelő óraszámú, megfelelő minőségű fejlesztés biztosítása szakemberekkel - a környezetben élő gyógypedagógusok Dabasra csábítása bérlekás biztosításával - a gyógypedagógusok helyben tartása - kiegyensúlyozottabb óvodai, iskolai csoportok kialakítása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Saját és pályázati források megléte, a Polgármesteri Hivatal humán erőforrásának biztosítása.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Megfelelő fejlesztéssel az SNI-s és BTM-es gyerekek nagyobb esélyt kapnak a továbbtanulásra, sikeres felnőtté válásukra, egy boldog családi élet kialakítására.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Új védőnői tanácsadó kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A védőnői tanácsadói hálózat túlterhelt, bővülő feladatkörük (rákszűrés végzése) jelenlegi tanácsadójukban nem elvégezhető. A város lakosság száma az elmúlt években a térségre és az agglomerációra jellemző mértékben növekedett, az emelkedés folyamatosan növekvő tendenciát mutat.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A gyóni és központi városrészben egy új Egészségközpontban megfelelő kialakítású és felszereltségű védőnői tanácsadó helységek kialakítására van szükség. Cél továbbá a település egészségügyi szolgáltatás színvonalának fejlesztése és a helyi egészségügyi szolgáltatások bővítése. A beruházással olyan integrált infrastruktúra-fejlesztés valósulna meg, amely a lakosság, kiemelten a fiatalok helyben maradásához járulna hozzá, egyúttal az itt élő lakosság általános egészségügyi állapotát is javítaná.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési Konceptió, Integrált Településfejlesztési Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Pest vármegye Területfejlesztési Konceptiója 2014-2030, Pest vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A projekt keretén belül Dabas és Gyón településrészen új Egészségközpontban védőnői tanácsadói szolgálat kialakítása ezzel megfelelő minőségű működési feltételeket teremtve a védőnői ellátáshoz, továbbá új szűrőprogramok indításához a beszerzett eszközök segítségével.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Dabas Város Önkormányzata, Városüzemeltetési Osztály
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Tekintettel arra, hogy a beruházás még csak előkészítő folyamatban tart, így nincs információ, ezáltal nem rendelkezünk támogatási szerződéssel, így a megvalósítás határidejét nem tudjuk pontosan meghatározni. Nyertesség esetén, várhatóan a kapcsolódó szerződés aláírását követő 2 éven belül.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Minőségi ellátás, új szűrővizsgálatok
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal szakmai munkatársai, Kivitelező, Projektmenedzser, további szakmai munkatársak, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos karbantartás, üzemeltetés, védőnő biztosítása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Az időskorúak könnyen válnak bűncselekmények áldozataivá.
B	Feltárt probléma megnevezése	Felgyorsult világunkban a technikai fejlődés következtében az idősök egyre nagyobb számban válnak csalás áldozatává. Hiszékenységet, tapasztalatlanságukat és tájékozatlanságuk kihasználva a bűnözők első számú áldozataivá válhatnak.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az időskorúak békeességben és biztonságban élhessenek városunkban.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Közbiztonsági Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	-
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - tájékoztatás, előadások szervezése - tájékoztató anyagok házhoz juttatása - Magyarország Kormánya Gondosóra programjához csatlakozás segítése - városi kamerarendszer bővítése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Kabinet Iroda Munkatársai, Közművelődésben dolgozók, Gyermekek -és Családsegítő Szolgálat és Központ munkatársai
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ul style="list-style-type: none"> - Gondosórával lehetőségük nyílik a gyors és szakszerű segítséghez - Kevesebb idős ember válik bűncselekmény áldozatává
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	önkormányzati saját forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	180-an napnál hosszabb idejű az állást kereső nők száma
B	Feltárt probléma megnevezése	A nők nehezebben helyezkednek el a munkaerőpiacon.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A család és karrier együttes megvalósításának elősegítése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	-
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - átképzési, felnőttoktatási lehetőségek biztosítása - részmunkaidős állások biztosítása - home office alkalmak biztosítása - bölcsődei férőhelyek bővítése - közmunka lehetőségének biztosítása - új munkahelyek létrehozása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A 180 napnál hosszabb ideje állást kereső nők létszáma csökken.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Hely és lehetőség biztosítása a felnőttoktatáshoz. Cégek, vállalkozások támogatása új munkahelyek létrehozásában. Közmunaprogram bővítése, hosszútávú fenntartása. Bölcsődei férőhelyek bővítése. Az önkormányzat és intézményeiben lehetőséget biztosítani a részmunkaidős és home office munkára.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Gyermekek nyári szünidő alatti elhelyezése
B	Feltárt probléma megnevezése	A családoknak problémát jelent a hosszú nyári szünet alatt gyermekük elhelyezése, felügyeletük biztosítása.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Megfelelő programok és feltételek biztosítása a gyermekek napközbeni ellátásához.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Éves költségvetés
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - önkormányzati nyári táborok megszervezése - pályázati lehetőségek biztosítása pedagógusok, magánszemélyek, vállalkozások, egyház és civil szervezetek számára nyári táborok szervezéséhez - megfelelő önkormányzati tulajdonú épületek díjmentes biztosítása - lehetőség biztosítása, hogy a szülők szabadosságuk nagy részét a nyári szünidőre tudják összpontosítani - munkahelyi gyermekfelügyelet szervezése, közösségi szolgálatos diákok bevonása - kedvezményes, ingyenes táboroztatási lehetőségek biztosítása - iskolák támogatása a gyermekek nyári szünidőjének hasznos szervezésére
G	Az intézkedés felelőse	Dabas Város Önkormányzata, Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Évente a nyári szünidő idejére.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Gyereklétszám növekedése a nyári szünetben.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán és anyagi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Anyagi és szakmai feltételek megléte
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Háziorvosi rendelő és gyermek háziorvosi rendelő építése, Új egészségügyi intézmény létesítése Dabas központi részén és Gyónon
B	Feltárt probléma megnevezése	A Dabas központi része és a gyóni városrész dinamikusan fejlődik, nagyobb, korszerűbb háziorvosi, és házi-gyermekorvosi rendelő kialakítása vált helyben szükségessé.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Új Egészségközpontok kialakítása (fenntartási időszak)
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési Konceptió, , Integrált Településfejlesztési Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Pest vármegye Területfejlesztési Konceptiója 2014-2030, Pest vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A gyóni városrész forgalmas csomópontjában és az új városközpontban felnőtt és gyermekeket ellátó háziorvosoknak lehetőséget biztosító Egészségközpont építése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Városüzemeltetési Osztály
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	-
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Színvonalasabb ellátás, egészségesebb város.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Polgármester, Városüzemeltetési Osztály, pályázati forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Orvosi ellátás folyamatos biztosítása, rendelőintézet üzemeltetése, karbantartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Nyugdíjas civil szervezetek önkormányzati támogatása
B	Feltárt probléma megnevezése	Egyedül élők aránya magas, elmagányosodás jellemzi az időseket.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A városban működő nyugdíjas civil szervezetek az érintett lakosság számára programokat szerveznek.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Éves költségvetés
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A városban működő nyugdíjas civil szervezetek anyagi támogatása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármesteri Hivatal kabinet irodája, közművelődésben dolgozók
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Évente folyamatosan
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Civil szervezetek által a célcsoportnak szervezett programok megvalósulása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Meglévő saját humán és anyagi erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Anyagi források megléte.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	A még nem akadálymentesített középületek akadálymentesítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A meglévő középületek komplex akadálymentesítése nem mindenhol megoldott.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Minden oktatási-, nevelési, egészségügyi és szociális közintézmény akadálymentessé tétele. Elősegíteni a fogyatékkal élők mindennapi életvitelét, a másoktól való függőséget csökkenteni.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	OTÉK
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A hiányosságok megszüntetése a lehetőségek függvényében. Lehetőségekhez képest a meglévő közintézmények részben vagy teljesen akadálymentessé tétele.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármesteri Hivatal szakemberei/Kivitelezők
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Több akadálymentes középület.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Meglévő saját humán és anyagi erőforrások, pályázati erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Anyagi és szakmai feltételek megléte esetén.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon
B	Feltárt probléma megnevezése	Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a fogyatékos személyek kevésbé veszik igénybe.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A fogyatékkal élőket ne érje hátrány az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel során fogyatékoságuk miatt.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Egészségfejlesztési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A célcsoport folyamatos és előzetes tájékoztatása a szűrővizsgálatokról.
G	Az intézkedés felelőse	Civil szervezetek képviselői, szociális szakemberek.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Fogyatékkal élők magasabb arányú részvétele a szűrővizsgálatokon. Egészségi állapotuk nem romlik, a preventív vizsgálatoknak köszönhetően állapotuk esetleg javul.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Meglévő saját anyagi és technikai erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Szakmai feltételek, anyagi források megléte.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Helyi civil szervezetek támogatása
B	Feltárt probléma megnevezése	Gyakran elmagányosodás, elszigetelődés jellemzi a fogyatékkal élőket.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A városban működő civil szervezetek az érintett lakosság számára programokat szerveznek.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Éves költségvetés
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A városban működő civil szervezetek anyagi támogatása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármesteri Hivatal munkatársai
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Évente folyamatosan
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Civil szervezetek által a célcsoportnak szervezett programok megvalósulása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Meglévő saját humán és anyagi erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Anyagi források megléte
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Tömegközlekedés fejlesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	Dabas város járási központ, valamint kistérségi székhely település, közlekedési csomópont, tömegközlekedési és közúti szempontból is. Budapest déli agglomerációjának városaként jelentős vonzáskörzettel rendelkezik. Szakrendelője, Kormányhivatalának Járási Hivatala, a Bíróság, valamint középiskolái a környező településen élők számára is fontos ellátásokat, szolgáltatásokat nyújtanak, és a munkaerőpiacon is jelentős szerepet tölt be. Ezért minden intézkedés hatással lehet a térség településeire is. A helyi közlekedési infrastruktúra fejlesztése a helyi lakosság munkavállalásában, szolgáltatások elérésében, mobilitásában nagy szerepet játszik.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A munkahelyek, oktatási intézmények, közintézmények megfelelő, gyors megközelíthetősége. A bejárás megkönnyítése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési Konceptió, Integrált Településfejlesztési Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	-
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - Budapest-Lajosmizse 142. sz. vasútvonal egyvágányú, korszerűtlen, felújításra, fejlesztésre szorul - Vasútállomása és vasúti megállóhelye a belterület határán vannak, gyalogos megközelítésük kedvezőtlen, cél a könnyebb megközelíthetőség kialakítása - Hosszú távon a helyi buszközlekedés, valamint a helyközi járatok útvonala, a járatok gyakorisága is fejlesztendő.
G	Az intézkedés felelőse	Városüzemeltetési Osztály, Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Tervezet szerint Dabas közelében a jelenlegi vasúti pálya felújítás és szükség szerinti kiépítés segítségével kialakított nagysebességű vasútvonal (Budapest-Belgrád), illetve országos törzshálózati vasúti pálya adná meg a könnyebb és gyorsabb vasúti utazás feltételeit. Kiegyensúlyozottabb, elérhetőbb, biztonságos helyi közlekedés.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos karbantartás, üzemeltetés.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Tekintettel arra, hogy több megállóhely érintett, így több Önkormányzat érdekelt.

A	Intézkedés címe:	Illegális hulladéklerakó helyek megszüntetése
B	Feltárt probléma megnevezése	A nagyobb forgalmú utaktól távol eső, elsősorban külterületi földutakon kialakuló illegális hulladékok. Dabas Város területén az illegális hulladék elhelyezése sajnálatos módon folyton visszatérő probléma. Az illegálisan elhelyezett hulladékok rontják a városképet, az életminőséget, a környezet és a városlakók egészségét.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A kamerával védendő területek kijelölésénél a nagyobb forgalmú utaktól távol eső, elsősorban külterületi földutakon kialakuló illegális gócpontok megfigyelése. Az illegális hulladék góccok felszámolásával élhetőbb, tisztább, rendezettebb környezetet teremtése Dabason.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	-
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A kamerarendszer bővítése nagyban csökkentené Dabas külterületeinek illegális hulladék-terheltségét és hosszútávon hozzájárulna a város területeinek tisztán tartásához.
G	Az intézkedés felelőse	Dabas Város önkormányzata, Városüzemeltetési Osztály
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	kamerák bővítése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal, Kivitelező
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos karbantartás, üzemeltetés
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	További kerékpárutak építése, a túlterhelt közlekedési csomópontokba körforgalom és közúti jelzőlámpa építése
B	Feltárt probléma megnevezése	A megnövekedett autós forgalom következtében szükségessé vált további kerékpárutak kialakítására, csökkentve az autós forgalmat és a környezetet ért hatásokat.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<ul style="list-style-type: none"> - Kerékpárutak kialakítása. - Körforgalom kialakítása - Közúti jelzőlámpák telepítése - az autós forgalom csökkentése - a közúti forgalom biztonságosabbá tétele
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési Konceptió, , Integrált Településfejlesztési Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Pest vármegye Területfejlesztési Konceptiója 2014-2030, Pest vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - Kerékpárutak létesítése. - körforgalmak kialakítása -közlekedési jelzőlámpák telepítése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Dabas Város Önkormányzata, Városüzemeltetési Osztály
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ul style="list-style-type: none"> - további kerékpárutak létrehozása, meglévők felújítása - a közlekedés biztonságának kialakítása - élhetőbb, közlekedhetőbb város
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati források keresése. Dabas Város Önkormányzata, Dabas Polgármesteri Hivatal szakmai munkatársai, Kivitelező, Projektmenedzsmnt, további szakmai munkatársak
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos karbantartás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Csapadékvíz elvezető rendszer fejlesztése.
B	Feltárt probléma megnevezése	A csapadékvíz elvezetés hiánya miatt nagyobb intenzitású csapadék esetén a víz a mélypontokban gyűlik össze. Az összegyűlő csapadékvizet el kell szállítani. Elszállítás hiányában az árkokból kilépve az útpályát és a környező ingatlanokat is elöntené. A burkolaton megálló csapadékvíz közvetlenül is akadályozza a forgalmat, de mivel az útpálya szerkezetét is rongálja, hosszú távon is nehezíti a közlekedést.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A fejleszteni kívánt területen a jelentős esőzések alkalmával az útburkolatot egybefüggő vízréteg borítja, melynek elsődlegesen érezhető hatása a gépkocsik fennakadása, de további másodlagos és nagyon fontos tényező, az útburkolat károsodása, valamint az ott élő lakosok ingóságaiiban és ingatlanjaiban keletkezett károk megóvása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési Konceptió, Integrált Településfejlesztési Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program, Pest vármegye Területfejlesztési Konceptiója 2014-2030, Pest vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A pályázat keretében Dabas kritikus területein csapadékvíz-elvezetés kialakítása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Városüzemeltetési Osztály
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ul style="list-style-type: none"> - felújított vagy új építésű nyílt csapadékvíz elvezető árok - az úthálózat minőségének megóvása, fenntartása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal szakmai munkatársai, Kivitelező, további szakmai munkatársak
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos karbantartás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Belterületi utak építése, felújítása Belterületi utak
B	Feltárt probléma megnevezése	Összességében elmondható, hogy a jelentős közlekedési terhelés hatására a dabasi mellékutak állapota jelentősen leromlott. Karbantartási költségük jelentősen megnőtt. Számtalan út burkolata felújításra szorul.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Belterületi utak növelése, állapotuk javítása. Dabason jelentős forgalmat lebonyolító, leromlott műszaki állapotú Vasút út felújítása, kopóréteg cseréje, biztonságosabbá tétele. A közlekedésbiztonság javítása, a jelenleg rossz minőségű, nagy leterhelés miatt meggyengült pályaszerkezetű útszakaszok biztonságossá tétele, ezáltal lakossági igények kielégítése. Biztonságosabb közlekedést a gyalogosok és kerékpárosok részére egyaránt.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési Koncepció, Integrált Településfejlesztési Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Pest vármegye Területfejlesztési Koncepciója 2014-2030, Pest vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A pályázat keretében Vasút út és további mellékutak felújítása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Városüzemeltetési Osztály
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos. Tekintettel arra, hogy bírálati eredményről nincs információ, ezáltal nem rendelkezünk támogatási szerződéssel, így a megvalósítás határidejét nem tudjuk pontosan meghatározni. Nyertesség esetén, várhatóan a kapcsolódó szerződés aláírását követő 2 éven belül.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Jobb állapotú úthálózat.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal szakmai munkatársai, Kivitelező, további szakmai munkatársak
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos karbantartás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Fogyatékkal élő emberek elfogadása, beilleszkedésük segítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A fogyatékkal élő emberek az óvodákban, iskolákban, a munkaerőpiacon hátrányokkal indulnak. Az elfogadást, a befogadást, a segítségkialakítását a család és a pedagógusok feladata megtanítani a gyermekeknek. Fontos a fogyatékkal élő emberek támogatása, munkalehetőségek biztosítása, hogy ők is hasznos tagjai lehessenek társadalmunknak.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Érzékenyítő programok, tájékoztató előadások szervezése. Támogatás nyújtása cégeknek, vállalkozásoknak, munkalehetőséget kínáló szervezeteknek, hogy még nagyobb körben tudják biztosítani a fogyatékkal élők számára a munka lehetőségét.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-óvodai, iskolai érzékenyítő program szervezése - DATLE szervezetével való szoros együttműködés, programok szervezése, lebonyolítása - a Reménysugár Fogyatékos Napközi Otthon támogatása, lakóinak bevonása közösségi programokba, tevékenységekbe
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, eü. referens, Kabinet Iroda munkatársai, közösségi színterek munkatársai
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	- magasabb foglalkoztatotti arány a munkaerőpiacon a fogyatékkal élők körében
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal szakmai munkatársai, saját költségvetésben tervezett erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Az idős emberek elmagányosodása, ellátásuk nehézsége
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idős embereket sokszor nehéz kimozdítani. Az elmagányosodás jellemző rájuk. Főként akkor fokozódik a probléma, amikor elveszítik a párjukat és egyedül maradnak. Hozzá tartozóik sokszor elfoglaltak, kevés idő jut az együtt töltött időre. Sem az egészségi, sem a mentális állapotuk nem teszi lehetővé, hogy közösségbe járjanak. Az Idős Otthonok túlszűfoltak, Dabason 6-8 hónapos várólistával dolgoznak. A Dabasi Család-és Gyermekegészségügyi Szolgálat és Központ munkatársai leterheltek, az idősök ellátásával, gondozásával túlszűfoltak tudnak foglalkozni. Jellemzően nehéz anyagi körülmények között élnek, a nyugdíj mellett nehezen találnak számukra megfelelő munkát.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<ul style="list-style-type: none"> - önkormányzati támogatások növelése - senior programok szervezése - a programokra való eljutás segítése - idősotthonok bővítésének lehetőségének vizsgálata, új létesítmény létrehozásának vizsgálata esetleg a Sári városrészben - a nappali ellátások lehetőségét bővíteni, területet biztosítani számukra - szűrővizsgálatok szervezése, az arra eljutás segítése - az intézménybe járó gyermekek közelebb hozatala a magányosan élő idősökhöz
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Idősügyi Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	-
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése - közösségi programok szervezése évente több alkalommal - szűrővizsgálatok szervezése - az idősök helyben történő szállítására kisbusz vásárlása, a meglévő karbantartása,
G	Az intézkedés felelőse	Alpolgármester, Városüzemeltetési Osztály, közösségi színterek munkatársai
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ul style="list-style-type: none"> - több férőhely az idősök otthonában - az elmagányosodás csökkenése - magasabb színvonalú ellátás biztosítása - mentális és egészségügyi problémák megelőzése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati források, saját erőforrás, Polgármesteri Hivatal munkatársai, közösségi színterek munkatársai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Nők elleni erőszak csökkentése
B	Feltárt probléma megnevezése	A nők ellen elkövetett erőszakos bűncselekmények száma növekedett.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<ul style="list-style-type: none"> - az erőszakos bűncselekmények számának csökkentése - családtámogatások, családgondozás - prevenciós programok létrehozása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Bűnmegelőzési Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	-
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - prevenciós programok szervezése - tájékoztatás - szoros kapcsolattartás a Dabasi Rendőrkapitányság munkatársaival - A Dabasi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ munkatársaival közös programok szervezése, a családgondozás támogatása - megfelelő szakemberek biztosítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Dabasi Család-és Gyermekjóléti Központ munkatársai
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	- a nők ellen elkövetett erőszakos bűncselekmények számának csökkentése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	saját költségvetési forrás, Polgármesteri Hivatal munkatársai, Családsegítő Szolgálat és a Rendőrség munkatársai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összehangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásához szükséges forrása	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
A meglévő szociális ellátások számának magas, fenntartása, esetleges további bővítése, jövedelem határok emelése.	Az önkormányzati támogatásokra szoruló lakosok száma magas.	Önkormányzati rendeletek folyamatos figyelemmel kísérése, a költségvetés függvényében a helyi ellátások fenntartása. A támogatások körének bővítése, és/vagy a meglévő támogatások összegének emelése.	Helyi rendelet, költségvetési keret.	Nem releváns	- helyi rendelet felülvizsgálata, - lakossági szűkséglet vizsgálata, - a költségvetési keret figyelembevétele, - jövedelem határok meghatározása, - támogatási összegek meghatározása.	Polgármester	folyamatos	- a támogatási formák bővítésével és/vagy - a támogatások összegének növelése, - lakossági terhelések csökkentése.	Meglévő saját humán, technikai és anyagi erőforrás.	Saját anyagi erőforrás megféle.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összehangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határháza	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Egészség-megőrző programok biztosítása - Ingyenes szűrővizsgálatok, Városi egészségnap szervezése:	A mályszegénységen élők egészségi állapota az életkorütemények miatt romlik.	Ingyenes szűrővizsgálatok szervezése a Városi Sport-és Egészségnap keretén belül. A célcsoport állapotának megőrzése a szűrővizsgálatokon való aktív részvétellel	Költségvetési keret	Nem releváns	szűrővizsgálatok megszervezése, szűzlesterkőri tájékoztatás a vizsgálati lehetőségekről, - sportolási lehetőségek támogatása	Polgármesteri Hivatal eu, referense, Kabinet Iróda munkatársai, „Dr. Halász Géza” Szakorvosi Rendelőintézet munkatársai, Védőnői Szolgálat, Házi- és Gyermekorvosi Szolgálat, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ szakemberei.	folyamatos	A célcsoport tagjainak egészségi állapota stagnál, hosszú távon pedig javuló tendenciát mutat	Meglévő saját humán, technikai és anyagi erőforrás	Saját anyagi erőforrás megléte.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalmá) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
A Kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő, szociálisan rászoruló Dabason lakó diákok és felsőoktatási hallgatók számára biztosított tanulmányi és szociális ösztöndíj program további fenntartása, esetleges bővítése	A mélyszegénységű kiemelkedés önértékeléséről.	A Kiemelkedő tanulmányi eredményt és/vagy szociálisan rászoruló általános iskolai vagy középiskolai diákok, felsőoktatási hallgatók oktatásának, továbbtanulásának anyagi támogatása. Az ösztöndíj programokkal a szociálisan rászoruló diákok, felsőoktatási hallgatók támogatása tanulmányaik sikeres folytatásában, az esélyegyenlőség megteremtése a köz- és felsőoktatásban.	Helyi rendelet: Költségvetési keret.	Bursa Hungarica Ösztöndíj pályázat	<ul style="list-style-type: none"> - Önkormányzati pályázat kiírása, - a beérkező pályázatok befogadása, - elbírálása, - kifizetések lebonyolítása. - Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj pályázathoz csatlakozás, - a pályázat kiírása. - a beérkező pályázatok befogadása, - elbírálása - kifizetések lebonyolítása. 	Polgármesteri Hivatal szakemberei.	Évente folyamatos	A szociálisan rászoruló, mélyszegénységben élő gyermekek iskolai végzettsége és a diplomások száma emelkedik.	Meglévő saját humán, technikai és anyagi erőforrás.	Saját anyagi erőforrás megléte.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakma-politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalmát) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Rossz lakhatási körülmények	A hátrányos helyzetű családok gyakran rossz állapotú körülmények között élnek.	Bérlakások építése.	Településfejlesztési Stratégia	Nem releváns	- pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése	Polgármester/Városüzemeltetési Osztály	Folyamatos	- A hátrányos helyzetű családok életkörülményeinek javulásával, bérlakásokba való költözéssel javul a szociális, mentális és egészségi állapotuk. Lakhatási körülményeik javulásával az életminőségük is javul.	Pályázati források, önrő, Dabas Város Önkormányzata, Városüzemeltetési Osztály	Folyamatos.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összehangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) portókba szedve	Az intézkedés felölse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Bölcsődei férőhelybővítés	0-3 éves gyermekek száma folyamatosan nő, vannak felvételeire váró gyermekek, évről-évre magasabb a várólistán szereplő gyermekek száma	Meglévő intézmények férőhelyeinek bővítése, új intézmény kialakítása, várólistán lévő gyermekek számának csökkentése. Elegetdő bölcsődei férőhely biztosítása, várólisták megszüntése.	Településfejlesztési koncepció, Integrált Településfejlesztési Stratégia	A Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program, Pest vármegye Területfejlesztési koncepciója 2014-2030, Pest vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027	- Elegetdő bölcsődei férőhely biztosítása.	Polgármestert Hivatali szakemberei,	Esztendő folyamatos	A szociálisan rászoruló, mélyszegénységben élő gyermekek iskolai végzettsége és a diplomások száma emelkedik.	Meglévő saját humán, technikai és anyagi erőforrás.	Saját anyagi erőforrás megléte.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakma-politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határdeje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Óvodai férőhely bővítés	3-6 éves gyermekek száma folyamatosan nő városunkban	A magas csoportlétszámok normalizálása. Az óvodák, munkájának lehermenesítése, SNL-s gyerekek számára kis létszámú óvodai csoportok létrehozása megfelelő szakemberi ellátottsággal.	Településfejlesztési koncepció, Integrált Településfejlesztési Stratégia	Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program, Pest vármegye Területfejlesztési Koncepciója 2014-2030, Pest vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027	-pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése	Polgármester, Városüzemeltelési Osztály / Kivitelezők	folyamatos	Legalább 60 férőhellyel rendelkező óvodai épület kialakítása	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatali szakmai munkatársai, Kivitelező, Projektmenedzsment, további szakmai munkatársak, pályázati források, saját anyagi források.	A megfelelő gyereklétszám állandósága mellett az intézmények működéséhez Dabas Város Önkormányzatának mindenkori költségvetése a fedezetet biztosítja az állami normatívák mellett. Új óvodái, daljai álláshelyek létrehozása.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összehangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakma-politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határdeje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Iskolai férőhelybővítés	Az általános iskolai tanulóik száma folyamatosan nő.	Meglévő iskolák épületeinek bővítése.	Települéfejlesztési koncepció, integrált települéfejlesztési Stratégia	nem releváns	- új tantermekkel bővítése az általános és középiskoláinknak	Dabas Város Önkormányzat, Dabasi Polgármesteri Hivatal, Város-üzemeltetési Osztály	Sikeres pályázat esetén a támogatási szerződésben foglalt dátum szerint.	- kedvezőbb tanuló/terület arány elosztás	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatali szakmai munkatársai, Kivitelező, Projektmenedzsment, további szakmai munkatársak, pályázati források, saját anyagi források.	Elegendő iskolai férőhely, az iskolák fenntartása a tankerület feladata.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalmát pontokba szedve)	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határdeje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásához szükséges hatóság	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola tájékoztatóinak és kiszolgáló helyiségeinek bővítése, felújítása.	A helyben készülő és fogyasztható ételek előlése bizonytalanná vált hosszútávú az intézményben lévő gyermekek számára a helyszüksége miatt.	A tanulóik és pedagógusok megfelelő színvonalú és az iskola létszámához, az ott élők gyermekek létszámához igazodó étkező kialakítása	Települési fejlesztési koncepció, Integrált Települési fejlesztési Stratégia	Versenyyképes Közép-Magyarország Operatív Program, Pest vármegye Területfejlesztési Koncepciója 2014-2030, Pest vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027	-pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése	Polgármester, Városüzemeltetési Osztály / Kivitelezők	folyamatos	Legutóbb 60 férőhellyel rendelkező óvodai épület kialakítása	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal szakmai munkatársai, Kivitelező, Projektmenedzser, további szakmai munkatársak, pályázati források, saját anyagi források.	A megfelelő gyereklétszám állandósága mellett az intézmények működéséhez Dabas Város Önkormányzatának mindenkori költségvetése a fedezetet biztosítja az állami normatívák mellett. Új óvodai, dajkai álláshelyek létrehozása.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összehangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalmát) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok hiánya	- az SNL-s, BTM-es gyerekek fejlesztése bizonytalanná vált a szakember hiány miatt	Minden intézményben helyben tudjuk biztosítani a fejlesztésre szoruló gyermekek ellátását. Bölcsődei, óvodai, iskolai státuszok bővítése. Bértekintések építése.	Monori Tankerület Központ Esélyegyenlőségi Terve, Településfejlesztési Konceptió	Nem releváns	Pályázati forrás keresése, helyi költségvetési tervvezetbe való beillesztése	Polgármester	folyamatos	-pedagógusok túlfelteleltégének csökkentése	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal szakmai munkatársai, Kivitelező, Projektmenedzserment, további szakmai munkatársak, pályázati források, saját anyagi források.	Elegendő iskolai férőhely, az iskolák fenntartása a tankerület feladata.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakma-politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalmát pontokba szedve)	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Új védőnői tanácsadó kialakítása	A védőnői tanácsadói hátközat tülterhelt, bővülő feladatkörük (traktúras végzése) jelenlegi tanácsadóikkal nem elvégezhető. A város lakosságának az elmúlt években a térségre és az agglomerációra jellemző mértékben növekedett, folyamatosan növekvő tendenciát mutat.	A győmi és központi városrészben egy új Egységköz-pontban megjelentő kialakítású és felszereltségű védőnői tanácsadó helyiségek kialakítására van szükség. Cél továbbá a település egészségügyi szolgáltatás színvonalának fejlesztése és a helyi egészségügyi szolgáltatások bővítése. A beruházással olyan integrált infrastruktúra-fejlesztés valósulna meg, amely a lakosság, kiemelten a fiatalok helyben maradásához járulna hozzá, egyúttal az itt élő lakosság általános egészségügyi állapotát is javítaná.	Településfejlesztési Konceptió, Integrált Településfejlesztési Stratégia	Pest vármegye Területfejlesztési Konceptója 2014-2030, Pest vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027	A projekt keretén belül Dabas és Gyón településrészen új Egységköz-pontban védőnői tanácsadói szolgáltatást megvalósítással ezzel megfelelő minőségű feltelemek teremtve a védőnői ellátáshoz, továbbá új szűrőprogramok indításához a beszerzett eszközök segítségével.	Polgármester, Dabas Város Önkormányzata, Városüzemeltetési Osztály	Tekintettel arra, hogy a beruházás meg csak előkészítő folyamatban tart, így nincs információ, ezáltal nem rendelkezünk támogatási határozattal, így a megvalósítás határidejét nem tudjuk pontosan meghatározni. Nyertesség esetén, várhatóan a kapcsolódó szerződés aláírását követő 2 éven belül.	Működési ellátás, új szűrővizsgálatok	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatali szakmai munkatársai, Kivitelező, Projektmenedzser, további szakmai munkatársak, pályázati forrás	Folyamatos karbantartás, üzemeltetés, védőnői biztostás.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalm) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Az időskoriak könnyen válnak bűncselekmények áldozataivá.	Felgyorsult világonban a technikai fejlődés következtében az idősök egyre nagyobb számban válnak csalás áldozataivá. Hízekezségül-kezt, tapasztalatlansegüket és tájékozatlanságuk kihasznlalva a bűncselekmény áldozataivá válhatnak.	Az időskoriak bekezségben és biztonságban élhessenek városunkban.	Közbiztonsági Stratégia	-	- tájékoztatás, előadások szervezése	Polgármester	folyamatos	- pedagógusok túlterheltségének csökkentése	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal szakmai munkatársai, Kivitelező, Projektmenedzserment, további szakmai munkatársak, pályázati források, saját anyagi források.	Elegendő iskolai férőhely, az iskolák fenntartása a tankertület feladata.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakma-politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
180-an napnál hosszabb idejű az állást kereső nők száma	A nők nehezebben helyezkednek el a munkaerőpiacon.	A család és karrier együttes megvalósításának elősegítése.	Nem releváns	-	- átképzési, felhívókatatási lehetőségek biztosítása	Polgármester, Dabas Város Önkormányzata, Városüzemeltetési Osztály	Tekintettel arra, hogy a benyújtás meg csak elkészülő folyamatban tart, így híros információ, ezáltal nem rendelkezünk támogatási szerződéssel, így a megvalósítás határidejét nem tudjuk pontosan meghatározni. Nyertesség esetén, várhatóan a kapcsolódó szerződés aláírását követő 2 éven belül.	Működési ellátás, új szűrővizsgálatok	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal szakmai munkatársai, Kivitelező, Projektmenedzsment, további szakmai munkatársak, pályázati forrás	Folyamatos karbantartás, üzemeltetés, védendő biztosítása.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakma-politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalmában szereplő szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Gyermekek nyári szüneti alatti elhelyezése	A családoknak problémát jelent a hosszú nyári szünet alatti gyermekük elhelyezése, felügyeletük biztosítása.	Megfelelő programok és feltételek biztosítása a gyermekek napközbeni ellátásához.	Éves költségvetés	Nem releváns	- önkormányzati nyári táborok megszervezése - pályázati lehetőségek biztosítása pedagógusok, magánszemélyek, vállalkozások, egyház és civil szervezetek számára nyári táborok szervezéséhez - megfelelő önkormányzati tulajdonú épületek díjmentes biztosítása - lehetőség biztosítása, hogy a szülők szabadságuk nagy részét a nyári	Dabas Város Önkormányzata, Polgármester	Evente a nyári szünet idejére	Gyereklétszám növekedése a nyári szünetben.	Humán és anyagi erőforrás	Anyagi és szakmai feltételek megléte	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határdeje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Háziorvosi rendelő és gyermek háziorvosi rendelő építése, Új egészségügyi intézmény létesítése Dabas központi részén és Győron	A Dabas központi része és a győri városrész dinamikusan fejlődik, nagyobb, korszerűbb háziorvosi, és ház-igymekorvosi rendelő kialakítása vált helyben szükségessé.	Új Egészségközpontok kialakítása (fenntartási időszak)	Településfejlesztési Konceptció, Integrált Településfejlesztési Stratégia	Pest vármegye Területfejlesztési Konceptciója 2014-2030, Pest vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027	A győri városrész forgalmás csomópontjában és az új városközpontban felhőt és gyermekeket ellátó háziorvosoknak lehetőséget biztosító Egészségközpont építése.	Polgármester, Városüzemeltetési Osztály	-	Színvonalasabb ellátás, egészségesebb város.	Polgármester, Városüzemeltetési Osztály, pályázati forrás.	Orvosi ellátás folyamatos biztosítása, rendelőintézet üzemeltetése, karbantartása.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges szűkséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Nyugdíjas civil szervezetek önkormányzati támogatása	Egyedül élők aránya magas, elmagányosodás jellemzi az időseket	A városban működő nyugdíjas civil szervezetek az érintett lakosság számára programokat szerveznek.	Éves költségvetés	Nem releváns	A városban működő nyugdíjas civil szervezetek anyagi támogatása.	Polgármesteri Hivatal kabinetirodája, közmuvelődésben dolgozók	Évente olyamatosan	Civil szervezetek által a célcsoportnak szervezett programok megvalósítása.	Meglévő saját humán és anyagi erőforrások	Anyagi források megléte.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakma-politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartathatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
A még nem akadémiai mentesített középületek akadémiai mentesítése	A meglévő középületek komplex akadémiai mentesítése nem mindenhol megoldott.	Minden oktatási, nevelési, egészségügyi és szociális közintézmény akadémiai mentessé tétele. Elősegíteni a foglalatokkal élők mindennapi életvitelét, a másoktól való függőséget csökkenteni.	Nem releváns.	OTÉK	A hiányosságok megszüntetése a lehetőségek függvényében. Lehetőségekhez képest a meglévő közintézmények részben vagy teljesen akadémiai mentessé tétele.	Polgármesteri Hivatal szakemberei/kvitelezők	Folyamatos.	Több akadémiai mentes középület.	Meglévő saját humán és anyagi erőforrások, pályázati erőforrások	Anyagi és szakmai feltételek megléte esetén.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltart probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összehangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalmát) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Segíteni, hogy a fogvatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon	Az egészségügyi prevenciók szolgálatosok, a szűrővizsgálatokat a fogvatékos személyek kevésbé veszik igénybe.	A fogvatékkal élőknek ne érje hátrány az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel során fogvatékos-ságuk miatt.	Egészségfejlesztési koncepció	Nem releváns	A célcsoport folyamatos és előzetes tájékoztatása a szűrővizsgálatokról.	Civil szervezetek képviselői, szociális szakemberek.	Folyamatos.	Fogvatékkal élők magasabb arányú részvétele a szűrővizsgálatokon. Egészségi állapotuk nem romlik, a preventív vizsgálatoknak köszönhetően állapotuk esetleg javul.	Meglévő saját anyagi és technikai erőforrások	Szakmai felkeltések, anyagi források meglete.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek tartalma pontokra szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartathósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Helyi civil szervezetek támogatása	Gyakran elmaradnyosodás, elszigetelődés jellemzi a fogyatékkal élőköt.	A városban működő civil szervezetek az érintett lakosság számára programokat szerveznek.	Éves költségvetés	Nem releváns	A városban működő civil szervezetek anyagi támogatása	Polgármesteri Hivatali munkatársai	Évente folyamatosan	Civil szervezetek által a célcsoportnak szervezett programok megvalósulása.	Meglévő saját humán és anyagi erőforrások	Anyagi források megléte	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltart probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összehangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalmát pontokba szedve)	Az intézkedés felölse	Az intézkedés megvalósításának határdeje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Tömegközlekedés fejlesztése	Dabas városi járási központ, valamint kistérségi székhely település, közlekedési csomópont, tömegközlekedési és közúti szempontból is. Budapest déli agglomerációjának városaként jelentős vonzaskörzettel rendelkezik. Szakmendorjára, Kormányhivatalnak Járási Hivatala, a Bíróság, valamint középiskolái a környező településeken élők számára is fontos ellátásokat, szolgáltatásokat nyújtanak, és a munkacéppiacon is jelentős szerepet tölthet be. Ezért minden intézkedés hatással lehet a térség településeire is. A helyi közlekedési infrastruktúra fejlesztése a helyi lakosság munkavállalásában, szolgáltatások elérésében, mobilitásában nagy szerepet játszik.	A munkahelyek, oktatási intézmények, közintézmények megfelelő, gyors megközelíthetősége. A Dejártás megkönyvítése.	Településfejlesztési Konceptió, Integrált Településfejlesztési Stratégia	-	- Budapest-Lajosmizse 142. sz. vasútvonal egyvágányú, korszerűtlen, felújításra, fejlesztésre szoruló - Vasútilomnása és vasúti megállóhelye a belterület határára vannak, gyalogos megközelíthetőség kedvezőtlen, cél a könnyebb megközelíthetőség kialakítása - Hosszú távon a helyi buszközlekedés, valamint a helyközi járatok útvonala, a járatok gyakorisága is fejlesztendő.	Városüzemeltetési Osztály, Polgármester	Folyamatos.	Tervezet szerint Dabas közlekedésben a jelenlegi vasúti pálya felújítás és szűkség szerinti kiegészítés segítségével kialakított nagysebességű vasútvonal (Budapest-Belgrád), illetve országos társzabványú vasúti pálya adná meg a könnyebb és gyorsabb vasúti utazás feltételeit	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal	Folyamatos karbantartás, üzemeltetés.	Tekintettel arra, hogy több megállóhely érintett, így több Önkormányzat érdekelt.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összehangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Illegális hulladéklerakó helyek megszűntetése	A nagyobb forgalmú utaktól távol eső, elsősorban külterületi földutakon kialakuló illegális hulladékok. Dabas Város területén az illegális hulladék elhelyezése sajátos módon folyton visszatérő probléma. Az illegálisan elhelyezett hulladékok ronjták a városképet, az életminőséget, a környezetet és a városiakok egészségét.	A kamerával védendő területek kijelölésénél a nagyobb forgalmú utaktól távol eső, elsősorban külterületi földutakon kialakuló illegális göcporok megfigyelése. Az illegális hulladék göcök felszámolásával elérhetőbb, tisztább, rendezettebb környezetet teremtsék Dabason.	-	-	A kamerarendszer bővítése nagyban csökkenti Dabas külterületeinek illegális hulladékterheltségét és hosszútávon hozzájárulna a város területeinek tisztához.	Dabas Város önkormányzata, Városüzemeltetési Osztály	folyamatos	kamerák bővítése	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal, Kivitelező	Folyamatos karbantartás, üzemeltetés	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
További kerékpárutak építése, a túllerhelt közlekedési csomópontokba körforgalom és közúti jelzőlámpa építése	A megnövekedett autós forgalom következtében szűkségessé vált további kerékpárutak kialakítására, csökkentve az autós forgalmat és a környezeti hatásokat.	- Kerékpárutak kialakítása. - Körforgalom kialakítása - Közúti jelzőlámpák telepítése - az autós forgalom csökkentése - a közúti forgalom biztonságosabbá tétele	Településfejlesztési Konceptció, Integrált Településfejlesztési Stratégia	Pest vármegye Területfejlesztési Konceptciója 2014-2030, Pest vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027	- Kerékpárutak létesítése. - körforgalmak kialakítása - közlekedési jelzőlámpák telepítése	Polgármester, Dabas Város Önkormányzata, Városüzemeltetési Osztály	Folyamatos.	-további kerékpárutak létrehozása, meglévők felújítása -a közlekedés biztonságának kialakítása -élhetőbb, közlekedhetőbb város	Pályázati források keresése, Dabas Város Önkormányzata, Dabas Polgármesteri Hivatal szakmai munkatársai, Kivitelező, Projektmenedzsment, további szakmai munkatársak	Folyamatos karbantartás.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összehangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Csapadékvíz-elvezető rendszer fejlesztése	A csapadékvíz elvezetés hiánya miatt nagyobb intenzitású csapadékok esetén a víz a mélypontokban gyűlik össze. Az összegyűlt csapadékvizet el kell szállítani. Elszállítás hiányában az árkokból kilépve az utpályát és a környező ingatlanokat is elöntene. A burkolaton megálló csapadékvíz közvetlenül is akadályozza a forgalmat, de mivel az utpályára szerkezetét is rongálja, hosszú távon is nehezíti a közlekedést.	A fejlesztési kívánt területen a jelentős esőzések alkalmával az útburkolatot egybefüggő vízréteg borítja, melynek elsődlegesen érezhető hatása a gépkocsik fennakadása, de további másodlagos és nagyon fontos tényező, az útburkolat károsodása, valamint az ott élő lakosok biztonságában és ingatlanjában keletkezett károk megóvása	Településfejlesztési Konceptó, Integrált Településfejlesztési Stratégia	Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program, Pest vármegye Területfejlesztési Konceptója 2014-2030, Pest vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027	A pályázat keretében Dabas Kritikus területén csapadékvíz-elvezetés kiakasztása	Polgármester, Városüzemeltetési Osztály	folymatos	- felújított vagy új építésű nyílt csapadékvíz elvezető árok - az úthálózat minőségének megóvása, fenntartása	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatali szakmai munkatársai, Kivitelező, további szakmai munkatársak	Folyamatos karbantartás	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalmát pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Belterületi utak építése, felújítása Belterületi utak	Összességében elmondható, hogy a jelenleg közlekedési terhelés hatására a dabasi mellékutak állapota jelentősen leromlott. Karbantartási költségek jelentősen megnövekedtek. Számtalan útburkolata felújításra szorul.	Belterületi utak növelése, állapotuk javítása. Dabason jelentős forgalmat lebonyolító, leromlott műszaki állapotú Vasút út felújítása, kopótéleg cseréje, biztonságosabbá tétele. A közlekedésbiztonság javítása, a jelenleg rossz minőségű, nagy terhelés miatt meggyengült pályaszervezeti útszakaszok biztonságossá tétele, ezáltal lakossági igények kielégítése. Biztonságosabb közlekedést a gyalogosok és kerékpárosok részére egyaránt.	Településfejlesztési Konceptió, Integrált településfejlesztési Stratégia	Pest vármegye Területfejlesztési Konceptója 2014-2030, Pest vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027	A pályázat keretében Vasút út és további mellékutak felújítása.	Polgármester, Városüzemeltetési Osztály	Folyamatos. Tekintettel arra, hogy bírálati eredményről nincs információ, ezáltal nem rendelkeznünk támogatási szerződéssel, így a megvalósítás határidejét nem tudjuk pontosan meghatározni. Nyertesség esetén, várhatóan a kapcsolódó szerződés aláírását követő 2 éven belül.	Jobb állapotú úthálózat.	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal szakmai munkatársai, Kivitelező, további szakmai munkatársak	Folyamatos karbantartás.	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összehangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai-politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának hátteréje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Fogyatékkal élő emberek elfogadása, beilleszkedésük segítése	A fogyatékkal élő emberek az óvodákban, iskolákban, a munkaadóipiacon hátrányokkal indulnak. Az elfogadást, a befogadást, a segítőkészség kialakítását a család és a pedagógusok feladata megalintani a gyermekeknek. Fontos a fogyatékkal élő emberek támogatása, munkakapcsoltságok biztosítása, hogy tagjai lehessenek társadalmunknak	Érzékenyítő programok, tájékoztató előadások szervezése. Támogatás nyújtása cégeknek, vállalkozásoknak, munkakalderőségeknek, hogy még nagyobb körben tudják biztosítani a fogyatékkal élő emberek munkalehetőségét.	Nem releváns	Nem releváns	- óvodai, iskolai érzékenyítő program szervezése - DATLE szervezésével való szoros együttműködés, programok szervezése, lebonyolítása - a Reménységár Napközi Otthon támogatása, lakóinak bevonása közösségi programokba, tevékenységekbe	Polgármester, eu. referens, Kabinet hoda munkatársai, közösségi szintű munkatársai	folyamatos	- magasabb foglalkoztatotti arány a munkaadóipiacon a fogyatékkal élők körében	Dabas Város Önkormányzata, Dabasi Polgármesteri Hivatal szakmai munkatársai, saját költségvetésben tervezett erőforrás	Folyamatos	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalmát pontokba szedve)	Az intézkedés felépítése	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Az időse emberek elmagányosodása, ellátásuk nehézsége	Az időse embereket sokszor nehéz kimozdítani. Az elmagányosodás jellemző rájuk. Fokérint akkor fokozódik a probléma, amikor elveszítik a párjukat és egyedül maradnak. Hozzálatroztók sokszor elfoglaltak, kevés idő jut az együtt töltött időre. Sem az egészségi, sem a mentális állapotuk nem teszi lehetővé, hogy közösségekbe járjanak. Az Idős Otthonok túlszűfoltak. Dabason 6-8 hónapos várólistával dolgoznak. A Dabasi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ munkatársai leterheltek, az idősök ellátásával, gondozásával tűzoltásszerűen tudnak foglalkozni. Jellemzően nehéz anyagi körülmények között élnek, a nyugdíj mellett nehezen találhatnak számukra megfelelő munkát.	- önkormányzati támogatások növelése - senior programok szervezése - a programokra való eljutás segítése - időelőhíronok bővítésének lehetőségének vizsgálata, új létesítmény létrehozásának vizsgálata esetleg a Sári városrészben - a nappali ellátások leterheltségét bővíteni, területi biztosítási számukra - szűrővizsgálatok szervezése, az arra eljutás segítése az intézménybe járó gyermekek közelebb hozatala a magányosan élő idősekre	Idősgyógyi Stratégia	-	- pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése - közösségi programok szervezése évente több alkalommal - szűrővizsgálatok szervezése az idősek helyben történő szállítására kisbusz vásárlása, a meglévő karbantartása.	Alpolgármester, Városüzemeltelési Osztály, közösségi színterek munkatársai	folymatos	- több férőhely az idősök otthonában - az elmagányosodás csökkentése - magasabb színvonalú ellátás biztosítása mentális és egészségügyi problémák megelőzése	Pályázati források, saját erőforrás, Polgármesteri Hivatali munkatársai, közösségi színterek munkatársai	Folyamatos	Nem releváns

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe:	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Tevékenységek (az intézkedés tartalmát) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határdeje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Nők elleni erőszak csökkentése	A nők ellen elkövetett erőszakos bűncselekmények száma növekedett.	- az erőszakos bűncselekmények számának csökkentése - családtámogatások, családgyógyógyozás - preventív programok létrehozása	Bűnmegelőzési Program	-	- preventív programok szervezése - tájékoztatás - szoros kapcsolattartás a Dabasi Rendőrkapitányság munkatársaival - A Dabasi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ munkatársaival közös programok szervezése, a családgondozás támogatása - megfelelő szakemberek biztosítása	Polgármester, Dabasi Család-és Gyermekjóléti Központ munkatársai	folyamatos	- a nők ellen elkövetett erőszakos bűncselekmények számának csökkentése	saját költségvetésű forrás, Polgármesteri Hivatali munkatársai, Családszolgálat és a Rendőrség munkatársai	Folyamatos	Nem releváns

3. MEGVALÓSÍTÁS

3.1 A megvalósítás előkészítése

Az Önkormányzat az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot támogassák.

Az Önkormányzat azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Az Önkormányzat a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP FÓRUM MŰKÖDÉSE:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül. A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására. A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői, meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,

- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így

- o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

- o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, például évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. ELFOGADÁS MÓDJA ÉS DÁTUMA

I. A Dabas város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Dabas város Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot megvitatta és 335/2023 (XI.30.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- *képviselő testület elfogadó határozatának kivonata*

Dabas, 2023. 11. 30.

.....
Kőszegi Zoltán
polgármester

